ማዕዶት

– ኮሌ· ዲባ· ሪቻርድስ· ዘጋየሙ·
– ቅዱስ፡ ሀናቤ፡

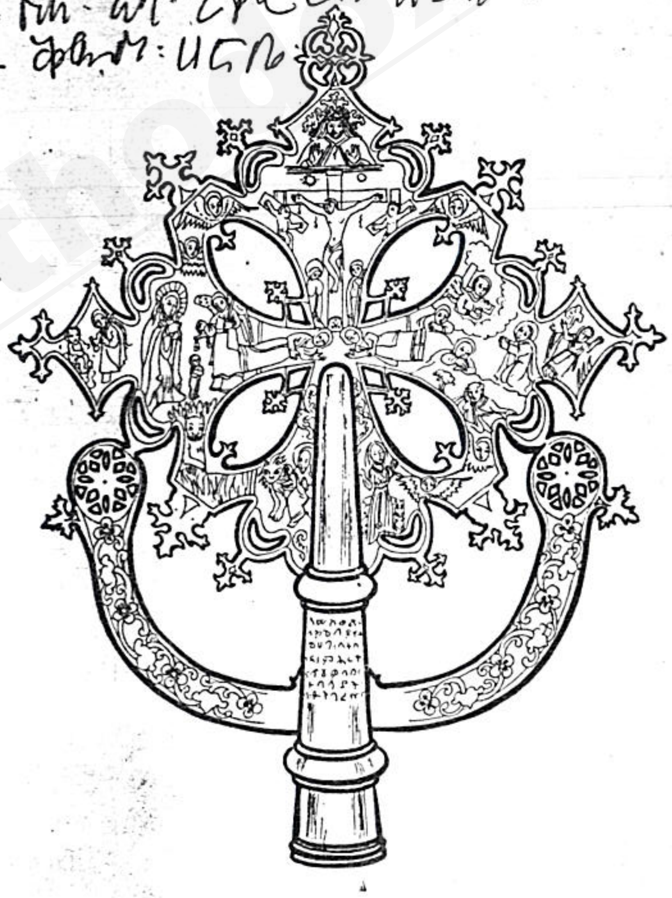

መስከረም ፲፱፻፹፯ ዓ/ም

<u>አዲስ አበባ</u>

ቍጥር ፲፰

www.ethiopianorthodox.org

ማዕዶት

ዐቃቤ ረታና ቤተሰቡ
የግል ቤተ መጻሕፍት

መስከረም ፲፱፻፸፯ ዓ/ም

<u>አዲስ አበባ</u>

ቍጥር ፲፰

www.ethiopianorthodox.org

„ ማዕዶት „

«ማዕዶት» የሚለው ቃል መሠረታዊ አመጣጡ ከልሳነ ግዕዝ ሲሆን ትርጓሜው መሸጋገሪያ ማለትነው ።

ይህ መጽሔት በዚህ በሽግግር ወቅት በተሐድሶ ላይ የምትገኘውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነቷንና ሥርዓትዋን ወቅታዊ እንቅስቃሴዋን ዜናዋንና ልዕልናዋን ሁሉ የሚገልጽ ስለ ሆነ «ማዕዶት» ተብሎ ተሰየመ ።

መጽሔቱ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንበረ ፓትርያርክ በስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወሩ አንድ ጊዜ እየታተመ ይወጣል ።

ዋና አዘጋጅ ገብረ ክርስቶስ ኃይለ ማርያም ።

ፖ. ሣ. ቁ. 1283

ስልክ 11 07 54

መስከረም ፲፱፻፷፯ ዓ/ም

አዲስ አበባ

ማ ው ጫ

ተራ ቁጥር	አ ር እ ስ ት	ገጽ
፩	ርእሰ አንቀጽ	፭—፯
፪	የቅዱስነታቸው መልእክት	፯—
፫	የቅዱስነታቸው በዓለ ሢመት አከባበር	፰—፲፩
፬	የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ልኡካን	፲፪—፲፫
፭	የዋና ሥራ አስኪያጁ ጥያቄና መልስ	፲፬—፲፰
፮	ስብከተ ወንጌል በኢትዮጵያ	፲፱—፳
፯	ሰባቱ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን	፳፩—፳፪
፰	የመጀመሪያው ጉባኤ	፳፫—፳፭
፱	ከቤተ ክርስቲያንና ከቤት ጸሎት	፳፮—፳፯
፲	የመስቀል በዓል ትዝታ	፳፰—፳፱
፲፩	ልማድ የሚያስከትለው ጉዳት	፴—፴፩
፲፪	ጠባቆችን እሰጣችኋለሁ	፴፪—፴፫
፲፫	የቅዱሳንና ገዳማት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን	፴፬—፴፯
፲፬	ድልዋን	፴፰—፵፪
፲፭	ቅዱስ ሐርቤ	፵፫—፵፭
፲፮	የቅዱስ ገብርኤል ገቢረ ተአምር	፵፮—
፲፯	የጨንቻ መድኃኔ ዓለም ካህናት ማሠልጠኛ	፵፯

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ

www.ethiopianorthodox.org

« ርእሰ አንቀጽ »

ሰነፍ ሠርቶ ከመብላት ይልቅ በስንፍና መንገድ ቢመላለስ ይወዳል ።

የሰው ዘር በወዙና በድካሙ እንጀራውን ይበላ ዘንድ እግዚአብሔር አዞታል ። «ወደወጣህበት መሬት እስክትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራህን ትበላለህ አፈር ነህና ወደ አፈርም ትመለሳለህ» ብሎም ነግሮታል ። ከዚሁ ጊዜ ጀምሮም ሰው ሁሉ የፈጣሪን ትእዛዝ ተከትሎ ሠርቶ ወዝቶ መጠቀምም ሆነ መጥቀም ተቀዳሚ ተግባሩ አድርጎት ይኖራል ።

ሠራተኛው ፣ ገበሬው ፣ ምሁሩ በተማረበትና በሠለጠነበት ሙያ ተሠማርቶ እየሠራ ራሱን ሀገሩንና ወገኑን መርዳት እንዳለበት ተገንዝቦ ትእዛዙን እየተከተለ ሲፈጽም ይኖራል ። የቢሮ ሠራተኞችም ተገልጋዩን ወገን በፍቅር በትሕትናና በደስታ በፈገግታ ተቀበለው ጉዳዩን በተገቢ መንገድ መርምረው የተፋጠነ ውሳኔ ይሰጣሉ አምራቾችም የሚያመርቱትን የዕቃ ዓይነት ከቀን ወደቀን እያደገ እንዲሄድ ተግተውና በርትተው በመሥራት ተገቢውን አገልግሎት ያበረክታሉ ።

ገበሬው በዓመት ያሉትን የሥራ ወቅቶች ቅደም ተከተላቸውን እየጠበቀ አዝርእቶችንና አትክልቶችን እያመረተ ራሱን ረድቶ ተረጅውም ወገን አብዝቶ በማምረትና የሚፈለግበትን አሟልቶ በመገኘት ጠቅሞ ሲጠቀም ይኖራል፤ምሁሩም ተማሪዎቹን በከፍተኛ ማርክ እንዲያልፉለት ፣ ትጉህ አስተማሪ ተብሎም እንዲመሠክርለት ሌት ተቀን ያለ ዕረፍት በትጋት መሥራት እንዳለበት አውቆ ተገቢውን ግልጋሎት ሲሰጥ ይኖራል ።

በተለይ ገበሬው ከዘመነ ጸደይ ጀምሮ እስከ ዘመነ መጸው ድረስ ያለበት አጣዳፊ የሥራ ብዛት እጅግ አድካሚ ነው ። ለምሳሌ በበጋ ጊዜ መሬቱን መልሶ መላልሶ በማረስና በማለስለስ ቍጥቋጦውን ቆፍሮ ከሥሩ በመመንገል ፣ ከዚያም የቆረጠውንቍጥቋጦ ባንድ ላይ ሰብስቦ በእሳት በማቃጠልእርሻውንለዘር ካዘጋጀው በኋላ ዝናሙን በናፍቆት ይጠባበቃል ። በግንቦት በሰኔ ደመናው በሰማይ ላይ እንደባዘቶ እየተቆለለ ወዲያና ወዲህም እየተንገባለለ ባየ ጊዜ ደስታው ከመጠን በላይ ይሆናል ። ዝናሙንም በዘነመ ጊዜ ያለ ዕረፍት ሞፈር ቀንበሩን እርፍ ድግሩን ፣ ማረሻ ወገሉን ፣ ምራን ቅትርቱን ፣ አሰናድቶ ፣ ምርጥ ዘሩን ቋጥሮ በሮቹን እየነዳ ወደ እርሻው ቦታ ይሄዳል ።

ኀርፉ ዶፉ ፣ በረዶው ወጨፎው በላዩ ላይ ቢወርድበትም እንደኢምንት ይቈጥረዋል እንጂ አያሰቅቀውም አዝመራው በአረም ተውጦ እንዳይቀር መከራውን ሁሉ ታግሶ ይኮተኩተዋል ። ያርመዋል ። መልካሙን ይተክለዋል ። ክፉውንም ደግሞ ይነቅለዋል ። ከዚህም ሌላ እንስሳት አራዊት እንዳያጠፉት አጥብቆ ያጥረዋል ። ተግቶም ይጠብቀዋል ። ጭቃው ፣ እሾሁ ፣ እርሻው አረሙ ሁሉ ጨርሶ አዝመራውን ከቡቃያ ወደ ልምላሜ ከዚያም ወደጽጌ በመጨረሻም ወደፍሬ ደርሶ የሸታው መዓዛ ሲያውደው የራበው ሆዱ እንደሞላ ይቈጠረዋል።የሥራ ክቡርነትም በዚሁ ጊዜ በበለጠ እንዲገነዘብ ያደርገዋል ።

ወርኀ ክረምት አልፎ የአዲሱን ዓመት መጀመሪያ የሆነው ወርኃ መስከረም ሲጠባ ከዚያም ወርኃ ጥቅምት ሲተካ አዝመራው ከላይ እንደተገለጸው አምሮና ሠምሮ ሲመለከተው የደከመበትና ላቡንም ያንጠፈጠፈበት አይመስለውም ገበሬው ይቅርና ሕይወት ያላቸው ፍጥረታት እንኳ በአዝመራው እጅግ ይደሰታሉ ፣ ከየተራራውና ከየሸንተረሩ ከሚመነጨው ጥሩ ውኃ እየተጐነጩም በጣዕመ ዝማሬአቸው ደስታቸውን ሲገልጹ ይሰማሉ።

የውኃው ጥራት ፣ የንጹሕ አየር ሽውሽውታ ላባቸው በልዩ ልዩ ኅብረ ቀለማት ያጌጡ የወፎች ጫጫታ ያዳመጠ ልቡ በእንክሮ ይመሰጣል ። በተለይም ማንም ሰው ከአዲስ አበባ በአውቶቡስ ተሳፍሮ ወደ የክፍላተ ሀገራቱ ሲጓዝ ተራራው ሸንተረሩ በአደይ አበባና በልዩ ልዩ ጽጌያት ደምቆና አሸብርቆ ያየ ኢትዮጵያዊ እንደሆነ በኢትዮጵያዊነቱ ልዩ ደስታና ኩራት ይሰማዋል።የውጭ ዜጋ እንደሆነም ደግሞ ኢትዮጵያን ለመጐብኘት መልካም ዕድል ስላጋጠመው በልዩ ስሜት ይመለከተዋል ።

የስንዴው የገብሱ ፣ የጤፉና የልዩ ልዩ አዝርዕት ዓይነት ልብን ይማርካል በመስከረም ወራት አዝመራው ለጽጌ ደርሶ በተንጣለለ ሜዳ ተዘርግቶ ከዳር እስከዳር በነፋስ ኃይል እየተገፋ ሲወረወር ያየ ሁሉ ማዕበል ወዲያና ወዲህ የሚያናውጸው የውቅያኖስ ባሕር ይመስለዋል ። ትጉሁ ገበሬ በላቡ በድካሙ ያገኘው አዝመራ በስ

www.ethiopianorthodox.org

ተዳር ቆሞ ሲመለከተው ከደስታው ብዛት የተነሣ ኩራት ይሰማዋል። «በወዝህ እንጀራህን ብላ»ብሎ ፈጣሪው ባዘዘው ቃል መሠረት ሠርቶ ይህን የመሰለ አዝመራ ለማየት በመብቃቱም እግዚአብሔር የሰጠውን ጤንነት ሀብተና ጉልበት እያስታወሰ ሲያመሰግን ይሰማል ።

በዚሁ አንጻር በክርስቶስ ክርስቲያን የተሰኘን ሁሉ የዘለዓለም ክብርና ደስታ ለማግኘት ወደ መንግሥተ ሰማያትም ለመግባት ከፈለግን ማንኛውም ሠራተኛ በተሠማራበት ሥራ ሠርቶ አምርቶ ባየ ጋዜ ደስ እንደሚለው ደስ እንዲለን የተቀደሱ ትሩፋቶችን መሥራት አለብን ። ለተራበ ማብላት ለተጠማ ማጠጣት ለታረዘ ማልበስ ለተቸገረ መርዳት ሕሙማንን መጠየቅ እስረኞችን መጎብኘትና አስፈላጊ የሆኑ ርዳታዎችን ሁሉ መሥራት ክርስቲያናዊ ተግባሮች ስለሆኑ እነዚህን ሁሉ መሥራት አለብን ሳይደክሙ ሳይጥሩ ሳይግሩ ክብር ለማግኘት አይቻልም እንዲሁ በተአምር እከብራለሁ እጸድቃለሁ የሚል ሁሉ ከሐኬተኛ አገልጋይ ተነጥሎ አይታይም።ከነዚህም ስነምግባር የወጣ ክርስቲያንም ክርስቲያን ነኝ አይበል ።

አልፎአልፎ በሠራተኛው በአምራቹ በገበሬውናበምሁሩመካከል«ያልሠራአይብላ»የሚለውን ሐዋርያዊ መፈክር ወደጎን በመተው ወዛቸውን ሳያንጠፈጥፉ ነገርን ካንዱ ወዳንዱ በማመላለስና በነገር ማመላለስ የሰላ እንደበታቸውን በማለስለስ እርስ በርሱ እያጋጩ በማለያየት የሚኖሩ አንዳንድ አፈ ቅቤ ልበ ጩቤ እንዳሉ የታመነ ነው ። እንደዚህ ዓይነት ጠባይ ካላቸው መራቅ እንዳለብን ሐዋርያው ቅ/ጳውሎስ ሲያስጠነቅቀን «ነገርግን ክፉዎች ሰዎችና አታላዮች እያሳቱና እየሳቱ በክፋት እየባሱ ይሄዳሉ አንተ ግን በተማርህበትና በተረዳህበት ነገር ጸንተህ ኑር» ይለናል ስለዚህ የእውነተኞች ሰዎች ዋና ዓላማና ተግባር በወዝህ በላብህ ሠርተህ አምርተህ እንጀራህን ብላ ለሌላው አቅመ ደካማ ወገንህም አብላ የሚል ነው ። ነገር ግን ይህንኑ ዓላማ ዘንግተው በሰብቅ በአሉቧልታና በነገረ ሠሪነት የተካኑ ጥቃቅን ራስ ወዳዶች የሆኑ ግለሰቦዎች ስላሉ በእውነት መነጽር መታየት አለባቸው ።

ይህንና ይህን የመሳሰለውን አስከፊና አስጸያፊ ጠባይ ሁሉ ለኅብረተሰቡ አደገኛና ጠንቅ ስለሆነ ሁሉንም ትኩረት እንዲሰጥበት የሚገባ ነው ። እንደ እውነቱ ከሆነ ሳይሠራ እንዲሁ በተአምር ወፍራም እንጀራ እየበላ ሌላው ሠራተኛ ሠርቶ ካፈራው ፍሬ እንዳይቀምስ የነገርን አረቄ እየቀመመ ሲጐነጭና ሲያጐነጭ ትጉሃን ሠራተኞችን ሲያስለቅስ የሚኖር ሰው መሳይ ለምን አይመከርም ?

ጠቢቡ ሰለሞን «የሞቱ ዝንቦች የተቀመመውን የዘይት ሽቱ ያገሙታል እንዲሁም ትንሽ ስንፍና ጥበብንና ክብርን ያጠፋል»።...«ሰነፍ በስንፍና መንገድ ሲመላለስ እርሱ ልብ ይጐድለዋል።የሚያስበውም ሁሉ ስንፍና ነው» እንዳለው ሁሉ ሌላው መሰል ወገኑን በነገረ ሠሪነት እንዲጠቃና እርሱ ከትጉህ ሠራተኛ በላይ ሆኖ እንዲኖር እርሱ ባልሠራው ሥራ ተገብቶ በክብር ላይ ክብር በደመወዝ ላይ ደመወዝ እያስጨመረ በነገር አመላላሽነት (ሠሪነት) ተወዝፎ ለመኖር ይመኛል።አስመሳይ ነውና ለጊዜው ቢሆንም ሀሳቡ በተግባር ይውልለታል

ስለዚህ ጥረው ግረው በድካማቸውና በላባቸው መልካም ፍሬ አፍርተው ራሳቸውንና ወገኖቻቸውን ሲጠቀሙ የሚኖሩትን እውነተኞች ሠራተኞች የእግዚአብሔርን ትእዛዝናየሐዋርያውየቅዱስጳውሎስን ጠቃሚ ምክር በትክክል ፈጽመው በመገኘታቸው ከልብ ስናመሰግናቸው ከነዚህ መካከል ገብተው ሳይሠሩ በአፍ የበለጸጉ ሰነፎችና ነገር ሠሪዎች ግን አስተዋይ አእምሮ አግኝተው በስንፍና መንገድ ከመመላለስ ይልቅ ሠርቶ መብላትን ይወዱ ዘንድ ትምህርት ማግኘት ይገባቸዋል ።

ቅዱስነታቸው የዘመን መለወጫን ምክንያት በማድረግ በሬድዮና በቴሌቭዥን

ለመላ ኢትዮጵያ ያስተላለፉት መንፈሳዊ መልእክት

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ።

በዚህ ዕለት በገጠርም በከተማም ያላችሁ የሀገራችንን ዳር ድንበር ለመጠበቅና ለማስከበር በባሕርና በየብስ ያላችሁ ፤ በሕመም ምክንያት በሆስፒታል የምትገኙ ሁሉ እግዚአብሔር አምላካችን እንኳን ከዘመነ ዮሐንስ ወደ ዘመነ ማቴዎስ በሰላም አደረሳችሁ ።

«እእምሩ ከመ በጽሐ ጊዜሁ ለነቂሕ እምንዋም ኃለፈ ሌሊት ወመጽአ መዐልት» ከንዋመ ሐኬት የምትነቁበት ጊዜው እንደደረሰ ዕወቁ ፤

ሌሊት አልፎ ቀኑ መጥቶአልና ። (ሮሜ ፲፫ ፡ ፲፭) የዘመናት ባለቤት እግዚአብሔር አምላካችን የቆየውን ዓመት አሳልፎ አዲሱን ዓመት ከረምቱን አስወግዶ በጋውን ጨለማውን አርቆ ብርሃኑን ስለሚሰጥ በየወቅቱ በየዓመቱና በየዕለቱ አዲስ ምስጋና ሊመሰገን ይገባዋል ። የሰው ልጅ ቀናትን አውራኅንና ዓመታትን ቈጥሮና ለክቶ መጠቀም ከጀመረበት አንስቶ እያንዳንዱ ደቂቃ የታሪክና የሥራ ጊዜ ነው ። ሰው በጊዜ ባይሠራበት ጊዜው በሰው ሕይወት ላይ ሥራ ሠርቶ ታሪክ መዝግቦ ያልፋል ።

እግዚአብሔር መዓልትና ሌሊትን ፤ በጋና ክረምትን ማፈራረቁ የሰው ልጅ ሥራ ሠርቶ እንዲጠቀምበት ነው ። እንደዚሁም ይህን ከዓመት እስከ ዓመት የማይቋረጠውን የስነ ፍጥረት ክንውን እየተመለከተ እግዚአብሔርን እንዲያመሰግን ነው ። እግዚአብሔር በከሃሊነቱ ካዘጋጀልን ነገሮች ሁሉ ታላቁ ጊዜ ነው ። ጊዜን የሚመጣጠን ዋጋ የለም ። ስለዚህም ያለፈውን ጊዜ መመለስ የሚመጣውንም ወደ ዛሬ መሳብና በሥልጣን ሥር ማድረግ የሚችል የለም ። ስለሆነም ለራሳችንና ለወገናችን ፥ ለሀገራችንም መልካም ሥራ መሥራት የምንችለው ዛሬ ባለንበት ጊዜ ነው ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ጊዜ ሳለን ለሁሉ መልካም ሥራ እንሥራ» ይላል ። (ገላ ፮ ፡ ፲ ፡) በንስሐ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ ምግባረ ወንጌል ለማሳየት ሃይማኖተ ወንጌልን ለመጠበቅ ጊዜው እያንዳንዳችን በሕይወት ያለንበት ጊዜ ነው ። «ደስ አያሰኙም የምትላቸው ዓመታት ሳይደርሱ ፀሐይና ጨረቃ ሳይጨልሙ ፈጣሪህን አስብ» ተብሎ በቅዱሳት መጻሕፍትም የተነገረው ስለዚህ ነው ።

በየዘመኑ የቆየው ዓመት አለፈ ፤ አዲሱ ዓመት ተተካ እያልን እናውጃለን ። እንደዚሁም ሰዎች እርስ በእርሳቸው እንኳን ለአዲሱ ዓመት አደረሳችሁ በመባባል መልካም ምኞታቸውን ይገልጻሉ ።

ይሁን እንጂ ፥ ያለፈው ዓመት ለእግዚአብሔር ክብር ፥ ለሀገር እድገትና ልማት ፥ ለወገን ብልጽግና የሚሆን ሥራ የሠራንበት ከሆነ ምንጊዜም አዲስ ነው እንጂ ያለፈ ዓመት አይባልም ። ነገ የምንቀበለው አዲስ ዓመት ደግሞ ሥራ የማንሠራበት ፥ መልካም የሥራ ፍሬ የማናሳይበት ፥ ካለፈው ዓመት የበለጠ ሕያው ታሪክ የማንመዘግብበት ፥ በአዲስ ሕይወትም የማንመላለስበት ከሆነ አዲስ መሆኑ ቀርቶ የቆየ ሊሆን ይችላል ። ጊዜን አዲስ የሚያደርገው ሥራ ነው ። መልካም ሥራ የተሠራባቸው ጊዜያት ሁሉ ዘወትር በታሪክ ዓምድ አዲስ ሆነው ይኖራሉና ።

ስለዚህ ቅዱስ ጳውሎስ ከስንፍና የመትነቁበት ጊዜው እንደቀረበ ዕወቁ በማለት እንደአስተማረ በአዲሱ ዓመት ለአዲስ ሥራ በአዲስ መንፈስና ሕይወት መሰለፍ ይኖርብናል ። እንደዚሁም ባለፈው ዓመት እግዚአብሔር ያደረገልንን መልካም ሥራ ሁሉ እያስታወስን በአዲሱ ዓመት ምስጋና ለእግዚአብሔር ማቅረብ ይገባናል ።

ስብሐት ለእግዚአብሔር ለዘአብጽሐነ እስከዛቲ ሰዓት እስከዚች ሰዓት እስከዚች ዓመት ለአደረሰን ለእግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይሁን ።

እግዚአብሔር ኢትዮጵያን ለዘለዓለም ይባርክ

www.ethiopianorthodox.org

በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት በዓለ ሢመት ዕለት ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ ንግግር ሲያደርጉ ፤

፳ተኛው ዓመት በዓለ ሢመተ ፓትርያርክ ተከበረ

የ፲፱፻፸፯ ዓ/ም የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ ፳ኛው ዓመት በዓለ ሲመት ቅዱስነታቸው በተገኙበት በመንበረ ፓትርያርክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም ተከብሯል ።

በዚህም ሥነ ሥርዓት ላይ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት ፤ ሊቀ ማእምራን አበባው ይግዛው የጠ/ቤተ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ፤ ጥሪ የተደረገላቸው እንግዶች ፤ የቤተ ክህነት የየመምሪያ ኃላፊዎችና ሠራተኞች ፤ የአዲስ አበባ ገዳማትና አድባራት አስተዳዳሪዎች ፡ ካህናትና ብዙ ምእመናን ተገኝተዋል ።

ቀደም ሲል የበዓለ ሢመቱ አከባበር ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በመጣው መርሐ ግብር መሠረት ከሌሊቱ ፲ ሰዓት ጀምሮ ስብሐተ እግዚብሔር ሲከናወን ካደረ በኋላ ከጥዋቱ ልክ ፩ ሰዓት ከሩብ ቅዱስነታቸው በሊቃነ ጳጳሳት ታጅበው ከመንበረ ፓትርያርክ ወደ ቤተ ክርስቲያኑ ሲያመሩ ልብሰ ተክህኖ የለበሱ ካህናት በፊት በቀኝና በግራ በመሆን እንዲሁም ጥንግ ድርብ የለበሱ የከፍተኛ መንፈሳዊ ት/ቤት ተማሪዎችና መዘምራን «ቡሩክ ዘይመጽእ በስመ እግዚአብሔር» የሚለውን መዝሙር በመዘመር ተቀብለዋቸዋል ።

ከዚያም ከቤተ ክርስቲያኑ እንደ ደረሱ የደወሉ ድምፅ የበዓሉን ክብር ሲያበስር የቅዱስነታቸውን መምጣት በሰልፍ ይጠባበቁ የነበሩት ልብሰ ተክህኖ የለበሱና ከአዲስ አበባ አድባራትና ገዳማት የተውጣጡ ካህናትና ምእመናን መንፈሳዊ ደስታቸውን

በጭብጨባ ገልጸውላቸዋል ። ቅዱስነታቸውም ሕዝቡን እየባረኩ ከቤተ መቅደሱ ገብተው ከዕለቱ ላደረሳቸው አምላክ የሕሊና ጸሎት ካደረሱ በኋላ ወደ ዐውደ ምሕረቱ ወጥተው በተዘጋጀላቸው ቦታ እንደተገኙ ፫ መዘምራን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ሐዋርያ ጻድቅ ዘኢትዮጵያ ብርሃን ኮነ ለነ የሚለውን ያሬዳዊ ዜማ (ግሥ) አሰዝበው ከወረቡ በኋላ ጥንግ ድርብ የለበሱ ፳፬ መዘምራን በመቀባበል አሸብሽበዋል ።

ሁሉ መከራ ስትቀበል ኑራለች ምንም እንኳን በሥጋዊ በኩል በጀግኖች ልጆቿ ነጻነቷና ክብሯ ተጠብቆ ቢኖርም በመንጠፈሳዊ አስተዳደር በባዕዳን ሥር እንደቆየች ግልጽ ነው ። ይህች ቤተ ክርስቲያን ክርስቶሳዊት ሐዋርያዊት እንደመሆንዋ መጠን ቅዱስ ጳውሎስ ወናሁ ሐሊበ ወጋዕክሙ - - - ሲል እንደ ተናገረው በዘመነ ነቢያት የትንቢት ፤ በዘመነ ሐዋርያት የስብከት ትምህርቷን በመመገብ የኢት/ሕዝብ ሃይማኖቱን ጠብቆእንዲኖር ያደረገች ስትሆን አልፎ አልፎ ችግር ይደርስባት ነበር ።

ሊቀ ማእምራን አበባው ይግዛው በቅዱስነታቸው በዓለ ሢመት ዕለት ንግግር ሲያደርጉ

ከየአድባራቱና ገዳማቱ የተውጣጡ የሰንበት ት/ቤት ወጣቶችም ኢትዮጵያ ሆይ ሰላምን አብሥሪ ኢትዮጵያ ሆይ እውነትን መስክሪ የሚለውን መንፈሳዊ መዝሙር በኅብረት ዘምረዋል ።

ከዚህ በኋላ የተፈቀደላቸው ሦስት መምህራን በየተራ እየቀረቡ መወድስ ቅኔ አበርክተዋል ፤ ይህ በዚህ እንዳበቃ ሊቀ ማእምራን አበባው ይግዛው የጠ/ቤ/ክ/ዋና ሥራ አስኪያጅ ንግግር አድርገዋል ሊቀ ማእምራን ባደረጉትም ንግግር«ይህ ዛሬ የምናከብረው በዓል ከበዓላቱ ሁሉ የበለጠ ነው ብል በቂ ማስረጃ ስለአለኝ የተሳሳትኩ አይመስለኝም»ካሉ በኋላ ምክንያቱም ኢትዮጵያ አገራችን በየዘመናቱ

ዛሬ ግን በግል ሽኩቻና በሥልጣን ሽሚያ ይደረግ ከነበረው የሃይማኖት ውዝግብ ተላቃ ራሷን ችላ በተሐድሶ ጎዳና ለመራመድ በቅታለች ፤ ይህ በቅዱስነትዎ ዘመነ ሢመት የተገኘ በረከት ነው በቂ ማስረጃም ያልኩት ይህ ነው» ብለዋል ።

ሊቀ ማእምራን ንግግራቸውን በመቀጠል «የኢት ቤተ ክርስቲያን እና የኢ/ መንግሥት እንደ አንድ ብሬና ናቸው ያ በሁለት ወገኑ እንደሚጻፍበት እነሱም በማንኛውም የሥራ መስክ አይለያዩም ተብሎ የተነገረውን በመጥቀስ በተለይ ዛሬ ለኢትዮጵያ የመጣው በረከት ለሕዝብ ሁሉ እንጂ ለጥቂቶች ስለ

www.ethiopianorthodox.org

አልሆነ ቅዱስነትዎ ሕዝባዊ እንደመሆንዎ መጠን ቤተ ክርስቲያንም ሕዝባዊት መሆንዋን በመመስከርና በማስረዳት ቤተ ክርስቲያናችንን የብዙኃኑ አድርገዋታል» ብለዋል ።

ዋና ሥራ አስኪያጅ ንግግራቸውን በማራዘም «የቅዱስነትዎ ዘመን ቅዱስ ሲኖዶስ የተጠናከረበት፤ አርዮሳውያንና ንስጥሮሳውያን የተወገዙበት ስለሆነ ለቤተ ክርስቲያናችን ከፍተኛ የእድገት ደረጃ ነው ። በተለይም በሰበካ ጉባኤ መጠናከር በኩል የተወሰደው ርምጃ ለዚሁ ባዘጋጀነው ቅጽ መሠረት በትክክለኛ ከምእመናን የተዋጣው ገንዘብ ከ፲፱ ሚሊዮን ብር በላይ ገቢ ተገኝተዋል ። ይህም ለምእመናን እንግዳ ነገር አይደለም በማለት አስረድተዋል ።

ስለቅርሶችና ንዋየ ቅዱሳት አጠባበቅም አውስተው «ያልወለደ አረደ» እንደ ተባለው ያልጻፏቸውን መጻሕፍት ያላስቀመጧቸውን ክቡር ዕቃዎች እያወጡ የሚሸጡ አንድ አንድ ቀሳጢዎች ካህናት አሉ በእውነቱ ራሳችንን እየሸጥን ነን የአገርን ቅርስ መሸጥ ራስን መሸጥ ስለሆነ አውራ አውራ ቅርሶችን እያወጡ የሚሸጡ አንዳንድ ቀሳጢ ካህናትና ጥቅም ፈላጊ ቱሪስቶች እንዲቆጠቡ ቅዱስነትዎ ጥብቅ መመሪያ እንዲያስተላልፉልን አሳስባለሁ ። ብለዋል ።

ሊቀ ማእምራን ንግግራቸውን በማራዘም ቤተ ክርስቲያናችን በአሁኑ ጊዜ በየአቅጣጫ የምታደርጋቸውን የልማት እንቅስቃሴዎች በመዘርዘር ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ባላት የተጠናከረ ግንኙነት ካገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጭ ባገኘችው እርዳታ ማሠልጠኛዎችን በመክፈት ካህናትን በቀለምና በልዩ ልዩ ጥበባተ እድ በማሠልጠንና ከሰለጠኑ በኋላም ተመልሰው በየአጥቢያቸው ምእመናንን እንዲያገለግሉ በማድረግ ትጥራለች ።

በዚህም ቤተ ክርስቲያናችን የቦዘኔዎች ማከማቻ እንዳትሆን ቀን ባሕታውያን መስለው ሕዝቡን ሲያወናብዱ ውለው ማታ የሚሰክሩትን ለመቈጣጠር ተችሏል ። ሌላም በድርቅና በሰው ሠራሽ ችግር የተጎዱትን ወገኖች በመርዳት በተለይ ሕፃናትን በማሳደግ የሕፃናት አስተዳደግ ጉባኤን በማጠናከር በቅዱስነትዎ ሥር የሚያድጉት ሕፃናት ከነዚህም መካከል ተምረው አድገው ለዩኒቬርስቲ ደረጃ የደረሱ ፲፯ ወጣቶች እንደሚገኙ ግልጽ ነው እነዚህም ሕፃናት በመንፈሳዊም ሆነ በሥጋዊ ትምህርትና ሥነ ሥርዓት እየተኰተኰቱ እንደሚያድጉና ከነዚህም መካከል የአገርና የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሊገኙ እንደሚችሉ አስረድተዋል ።

ስለንዋየ ቅድሳት ማደራጃና ልብሰ ተክህኖ ጉዳይ አውስተው ቅዱስነትዎ ከካርዲናሉ በተዋዋሉት መሠረት የተገኘው የማሽን መኪና ርዳታ ሥራው ሲጀመር ለከርሞ ለዚሁ በዓል ሐዲስ ዩኒፎርም አሰፍተን እንደምናቀርብ ተስፋ አለን ሲሉ ያላቸውን ምኞት ገልጸዋል ።

ሊቀ ማእምራን በንግግራቸው ማጠቃለያ እንግዲህ በቅዱስነትዎ ቀና አመራር የተፈጸሙት ሥራዎችና ዕቅዶችን ሁሉ ለመዘርዘር ጊዜ ስለሚወስድ በልዩ ልዩ የቤተ ክርስቲያናችን የዜና ማሠራጫዎች ታትመው የወጡትን መግለጫዎች እንድትመለከቱ እያሳሰብኩ ከዚህ በተረፈ ወደፊት ለምንጠብቀው ብሩህ ዘመን ንጹሕ አባት ስለአለን ለከርሞ የበለጠ ውጤት እንደምናቀርብ ተስፋ እያደረግሁ ንግግሬን እደመድማለሁ ብለዋል ።

ቀጥሎ ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ የሸዋ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ንግግር አድርገዋል ካደረጉትም ንግግር እግዚአብሔር የአምሮሙ ለእለይፈርህዎ እግዚአብሔር የሚፈሩትንና የሚወዱትን ያውቃል ተብሎ በነቢዩ በሰሎሞን እንደ ተነገረው ይህ የዛሬው በዓላችን እግዚአብሔርን በመፍራት እግዚአብሔርን በመውደድ ለኖሩት ለአባታችን አቡነ ተክለ ሃይማኖት ያዘጋጀው በዓል ስለሆነ በእውነት ከልብ ልናከብረው የሚገባ ነው ።

ስናከብረውም ልዑል እግዚአብሔር ለሚወዱት ለሚፈሩት እንዲህ ያለ አመራረጥና ጥሪ ያለው መሆኑን በመረዳት ሲሆን ኢይክል ሰብእ ነሢአ ጸጋ ለሊሁ ወኢምንተኒ እመኢተውህቦ እምሰማይ እንደተባለው ለሰው ልጆች የቸርነቱን ሥራ የሚፈጽመው በዚህ መሠረት ነው ።

ይህ የፓትርያርክ በዓለ ሢመትም በዓሉ የአባታችን አቡነ ተክለ ሃይማኖት ብቻ አይደለም የሊቃነ ጳጳሳት ብቻ አይደለም የካህናትም ብቻ አይደለም የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው ። የአፍሪካውያንም ሊሆን ይችላል ምክንያቱም የቅኝ ገዥዎች በሃይማኖት እያሳበቡ የቅኝ ተገዥዎች ሲያደርጓቸው አገር ሲወረር በአገራችን ግን ቤተ ክርስቲያናችን ሃይማኖታችን ጠብቃ በሚገባ ስትከላከል ስለኖረች የዚህ ዓይነቱ ችግር አላጋጠመም ።

ካህናቱ በዝማሬ፣ በቅዳሴና በውዳሴ በጸሎት ብቻ ሳይወሰኑ ከመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ስለነጻነቱ ብዙ ተጋድሎ አድርገዋል ። ምእመናን ስለመንፈሳዊ ነጻነታቸው ወደ ግብጽ እየሄዱ ሥልጣን ለመለመን ሲመላለሱ በሱዳን በረሀ በአሸዋ ሳጥመው እስኪቀሩ ድረስ ለ፲፻ ዓመታት ያህል መከራ በመቀበል ደክመዋል ።

የግል ቤተ መጻሕፍት

ስለዚህ በእንዲህ ያለ ችግር የተገኘ ነጻነት አክብረን ልንይዘው የሚገባ የትናንቱ ታሪክ ያስታወሰን እንደሆነ ነው ያለፈውን ታሪክ ካላስታወስነው የነገው ሰዎች ልንሆን አንችልም የዛሬው ብቻ ሆነን እንቀራለን ብለዋል ።

ስለቅዱስነታቸው ምርጫም በማስታወስ ብፁዕ ወቅዱስ አባታችን ይህን ሥልጣን ራስዎ ተመኝተው ፈልገው ያመጡት አይደለም ሰዎችም የሰጠዎት አይደለም ኢትክል ተከብቶ ሀገር እንተ ተሐንጸት መልዕልተ ደብር ተብሎ እንደተነገረው ምናልባት እግዚአብሔርና ራስዎ ሁለታችሁ የምትተዋወቁበት ነገር አለ እንጅ በዚህ ጉዳይ ሌላ ጣልቃ የገባ የለም ያንጊዜም ማንም አያቅም በእርግጥ በሚመረጡበት ወቅት የዮናስን መርከብ ለመከራየት ሳያስቡ አልቀሩም ነበረ ግን ከእግዚአብሔር ፈቃድ ለማምለጥ አልቻሉም ።

ይህም በመሆኑ በቅዱስነትዎ ዘመን ብዙ ሥራ ተሠርተዋል ከምናደንቀው አንዱ ስለት ቤቶች መከፈት ነው ትምህርት ከሌለ ሃይማኖት የለም ሃይማኖት ከሌለ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን አትኖርም ስለዚህ ይህን አእምሮ በትምህርት ማልማት ልቡናን ማደስ ዓቢይ ተግባር ነው ። አሁንም ቢሆን በቅዱስነትዎ ዘመን ሲኖዶስ እንዲጠናከር ዋና ምኞቴ ነው»ሲሉ ያላቸውን ምኞት ገልጸው በመጨረሻ እመ ከመዮም ያብጽሐነበማለት ንግግራቸውን አጠቃለዋል ።

በመጨረሻም ቅዱስነታቸው ቃለበረከትና ምዕዳን አሰምተዋል ባስተላለፉትም ቃለ ምዕዳን«በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ዛሬ በዚህ ሰዓት ከዚህች ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ይህን በዓል ለማክበር የተሰበሰባችሁ ሁሉ የቤተ ክርስቲያን አምላክ ያክብራችሁ ይጠብቃችሁ በረከቱን ያድላችሁ ።

«ወባሕቱ ጰራቅሊጦስ ዘይፌኑ ለክሙ አብ ውእቱ ያጸንእክሙ» አብ በስሜ የላከው መንፈስ ቅዱስ እሱ ያጸናችኋል ብሏል ።

አዎ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አብ በስሜ የምልከው መንፈስ ቅዱስ ያጸናችኋል ያስተምራችኋል ይመክራችኋል ያለው ሁሉም የሚሆነው ሁሉም የሚፈጸመውና የሚከናወነው በሱ ስለሆነ ነው ካሉ በኋላ ።

ሰላምየ አሐድግ ለክሙ ወሰላመ አቡየ እሁበክሙ አኮ ዘይሁበክሙ ዓለም ዘእሁበክሙ አነ ሰላሜን እሰጣችኋለሁ እኔ የምሰጣችሁም ዓለም እንደሚሰጣችሁ አይደለም ብሏል ሰው የሚሰጠው ስጦታ ጊዜያዊ ነው ለጊዜው ለመስጠት ያስደስታል ቆይቶ ያስቅቃል ይመራል የእሱ ስጦታ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እያልን እሱን በማመስገን ሰማይን ለዝናም ምድርን ለዘር ሰጥቶናል ።

ቤተ ክርርቲያንን በመስቀሉ ባርኮ በደሙ ቀድሶ ይልቁንም የድንግል ማርያምን ልዕልናዋን የሚነገርባትን አድርጎ ሰጥቶናል ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ጸልየው ንስሐ ገብተው ምሕረት ቸርነት የሚያገኙባት እንድትሆን አድርጎ ሰጥቶአል ።

ቤተ ክርስቲያን የመንግሥተ ሰማያት ምሳሌናት ታሪካዊት ፣ ጥንታዊት በሥጋዊም ሆነ በመንፈሳዊ ሕዝቡን ጠንቅቃ የምትመራ ናት በየገዳማቱና በየአድባራቱ ማኅበረ ካህናት አሏቸው በሊቀ መንበርም ይመራሉ ዛሬ ማኅበር እየተባለ በየድርጅቱ ይነገራል ይህ ከቤተ ክርስቲያን የተገኘ ምሳሌ ነው ።

ቤተ ክርስቲያን በትምህርት በኩል የት/ሚ/ር፤ በዛፍ ተከላ በኩል የደን፤በእርሻ በኩልየግብርና ሚ/ር ሆና የኖረች ናት በጽሑፍም በብዙ ሚልዮን የሚቈጠሩ የብራና መጻሕፍት መናንያን ባሕታውያን መነኮሳትና ካህናት ያለደመወዝ ጽፈው ያቈዩአቸው ናቸው በዚህም ቤተ ክርስቲያን በማንኛውም ሥራ መምህር ናት የቤተ ክርስቲያናችውና የአገራችውን ቅርስ ዘበኛ ሁነው ጠብቀው የቆዩ መምህራንና ካህናት ስለሆኑ ታሪካቸው መነገር አለበት ያለፈው ታሪክ ካልታወቀ የወደፊቱ ሊታወቅ አይችልም ።

ስለዚህ ምእመናንና ትውልድ ሁሉ የቤተ ክርስቲያንን ታሪክና ውለታ ጠንቅቀው ማወቅና መገንዘብ እንዳለባቸው አስረድተው ቃለ ምዕዳናቸውን ከደመደሙ በኋላ ቡራኬ ሰጥተው የበዓሉ ፍጻሜ ሆኗል።

ዜና አቅራቢው ሙልእከ ምሕረት ዓምደ ብርሃን ገ/ ጻድቅ

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ልኡካን ከጄኔብ ተመለሱ

፩ኛ/ ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ የጎጃም ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ

፪ኛ/ ሊቀ ማእምራን አበባው ይግዛው የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ እንደ አውሮፓ ዘመን አቆጣጠር ከሐምሌ ፭ ቀን እስከ ፲፭

ሊቀ ማእምራን አበባው ይግዛው አምና ከቫንኮቨር መልስ በጽ/ ቤታቸው ለጋዜጠኞች መግለጫ ሲሰጡ

ቀን ፲፱፻፹፬ ዓ/ም በተደረገው የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ማዕከላዊ ኮሚቴ ስብሰባ በሙሉ አባልነት ከተሳተፉ በኋላ ሐምሌ ፲፪ ቀን ፲፱፻፸፮ ዓ/ም ተመልሰዋል ።

ልኡካኑ በሰጡት መግለጫ ይህ ስብሰባ ከተወያየባቸው ዐበይት ጉዳዮች መካከል ፩ኛ/ ለአሥር ዓመታት በዋና ጸሐፊነት ሲያገለግሉ በቆዩት በዶክተር ፊልፕ ፖተር ምትክ አዲስ ዋና ጸሐፊ መምረጥን፤

፪ኛ/ አብያተ ክርስቲያናት ኅብረተሰቡን በትምህርት ፣ በልማትና በጤና የበለጠ የሚያገለግሉትን ፣

፫ኛ/ ስለዓለም ሰላም መረጋጋት ፍትሕ የሚሰፍንበትን ፣

፬ኛ/ በእስጊ ሁኔታ ላይ የሚታየውን የድርቅና ረሀብ እንዲሁም የስደተኞች ብዛት የሚቀነስበትን መፍትሔ በመሻት ሲሆን በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር የሥራ መዋቅር ልዩ ልዩ ዘርፎች አፈጻጸሙ ተግባራዊ እንዲሆን ጠንከር ያሉ ውሳኔዎችን አሳልፎአል ። የዓመቱንም በጀት አጽድቋል ።

በተለይም በከፍተኛ ናፍቆት ሲጠበቅ የነበረው የዋና ጸሐፊ ምርጫ ጥራት ባለው አመራረጥ ተከናውና በደቡብ አሜሪካ የኡራጉዋይ ተወላጅ የሆኑት ቄስ ዶክተር ኤሚሊዮ ካስትሮ ለሚቀጥሉት አምስት ዓመታት የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ዋና ጸሐፊ በመሆን ድርጅቱን እንዲያገለግሉ በከፍተኛ ድጋፍ ተመርጠዋል ።

ዶክተር ኤሚሊዮ ካስትሮ በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር በሐዋርያዊ ተልእኮና በዓለም አቀፍ ጉዳዮች ኮሚሽን ከ፲፫ ዓመት በላይ ያገለገሉ ሲሆኑ ስድስት ዓለም አቀፍ ቋንቋዎችን የሚያውቁ የቲዎሎጂ(የነገረ አምልኮ) ሊቅ መሆናቸው ተረጋግጧል ።

ለዓለም ጭቁን ሕዝቦች ትግልም ራሳቸውን ያስገዙ በመሆናቸው በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር የሚታየውን መንፈሳዊና ፖለቲካዊ ሚዛን እንደሚጠብቁ ይታመናል ።

ስብሰባው ካተኮረባቸው ዐበይት ነጥቦች መካከል አንዱ የሳውዝ አፍሪካ የዘር መድልዎና ጭቆና መሆኑን በማመን ስለሳውዝ አፍሪካ ሰፊና ጥልቀት ያለው ወቅታዊ በስታስቲክስ የተደገፈ ዘገባ ቀርቦለት ከተወያየ በኋላ ናሚቢያን በሚመለከት ራሱን የቻለ መግለጫ ለተባበሩት የዓለም መንግሥታት ማኅበርና ለሚመለከታቸው ሁሉ ለጉዳዩ አሳሳቢነት ትኩረት እንዲሰጡት ማሳሰቢያውን አስተላልፏል ።

አባል አብያተ ክርስቲያናትም ባያሉበት ይህን አሳሳቢ ሁኔታ ለምእመናን እንዲገልጹና በሞራልና በማቴሪያል ድጋፍ እንዲሰጡ ውሳኔ ያስተላለፈ መሆኑን ልኡካኑ ገልጸዋል ።

www.ethiopianorthodox.org

ሥራ አስኪያጁ ስለ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አጠቃላይ መግለጫ ሰጡ ፤

ቤተ ክርስቲያናችን ከቅርብ ዓመታት ወዲህ የአስተዳደር ነጻነት በማግኘቷ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ የካህናትንና የምእመናን መብት ለመጠበቅ በ፲፱፻፹ ዓ/ም ቃለ ዓዋዲ የሚል ደንብ አሻሽላ አውጥታ የቤተ ክርስ ቲያናችን እምነት ተከታዮች በትክክል ሲሠሩበትና ሲጠቀሙበት ይገኛሉ ።

በዚሁ መሠረት ከአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስ ቲያን ጀምሮ እስከ መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት መዋቅሩ ተዘርግቶ ይታያል ። ሊቀ ማእም ራን አበባው ይግዛው የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ስለሆኑ በአስተዳደሩ በኩል በ፲፱፻፹፮ ዓ/ም የተሠሩትን ሥራዎች ቢገልጹልን ?

መልስ ፤ መንፈሳዊንም ሆነ ሥጋዊ አስተዳደርን በትክክል ለመምራት ማዕከላዊ አሠራር ወሳኝ ነው ። ይህም ትናንት ወይም ከትናት ወዲያ የተጀመረ ሳይ ሆን በዘመነ ሐዋርያት የተሠራበት መሆኑን ቅዱስ መጽሐፍ ያስረዳል የሐዋ-ሥራ - ም ፮ ንና ፲፭ን ስናነብ የምንረዳው የምእመናንን መንፈሳዊ ፍላጎት ለማሟላት ማዕከላዊ አመራር እንደነበረ ነው ።

ከዚያም በኋላ በጉባኤ ኒቅያ ፣ በጉባኤ ቍስጥ ንጥንያ ፤ በጉባኤ ኤፌሶን የተከናወኑት ዓበይት ጉባ ኤያት ያሳለፏቸው ውሳኔዎችና የሰጧቸው መመሪያ ዎች ይህንኑ ማዕከላዊነት ለማጽናት ነበር ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲ ያንም ሐዋርያዊት እንደመሆኗ ማዕከላዊ አመራሯ በቅዱስ ሲኖዶስ ሆኖ ከታች ወደላይ ለሚቀርቡላት ጥያቄዎች ከላይ ወደታች አመራሯን በመስጠት የተቻላትን ያህል ማዕከላዊነቷን ለመጠበቅ ስትጥር መኖሯን የሚያረጋግጡ በርከት ያሉ የሲኖዶስ ውሳ ኔዎች በታሪክ መዘክርነት ይገኛሉ ።

ወደተነሣንበት ጥያቄ እንመለስና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ትክክለኛውን ሲኖዶሳዊ ማዕከላዊ አመራር የተከተለችውና በተ ግባር የተረጐመችው ካለፉት ጥቂት ዓመታት ወዲህ መሆኑን ከተግባር እንረዳለን ሰውና ሰውን ሰውና እግዚአብሔርን በመንፈሳዊ ተልእኮ ለማስታረቅና በተሐድሶ ማዕከላዊ አመራርንና አሠራርን ለማስ ፈን በ፲፱፻፹፭ ዓ/ም ተረቆ በ፲፱፻፹ ዓ/ም በምልዓተ ሲኖዶስ ጸድቆ ከዚያም በ፲፱፻፹፬ ዓ/ም ተሻሽሎ የሚ ሠራበት ቃለ ዓዋዲ በተግባር የተተረጐመው በ፲፱ ፻፹፭ ና ፹፮ ዓ/ም ስለሆነ ቤተ ክርስቲያናችን ከመ ቼውም ይልቅ ተልእኮዋን ለመወጣት ለሥራ የተሰለ ፈችበት ወቅት መሆኑን እንረዳለን ።

ቃለ ዓዋዲን ካህናትንና ምእመናንን አሰባስቦ ዲሞክራሲያዊ አመራርን ያጎናጸፈ እንደመሆኑ ሁሉ ዛሬ በየአንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሴቶች ሳይ ቀሩ በምርጫው በመሳተፍ የሚሠሩበት ሰበካ ጉባኤ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ተሐድሶ ከፍተኛ አገልግሎት እያበረከተ ነው ። ምእ መናን ለቤተ ክርስቲያን በገንዘብ በጉልበትና በእእ ምሮ ሙሉ ተሳትፎ ሲያደርጉ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በካህናቱ አማካይነት መንፈሳዊ አገልግሎቷን በተ ቃና መንገድ እያበረከተች ነው ።

እንዳለፉት ዘመናት ምእመናን ወደ ቤተ ክር ስቲያን በሚሔዱበት ጊዜ እንደ እንግዳ ደርሰው እንደ ውሃ ፈስሰው መመለስ ሳይሆን በሰበካ ጉባኤው የክብር መዝገብ ታውቀው አስተዋፅኦዋቸውን አሟልተው ውሳጣዊና አፍአዊው መንፈሳዊ አገል ግልት እንዲያሟሉ ጠባ ለኪዳን ፤ መሽ ለቍርባን ብለው የክርስትና ልጅነትን የሚያሰጡ በሕይወትም ሆነ በሞት መንፈሳዊ አገልግሎታቸውን የሚያበ ረከቱ ካህናት ዲያቆናትና መዘምራን ጕርሳቸው ልብ ሳቸውና ማኅበራዊ ሕይወታቸው እንዳይጓደል አስ ተዋፅኦ እያደረጉ ነው ።

የስእለትና የሙዳየ ምጽዋት እንዲሁም የልዩ ልዩ ብፅዓት ገቢዎች የተቻለውን ያህል በጥንቃቄ እየተሰበሰበ ቤተ ክርስቲያንም ምእመናንን እንድ ታቅፍ ምእመናንም ቤተ ክርስቲያንን እንዲያቅፉ በመደረግ ላይ ስለሆነ የሚታየው የሥራ እንቅስቃሴ ለቤተ ክርስቲያኒቱ አመራር ዋስትና እንዳለው ይታ መናል ።

ይህም ዓቢይ ተልእኮ ምን ያህል ተግባራዊ እንደሆነ በ፲፱፻፹፮ ዓ/ም በየክፍላተ ሀገሩ ሁለት ጊዜ ጠንካራ የሥምሪት ቡድን ተልኮ የካህናትን ፤ የምእመናንንና የአብያተ ክርስቲያናቱን ሁኔታ በየ አንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የሚገኘውን ዓመታዊ ገቢ አጠቃለው የሚይዙ ቅጾች ተሞልተው ከአጥ ቢያ ለወረዳ ፤ ከወረዳ ለአውራጃ ፤ ከአውራጃ ለሀ ገረ ስብከት ፤ ከሀገረ ስብከት ለመንበረ ፓትርያ ርክ ተጠናቀው የቀረቡት ዘገባዎች እጅግ በጣም አጥ ጋቢ ውጤትን አሳይተዋል ።

በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ የሚመራው አጠ ቃላይ መንፈሳዊ ሰበካ ጉባኤው ለሁለተኛ ጊዜ በግ ንቦት ወር ከ፲፩ እስከ ፲፭/፲፱፻፹፮ ዓ/ም ባደረገው ምልዓተ ጉባኤ ይህንኑ በመገምገም በአሳለፈው ውሳኔና የጋራ መግለጫ ቤተ ክርስቲያናችን በምን ሁኔታ ላይ እንደምትገኝ በገሃድ መረዳት ይቻላል ።

ጥያቄ ፤ ዋናው ሥራ አስኪያጅ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ጋር አባል ስለሆነች ባላት የመቀራረብ ግንኙነት በአሁኑ ዓመት የተፈጸመላ ትና የፈጸመችው የሥራ ክንውን ምን ያህል እንደሆነ ቢያብራሩልን?

መልስ ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅ በር መሥራች አባል እንደመሆኗ ሁሉ ለአያሌ ዓመ ታት መብቷን ለማስከበርና ግዴታዋንም ለመወ ጣት ስትጥር ቆይታለች ። ይልቁንም ባለፈው ዓመት ቫንኩቨር ካናዳ ተደርጎ በነበረው ስድስተኛው ጠቅ ላላ ጉባኤ ፲፫ አባላቷን በመወከል በዚህ ታሪካዊ ስብሰባ ሙሉ ተሳትፎ አድርጋለች ።

ቤተ ክርስቲያኒቱን ወክለው የተገኙትም ሊቃነ ጳጳሳት ፣ ካህናት ፣ ምእመናን ፣ ወጣቶችና ሴቶች ስለነበሩ ተሳትፎውን የተሟላና ዲሞክራሲያዊ ስለ አደረገው ቤተ ክርስቲያኒቱ በተሐድሶ ጎዳና ላይ መሆኗን አረጋግጧል ።

በዚህም ጠቅላላ ጉባኤ ሁለት የቤተ ክርስቲ ያኒቱ ባለሥልጣናት የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ሆነው በመሾማቸው የመጀመሪያውን የማዕከላዊ ኮሚቴ ስብሰባ በጄኔብ በአለፈው ሐምሌ ወር ተሳ ትፈው ተመልሰዋል ።

ይልቁንም በዚህ ዓመት ጎልቶ የሚታየው ቤተ ክር ስቲያናችን ለመጀመሪያ ጊዜ በዓለም አብያተ ክር ስቲያናት ማኅበር በሚገኙ አራት ኮሚሽኖች አራ ት አባላት ለማስመረጥ መቻሏ ነው ። ይህም በሃይ ማኖት ሥርዓት ፤ በሚሲዮናዊና ሐዋርያዊ ተልእኮ ፤ በስደተኞችና በድንገት ደራሽ ርዳታ ፣ በልማትና ክርስቲያናዊ ተራድኦ ኮምሽኖች የተገኙት የሙሉ አባልነት ወንበሮች ናቸው በአጠቃላይ ቤተ ክርስ ቲያናችን ከዓለም አብይተ ክርስቲያናት ማኅበር ጋር ያላት ግንኙነት በጣም የሠመረ በመሆኑ በል ማትና ክርስቲያናዊ ተራድኦ መምሪያችን በኩል ከፍተኛ የገንዘብ እርዳታ በመገኘቱ በቤተ ክርስቲያ ኒቱ በልማትና በድንገት ደራሽ ርዳታ የምትፈጽ መው ተልእኮ ከምን ጊዜውም ጎልቶ ይታያል ። ይህንም የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ልዩ ልዩ የሥራ ዘርፍ ኃላፊዎች በየጊዜው ስለ ሚመሰክሩ የጽሑፍ ማስረጃዎች በብዛት ይገኛሉ ። የሥራ ኀላ ፊዎችም በየጊዜው እየመጡ በሚያደርጉት ግም ገማ እየረኩ ተመልሰዋል ።

ጥያቄ ፤ ሊቀ ማእምራን ካህናት በቅዳሴና በው ዳሴ ብቻ መኖር ስለሌለባቸው በትርፍ ጊዜ ያቸው በዘኔነት እንዳያጠቃቸው በልማት በኩል እንዲሳ ተፉ ያደረገው እንቅስቃሴ ምን ያህል ነው?

መልስ ፤ በመሠረቱ ሰው ሰብእዊነቱ የሚገለ ጠው በሥራ ነው ቅዱስ መጽሐፍም ለማንበብ ስን ጀምር የመጀመሪያው ዐረፍተ ነገር የሚነግሙ በሥራ ዜና ነው ። «በቀዳሚ ገብረ» ይልና ይልቁንም እሪት ዘፍጥረት ም-፪ ቁጥር ፲፭ን ስንመለከት «እግ ዚአብሔር አምላክም ያበጃትም ይጠብቃትም ዘንድ ሰውን በኤደን ገነት አኖረው» ይላል ። ዳዊትም በመዝሙር «ፍሬፃማከ ተሴሰይ ብፁዕ አንተ ወሠናይ ለከ» የድካምህን ፍሬ ትመገባለህ ምስጉን ነህ መል ካምም ይሆንልሃል ። (መዝ ፻፳፰)በማለት ሰው ይህን ዓለም ለማልማትና ሠርቶ ለመኖር ሙሉ ውክልና ከፈጣሪው እንደተሰጠው በጉልህ እንረዳለን ።ታላቁ የክርስትና ሐዋርያ ጳውሎስም በእብራውያን መል እክቱ በም፲፪።ቍ፲፪የላሉትን እጆች የሰለሉትንም ጉል በቶች አቅኑ ያነከሰውም እንዲፈወስ እንጂ እንዳይ ናጋ ለእግራችሁ ቅን መንገድ አድርጉ ይላል ።

ስለዚህ ትክክለኛው የክርስትና ሃይማኖት ትም ህርትና መመሪያ ይህ ነው ። ዓለምንና በዓለም የተ ገኙትን በረከቶች ከንቱ አድርገው የሚሰብኩ ከን ቱዎች የተከሠቱት ከጊዜ በኋላና ከዚህ ትምህርት ጉድለት ነው ።

ጥንታዊቷና ታሪካዊቷ ቤተ ክርስቲያናችን ፤ የተጓዘችበትን ጠመዝማዛ መንገድ ስንመለከት ከላይ የተጠቀሱት ሁለት ተቃራኒ ትምህርቶች ተጣምረው ይታያሉ ።

በግብርና ፤ በሥነ ጥበብ ፤ በሥነ ጽሑፍ ወዘተ ርፈ ሙሉ ሕይወታቸውን ለቤተ ክርስቲያኒቱ ሕል ውና ፤ ለሀገራቸው ልዕልና የሠዉ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ሊቃውንትና መምህራን ሲኖሩ በአንጻሩ ደግሞ ዕውቀትም በጎ ፈቃድም የጎደላቸው ቦዘኔ ሰባክያን ነን ባዮች ይህን የተቀደሰ ዓላማ በመዘንጋት ለሥራ የተፈጠረውን ሰውና ዓለምን ከንቱ በማስመ ሰል የሥራ ፈት ስብከት ሲያስፋፉ ቆይተዋል ። ሥራ ም ከላይ እንደጠቀስነው በረከትና ሕይወት መሆኑን በማዛባት በርግማን እንደመጣ አስመስለው በማጉ ላት የተዛባ አመለካከት በኅብረተ ሰቡ መካከል ሲያ ሠራጩ ቆይተዋል ።

ከእውነተኞቹ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ሊቃ ውንትና መምህራን ቁጥር ይልቅ የነዚህ ቦዘኔ ጥራዝ

www.ethiopianorthodox.org

ነጠቆች ቁጥርና ስብከት በመስፋፋቱ ብዙ ከቤተ
ክርስቲያኒቱ ትክክለኛ ትምህርት ጋር የማይዛመዱ
መጥፎ ልማዶች ሲከሠቱ ቆይተዋል ።

ዛሬ ግን ቤተ ክርስቲያን በሰበካ ጉባኤ አግ
ካይነት ማዕከላዊ አመራሯን ቀይሳ በቃለ አዋዲ
መመሪያዎችን በግልጽ አሥፍራ የልማት የስብከት ፣
የቅርሳ ቅርስ ጥበቃ ወዘተረፈ ክፍሎችን በየአንዳንዱ
አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በሥራ እንዲተረጎሙ ጥረት
እያደረገች ስለሆነ የሥራን ክቡርነት የሰውን ታላ
ቅነት ዓለምንና በዓለም የተገኙትን በረከቶች ለሰው
ልጅ መሬታዊና ሰማያዊ ሕይወት ጠቃሚነት እያ
ስተማረች ነው ። ፯ት የካህናት ማሠልጠኛዎችን
አንድ ከፍተኛ መንፈሳዊ ት/ቤትን ከፍታ ኅብረተ
ሰቡን የሚያገለግሉ ካህናት በትክክለኛው የሃይማ
ኖት ትምህርትና የልማት ተሳትፎ እያሰለጠነች
ነው ።

ሳይማሩ ተምረናል ሳይላኩ ተልከናል የሚ
ሉትን ቦዘኔ ጥራዝ ነጠቅ ሰባኪያን ነን ባዮች በማ
ዕከላዊ ደረጃ የስብከት ፈቃድ ሳይሰጣቸው ስንፎ
የሚያሰንፍ ኢክርስቲያናዊ ትምህርታቸውን እንዳ
ያሰራጩ እየተቈጣጠረች ነው ። በስሟ ቃጭል እየ
መቱ ፤ ሱቴና ፡ ጥላ እየዘረጉ ያልተቃጠለውን ተቃ
ጠለ ያልፈረሰውን ፈረሰ እያሉ በቤተ ክርስቲያን
ላይ መዓት በማውራት የልመና ምንጣፍ የዘረጉትን
ቀጣፊዎች በጥብቅ እየተከላከለች ነው ።

በአንጻሩ ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር
ና ከሌሎች እርዳታ ሰጭ ድርጅቶች በምታገኘው
ገንዘብና በየአጥቢያው ቤተ ክርስቲያን ከሚገኘው
የሰበካ ጉባኤ አባልነት መዋጮ ከሥዕለትና ሙዳየ
ምጽዋት እንዲሁም ከልዩ ልዩ ከሚገኘው ገንዘብ
ከፊሉን ለልማት ሥራ በማዋል ዛሬ በብዙዎች
ገዳማትና አድባራት መጠነኛ የዕደ ጥበብ ሥራዎች
እየተከፈቱ ካህናት ፤ ዲያቆናት መዘምራን ከቅዳሴና
ውዳሴ የተረፈ ጊዜያቸውን በሥራ ላይ ለማዋል
እንዲችሉ ጥረት እየተደረገ ነው ። ይህም የሥራ ውጤ
ት ባለፈው ከግንቦት ፲፬ እስከ ፲፰ ቀን ፲፱፻፸፯ ዓ/ም
በተደረገው አገር አቀፍ አጠቃላይ የሰበካ መንፈሳዊ
ጉባኤ ስብሰባ ጊዜ በአምስት ታላላቅ ድንኳኖች
ውስጥ በመንበረ ፓትርያርኩ ቅጽረ ግቢ በኤግዚ
ቢሽን መልክ ተዘጋጅተው ስለታዩ የሚያበረታታ
ውጤት በመገኘቱ በሥዕል ተቀርጾ ተቀምጧል ።

ጥያቄ በጠቅላይ ቤተ ክህነት ሥር የሚተዳደሩ ብዙ
ሠራተኞች እንዳሉ ይታወቃል ። የሠራተኞችም
መብት ተጠብቆ የጡረታ መብታቸው ለቤተ ሰብ
እንደሚተላለፍ በቅዱስ ሲኖዶስ ተወስኖ በጋዜጣና
በመጽሔት መውጣቱ ይታወሳል ። በአስተዳደሩ
በኩልም ምን ያህል ተፈጻሚነት እንዳለው ቢገ
ልጹልን ?

ሊቀ ግእምራን አበባው ይግዛው
የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ

መልስ የሠራተኛውን ጡረታ በሚመለከት ለአያሌ
ዓመታት አቤቱታዎች ሲጎርፉ መቆየታቸው ግልጽ
ነው ። ሰው በሕይወት እስካለ ድረስ ለሕይወቱ
መንቀሳቀሻ ዋስትና ያስፈልገዋል ። በሞት አጥርም
ሲከለል በእሱ አገልግሎት ሲገለገሉ የነበሩ ጥግ
የሌላቸው ቤተሰቦቹ ከእሱ አገልግሎት ዋስትና መነ
ፈግ የለባቸውም ይህም በመሆኑ የጠቅላይ ቤተ ክህ
ነት ሠራተኞች እንደሌላው ሁሉ ኢትዮጵያዊ ሰዎች
እንደመሆናቸው እስከሠሩ ድረስ የአገልግሎት ዋስ
ትና ሊነፈጋቸው የማይገባ መሆኑን የጠቅላይ ቤተ
ክህነት የአስተዳደር ጉባኤ በጥልቀትና በሥፋት ተወ
ያይቶ ካጠና በኋላ ለቅዱስ ሲኖዶስ ምልዓተ ጉባኤ
ቀርቦ በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ አቡነ ተክለ
ሃይማኖት የሚመራው ቅ ሲኖዶስ ሙሉ በሙሉ
አሳቡን ደግፎ ስለአጸደቀው ካለፈው የበጀት ዓመት
ጀምሮ የጠቅላይ ቤተ ክህነት ቋሚ ሠራተኞች በሙሉ
የጡረታ ዋስትና አላቸው ። ይህም በተግባር
የተተረጎመ ስለሆነ የጡረታ ባለመብቶች ሁሉ
በከፍተኛ ምስጋና ዋስትናውን እየተጠቀሙበትነው።

ጥያቄ ዋናው ሥራ አስኪያጅ ቤተ ክርስቲያናችን ጥ
ንታዊትና ታሪካዊት ስለሆነች የተለያዩ ታሪካውያን
ቅርሶች አሏት በአንዳንድ ቦታ ቅርሶች ይጠፋሉ
ይባላል ። ቅርሶቹ እንዳይባክኑና በክብር እንዲጠ
በቁ የተወሰደ ጥናት እንዳለ ቢነግሩን?

መልስ ቅርስ በሰው ሠራሽ ቁሳቁስ አይለካም በእኔ
አስተሳሰብ ከሥላሳና አርባ ዓመት በላይ ዕድሜአቸ
ውን በልዩ ልዩ ትምህርቶች አገባደው ከዚያም
በኋላ የአብነት ወንበር ዘርግተው ዕውቀታቸውን
ለትውልድ የሚያስተላልፉ አረጋውያን ሊቃውንት
የቤተ ክርስቲያኒቱ የሀገራችን ተቀዳሚ ቅርሶች
ናቸው ። የት ነበሩን የሚናገሩ የት መጣውን
የሚመሰክሩ ሊቃውንት እንክብካቤ ያስፈልጋቸዋል።

ይሆን በሚመለከት ጠቅላይ ቤተ ክህነትና
በየክፍላተ ሀገሩ የተጠናከሩት ሰበካ ጉባኤያት ከፍ
ተኛ ተልእኮ እየፈጸሙ ናቸው ። በአብዛኛው ቦታ
የአብነት ወንበር ዘርግተው የሚያስተምሩ ሊቃውንት
ዛሬ መጠነኛም ቢሆን የወር ደመወዝ ያገኛሉ ።
በአለፈውም አጠቃላይ ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ ስብ
ሰባ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ
ለነኝህ አረጋውያን ቅርሶች ከፍተኛ እንክብካቤ እን
ዲደረግ መመሪያ ሰጥተዋል ።

ሰው ሠራሹን ቅርስ በሚመለከትም ፣

ሀገራችን ኢትዮጵያን ኢትዮጵያ ከሚያሰኛትና
ጥንታዊና ታሪካዊነቷን አጉልተው ከሚያስመሰክ
ሩላት ዓበይት ማስረጃዎች መካከል አብዛኛዎቹ በቤተ
ክርስቲያን የሚገኙት የሕንጻ ፣ የሥነ ጽሑፍ ፣ የሥነ
ጥበብና የትውፊት ቅርሶች ናቸው ። ስለሆነም ቤተ
ክርስቲያን ቅርስን በማበርከትና በመጠበቅ ለአያሌ
ዘመናት ግምጃ ቤት ሆና በመኖሯ ለሰፊው ሕዝብ
ባለውለታነቷ አይካድም ከጊዜ በኋላ ግን በቤተ ክር
ስቲያን አካባቢ የሚገኙም ሆኑ ከልዩ ልዩ ዓለማት
የሚስተናገዱ ጎብኚዎች በሚያሳዩት ዕለታዊ ጥቅም
ስግብግብነት «ያልወለደ አረደ» እንደሚባለው ለቅ
ርሶቹ ማበርከትም ሆነ ለመጠበቅ ደንታ የሌላቸው
ግለሰቦች እየበዙ በመሄዳቸው በአብዛኛው ቦታ
ዋጋ የሚተመንላቸው ቅርሶች በመናኛ ተመን እየ
ተሸጡ እልፍ እልፍ አሳዛኝ ሁኔታ ይታያል ።

በመሠረቱ «አባት ያበጀው ለልጅ ይበጀው»
እንደሚባለው እነኝህ ቅርሶች በኢትዮጵያ ቤተክርስ
ቲያን ሊቃውንትና መምህራን ያዘጋጁ እንጂ ርስ
ነታቸው የጠቅላላው ኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ መመ
ኪያ እንደመሆኑ መጠን ጠባቂውም በጠቅላላው
ሰፊ ሕዝብ መሆን ስለሚገባው ሁሉም በየበሩ ለቅ
ርስ ጥበቃ ዘብ መቆም ይገባዋል ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲ
ያን ከባህልና እስፖርት ጉዳይ ሚኒስቴር ጋር በመ
ተባበር በተለይም በ፲፱፻፸፯ ዓ/ም ቅርሶች እንዲመ
ዘገቡ የብራና ጽሑፎች በማይክሮፊልም እንዲነሡ
የተገነጣጠሉና የተቆነጻጸሉ መጻሕፍት እንዲጠረዙ
በዘመቻ ላይ ናት። መንግሥት ከሚያወጣው አጠቃ
ላይ ቅርሳቅርስ ምዝገባና ጥበቃ ፕሮግራም ባሻገርም
ቤተ ክርስቲያናችን በዚህ ዓመት በየአንዳንዱ አጥ
ቢያ ያሉ ቅርሶች በትክክል ስም ከመልክ ተለይተው
እንዲመዘገቡ ልዩ ቅጽ ተዘጋጅቶ ትሠራጭቷል ።

ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክም ባለፈው ግንቦት ወር
በተደረገው አጠቃላይ ጉባኤ ቢያንስ አውራ አውራ
ቅርሶች በሀገረ ስብከት ደረጃ በማዕከላዊ ሆነው እየ
ተቀመጡ ከሌባ ፤ ከዝናምና ከተባይ እንዲጠበቁ
ጥብቅና ዘላቂ መመሪያ ለየሀገረ ስብከቱ ሊቃነ ጳጳ
ሳት ሰጥተዋል ።

የቅርሳ ቅርስ ጥበቃው ሥራ የእገሌ ከእገሌ
የማይባል ስለሆነ ሁላችንም በየአለንበት ዘብ እንድ
ንቆም አደራዬን በቤተ ክርስቲያንና በሀገር ስም
ተላልፏል ።

ጥያቄ ፤ ካህናት ከለውጥ በፊት በኑሮአቸው ጎስቋላ
ሆነው መቆየታቸው ይታወቃል ከዚያ ወዲህ ግን
ቤተ ክርስቲያን በተሐድሶ ጎዳና እየተመራች ብዙ
የሥራ ፍሬ መታየቱ እሙን ነው ። ይሁን እንጂ አስ
ተዳደሩ በካህናት ደመወዝ በኩል ምን መሻሻል አድ
ርጓል?

መልስ፤የካህናትን ደመወዝ በማሻሻል በኩል የተደ
ረገው ጥረት እጅግ ከፍተኛ ነው በመጀመሪያ ደረጃ
ለጠቅላይ ቤተ ክህነት ቋሚ ሠራተኞች ደመወዝና
ለካህናት አበል አብዮታዊ መንግሥት በድጎማ መልክ
በየዓመቱ አራት ሚሊዮን ብር ይለግሥልናል ከዚህ
ባሻገር ግን ቤተ ክርስቲያን ራሷን ለመቻል በምታ
ደርገው ጥረት ማዕከላዊ መመሪያዋን በቃለ ዓዋዲ
ቀይሳ ሰበካ ጉባኤን በየአጥቢያው ቤተ ክርስቲያን
በማቋቋም ቤተ ክርስቲያን ምእመናን እንድታቅፍ
ምእመናንም ቤተ ክርስቲያንም እንዲያቅፉ በተ
ፈቀደው መሠረት ዛሬ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋ
ሕዶ ቤተ ክርስቲያን ካህናት ከመቶ ዘጠና አምስቱን
ደመወዝተኞች ናቸው በተለይም በአንዳንድ ታላላቅ
ከተሞች በሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የዲያቆን
ደመወዝ በወር እስከ መቶ ሰማንያ ብር ድረስ ሆኖ
ይገኛል ። ከአሥር ዓመታት በፊት ከነበረው የቶ
ፍነት ሥሪት ሁኔታ ጋር ሲነጻጸር ዕድገቱ ።፭ ጊዜ
በመቶ እጥፍ ሆኖ ይገኛል ።

የካህናት ዕድገት በደመወዝ ብቻ ሳይሆን በካ
ህናት ማሠልጠኛው በሚገኘው ዕውቀትና ዲያቆና
ቱም በመደበኛ ት/ቤቶች በሚያገኙት የትምህርት
መሻሻልም ጭምር ስለሆነ ቤተ ክርስቲያኒቱ የምት
ራመድበት የተሐድሶ ጎዳና ጥርጊያው እየተስተካ
ከለ ነው ።

ጥያቄ ፡ በአሁኑ ጊዜ የሚታየው የሥራ እንቅስቃሴ
ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋት ፣ ለካህናት ዕድገት ፣
ለምእመናን ጽንዓት መሆኑ የሚያጠራጥር አይደ

www.ethiopianorthodox.org

ሊቀ ግእምራን አበባው ይግዛው በሁለተኛው መደበኛ የሰበካ ጉባኤ ላይ ንግግር ሲያደርጉ

ሰም ። መቼም ብዙ ሥራ ተሠርቷል ተብሎ ባለፈው ሥራ ብቻ መኖር ስለማይቻል አስተዳደሩ ለወደፊቱ ሊሠራ ያቀደው ሥራ ከአለ ቢያብራሩልን?

መልስ ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አባቶቻችን በፍትሐ ነገሥት «ወእለ ይመጽኡ ይበይኑ» እንዳሉ ሁሉ ጊዜውን ተከትለ ኅብረተሰቡን የማገልገል ኃላፊነት አለባት ይህንንም ተልእኮዋን ለመወጣት ባለፈው ግንቦት ወር ፲፱፻፸፮ ዓ/ም በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ መሪነት በተደረገው አገር አቀፍ አጠቃላይ መንፈሳዊ ጉባኤ በተላለፈው የጋራ መግለጫና የውሳኔ እሳብ ለሚመጣው ዓመት ሊሠራ የሚገባው ተቀይሷል ።

ዓላማውን ያልሳተ ስብከት እንዲሰበክ ለሊቃውንትና መምህራን ከተማሪዎቻቸው ጭምር እንክብካቤ እንዲደረግላቸው ሰበካ ጉባኤን በማጠናከር ቅርሶች እንዲጠበቁ ልማት በየአብያተ ክርስቲያናቱ እንዲስፋፉ በተለይም ሀገራችንም ከአደጋ ላይ ጥሎ የሚታየው የደን መራቆት አሳሳቢ ስለሆነ ለዚህ መልካም አርአያ ሆና የኖረችው ቤተ ክርስቲያን ካህናት ሕዝቡን ለደን ተከላና ለአፈር ጥበቃ ዘመቻ የበለጠ እንዲያስተባብሩ ፣ በድርቅ የተጎዱትን ወገኖቻችን ለመንከባከብና መልሶ ለማቋቋም በሚደረገው ተልእኮ ምእመናኑን እንዲያስተባብሩ ከውጭ በኩል ያለው ግንኙነታችን የሠመረ እንዲሆንና በቤተ ክርስቲያናችን የተሐድሶ ሕይወት ላይ ጠላቶቻችን ለሚነዙት አሉቧልታ ትክክለኛው ሁኔታ በማስረጃ እንዲገለጽ ይህም በሀገር ውስጥ ብቻ ላሉት ሳይሆን በቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም ፣ በሰሜን አሜሪካ ፣ በምድረ ሱዳን ፣ በጅቡቲ ፣ በሎንዶን ሀገረ ስብከቶች ፤ በእንግሊዝና በምዕራብ ጀርመን ባሉን አብያተ ክርስቲያናት መካከል ውጭ ሀገር ያሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነት ተከታዮችና ሌሎችም ሐቁን በመረዳት ለእናት ቤተ ክርስቲያናቸው ድጋፍ የሚሰጡበት መንገድ እንዲቀየስ ይልቁንም ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ጋር ያለው ግንኙነት የበለጠ እንዲጠናከር በሚመጣው ዓመት ትኩረት የሚሰጣቸው የሥራ ዘርፎች ናቸው ።

የጠቅላይ ቤተ ክህነትን የዕለት ዕለት ሥራ በሚመለከት ሥራ ፤ ለጊዜው ቅድሚያ በመስጠት ሊስተካከል የሚገባው የፋይናንስ አስተዳደሩ ማዕከላዊ አመራር ስለሆነ ይህንን ሞያ ባላቸው ክፍሎች በማስጠናት አጠቃላይ መመሪያ ለማውጣት ዝግጅት አለን ። ምክንያቱም የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የፋይናንስ አስተዳደር ማዕከላዊነት ሳያሲዙ ሌሎችን ሁሉ ዕቅዶች አሟላለሁ ማለት ምኞት ብቻ ሊሆን ስለሚችል በአስተዳደሩ በኩል ለዚህ ትኩረት እንሰጣለን ።

በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ የሚመራውም ቅዱስ ሲኖዶስ ለዚህ ዓቢይ ጉዳይ ቅድሚያ እንደሚሰጠው አንጠራጠርም ።

«ኢትዮጵያ ትቅደም»

ጥያቄ አቅራቢ ሊቀ ልሳናት ነቅዓ ጥበብ ወንድም

ስብከተ ወንጌል በኢትዮጵያ ባሁኑ ጊዜ ፡፡

ስብከተ ወንጌል ባሁኑ ጊዜ ስንል ብዙ የሚያናግር አርእስት ነው ። ነገር ግን አንደኛውን ክፍል በሦስት ክፍለን ለማስታወስ እንሞክራለን ።

፩/ ባሁኑ ጊዜ የሚሰብኩት ሰባክያን አቋምና ሁኔታ ፤

፪/ ባሁኑ ጊዜ የሚሰብኩት ሕዝብ የእውቀት ደረጃ ፣

፫/ የሚሰበክበት ቦታ ፣

ከዚህ በላይ በሦስት ክፍል በተከፈሉት ነጥቦች ለማብራራት እንሞክራለን ። የሰባክያን አእምሮና መጠን በብሉይ ኪዳን እንደነ ሙሴ እንደ አሮን እንደነ ሳሙኤል መጠራት መመረጥ መላክ(ዘጸ-፭) የእስራኤልን ሕዝብ ነጻ ታወጡ ዘንድ መረጥኳችሁ ይላል በሐዲስ ኪዳንም እንደ ሐዋርያት መጠራት መማር መሰልጠን መመሪያ መቀበል መላክ ተልእኮውን መፈጸም (ማቴ ፤ ፲ ቁ - ፩ ።)

ክፍል ፩ኛ ።

እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም(ዮሐ ም - ፲፭ ቁ ፣ ፲፮)ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ከአሰለጠነ በኋላ የወንጌልን ቀንበር ሲያሸክም አብ እንደላከኝ እኔ ደግሞ እልካችኋለሁ አላቸው ይህንም ብሎ እፍ አለባቸውና መንፈስ ቅዱስ ተቀበሉ ኃጢአታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ይቀርላቸዋል ። የያዛችሁባቸው ተይዞባቸዋል ።(ዮሐ ም ፳ ቁ ፳፩) አሮንን ሌሎችንም ጠርቶና መርጦ እግዚአብሔር እምላክ እንደላከ በሐዲስ ኪዳንም ሐዋርያትን አስተምሮና አሰልጥኖ ሥልጣን ሰጥቶ እንደላከ የክርስቶስ እንደራሴዎች የቤተ ክርስቲያን አባቶች ባሁኑ ጊዜ ያሉትን ሰባክያን መርጠው ጠርተው አሰልጥነው የላኳቸው እንዲሁ እነ ሙሴ እስራኤልን ነጻ እንዳወጡ የሕግ ሰዎች እንዳደረጉ (ዘጸ ፲፬ ቁ ፳፯ - ፳)ሐዋርያት ከክህደት ከአምልኮተ ጣኦት ወደ አምልኮተ እግዚአብሔር ከክህደት ወደ እምነት እንደመለሷቸውና ወንድሞች ሆይ ምን እናድርግ እንዲሉ እንደረዷቸው (የሐዋ - ፪ - ቁ ፴፯)።

ባሁኑም ጊዜ የሚላኩት ሰባክያን ከማሰልጠኛ የወጡ ስለቆሙበት አላማ የበቁና የጸኑ ይሆናሉ ይህ ካልሆነ ማመልከቻ ያቀረበውንና ጠቃሚ ያልሆነውን ሳይሰለጥን ቢልኩት ቤተ ክርስቲያኗን ይበድላታል ።

፪ኛ/ ክፍል ፣

ባሁኑ ጊዜ የሚሰበከው ሕዝብ የእውቀት ደረጃ ቢወሰን መልካም ነው ። አባቶች እናቶችም ቢሆኑ እውቀታቸው የተለየ ፣ ስለሆነ የእድገት ብቻ ሳይሆን የእውቀትም ደረጃ ቢኖረው መልካም ነው ።

የእድሜ ገደብ ሰጥቶ ማስተማር ይጠቅማል ወጣቶች ከ፯ ዓመት እስከ ፲ ከ፲ እስከ ፲፭ ከ፲፭ እስከ ፳ ከፍሎ ማስተማር የመምህሮችንም እውቀት በዚሁ መለካት በተለይ ከ፲ ዓመት በላይ ላሉት ወጣቶች እምነትን ታሪክንም ሥርዓትንም ባህልንም ለማስተማር ስለሚችል ጠይቀውም የሚረዱበት ወቅትና ሰዓት ስለሆነ እውቀትና ችሎታ ፈቃድ ያላቸውን ምሁራን መመደቡ ታላቅ ውጤት ያለው ይሆናል ።

፫ኛ/ ክፍል ፥

የሚያስተምሩበት ቦታ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት የሚሰበክበት ማዕከላዊ ቦታ ቤተ ክርስቲያን መሆኑ የታወቀና የታመነ ቢሆንም ፣ በቤተ ክርስቲያን ሊታጎልና ሊቀር የማይገባው የማኅሌቱ የሰዓታቱ የቅዳሴው ጸሎት እንጂ የስብከተ ወንጌሉ ሁኔታ በትርፍ ካልሆነ በቀር እንደሌላው ጸሎት አይታሰብም ከዚህ የተነሣ ሃይማኖት ልማዳዊ ነገር መስሎ እየታየ ነው ። እማኞችም ከጭቅጭቅና ከውዝግብም አልፈው አባቶችና ወንድሞች የብዙ ሚስቶች ባሎች እየሆኑ ነው ።

እናቶችና እህቶችም የብዙ ባሎች ሚስቶች በመሆን ላይ ይገኛሉ ። ባልና ሚስት አንድ አካል አንድ አምሳል ናቸው ። ማንም ሊለያቸውም አይችልም የሚለውን ቃል አይጠቀሙበትም (በማቴ- ፲፱ ቁ- ፫—፲) ይህ አሳሳቢ ጉዳይ የወንጌል ትምህርት ለሕዝቡ ይቅርና ለካህናቱ ትዝ ያላለ ከመሆኑ የተነሣ ለምሳሌ ፹ ካህናት ካሉበት ቤተ ክርስቲያን አንድ ሰባኪ ጠፍቶ ስብከተ ወንጌሉ ይታጎላል ። ፲፭ ደብተራ እያለም ቅዳሴው ይታጎላል ። ይህም ለታሪክ ግራ የሚያጋባ ነው ካህናት እያሉ የክህነት ሥራ አለመፈጸሙ ባሁኑ ጊዜ መንግሥት የማይጽፉ እጆችና የማያነቡ ዓይኖች አይኑሩ ብሎ በመሠረተ ትምህርት ድንቁርናን ለማስወገድ እንደተነሣና እንዳስወገደ ቤተ ክርስቲያንም የማይሰብክና የማይቀድስ ካህን የለንም የምትልበት ጊዜ ነው ። ይህ ካልሆነ እምነቱን ባሕል ውጦት መቅረቱ ነው ። ምንም

www.ethiopianorthodox.org

እንኳ ስብከት የተለመደው በቤተ ክርስቲያን ነው ብንልም አባቶቻችን ሐዋርያት ዕለት ዕለት በመቅደስና በቤታቸው ስለኢየሱስ ክርስቶስ ያስተምሩና ይሰብኩ ነበር «ወበውስተ ቤትኒ ኢሀደጉትነጊሬ» ተብሎ እንደተጻፈው (ዮሐ ም- ፭- ቁ- ፵፩) ።

፩/ እኛም ባሁኑ ጊዜ ማድረግና ማስተማር የሚገባን በቤተሰብ ደረጃ በቤት ልጆችን ለብቻ አባቶችን ለብቻ አድርጎ ማስተማርና ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲመጡ ማድረግ ፣

፪/በልቅሶ የለቱለት በሠልሥቱ እንዲሁም ጊዜ የወለደው የመቃብር ምሬት እየተባለ በእርባው ለሚሰበሰበው ሕዝብ ጎጂ የሆነ ልምዱን እንዲተው ማድረግ ይህም ሐዋርያው ምስለ ዘይትፌሣሕ ተፌሥሑ ወምስለ ዘይበኪ ብክዩ(ሮሜ ፲፪ቁ ፲፩መዝ፴፬ቁ ፲፫)።

፫/ በሠርግ ቤት በመጀመሪያ በቤት በመሠረተው ትምህርት ጋብቻው በተክሊል በሥጋወደሙ እንዲሆን ያስተማረው ትምህርት የሰጠው ምክር ሲፈጸም የደስታው ተካፋይ በመሆን በብሉይ ኪዳንና በሐዲስ ኪዳን የነበሩትን ጋብቻ አክባሪ የሆኑትን አባቶች በመጥቀስ ማስተማር ይገባል ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ ወንጌል በምራፍ ፪ ላይ በሰርግ ቤት ተገኝቶ ትምህርትና በረከት እንደሰጠ ሰባኪውም ትምህርትና ቡራኬ ሰጥቶ መምጣት ይኖርበታል ።

ነገር ግን ሰባኬ ወንጌሉ ባየው ነገር ሁሉ የማይገበዝ መሆን ይኖርበታል ። ምክንያቱም በዚያው ቀልጦ እንዳይቀር ነው ከነዚህም ሌላ የስብከት ቦታዎች ፣

፩/ በእስር ቤት
፪/ በሆስፒታል
፫/ በሆቴል ቤት በውይይት እንደ ቤት ትምህርት ከአንዱም ከሁለቱም ሰዎች ጋር የእግዚአብሔርን ሕልውና መነጋገር ይቻላል ።

በተለይ በሥር ቤትና በሆስፒታል የእግዚአብሔርን ጸጋ ሕመምና መታሰር የሚከለክለው አለመሆኑን የታሠሩትን ለመፍታት የታመሙትን ለመፈወስ የተሰበሩትን ለመጠገን መጣሁ(ኢሳ ፣ ፷፩ ሉቃ ፬ ፣ ፲፯ ጴጥ ፣ ፬ ፣ ቁ ፣ ፳)ወሖረ ኀበ እለ ሙቁሕታ ትነብር ነፍሶሙ ወሰበከሎሙ ገዕዛን ባለውመሠረት በነፍሳቸው መታሠር እንደሌለባቸውና ንሥሐ እንዲገቡ ተስፋ እንዳይቆርጡ ማድረግ ።

በተለይ በታሠሩ ሰዎችና በታመሙ ሰዎች ጠንካራ አስተማሪ ያስፈልጋል ። ቤተ ክርስቲያን በነዚህ ሁሉ መረዷን ከተዘረጋች ብዙ አባላትን ለማግኘት የማትጠራጠር መሆን አለበት ነፍሳትን ከሲኦል ባሕር አውጥተው ወደ እግዚአብሔር ሀገር ወደ መንግሥተ ሰማያት የሚያገቡት ወንጌላውያን ያስፈልጋሉ ይህ ካልሆነ ግን የራሳቸውን ፖለቲካ ሳይጠብቁ የሌላውን ሲያምታቱና ሲያወላግዱ ይገኙና ተነቅፈው ያስነቅፋሉ በውሀ ሙላት ወራት አዋቂዎች ዋናተኞች ሰውን ባሕር የማያስጥሙ ማዕበል የማያስወስዱ ስለሚያስፈልግ ።

በጊዜያችንም መድረክ ላይ ወጥተው ሊናገሩት የሚገባቸውን የሚያውቁት የሰው የማይነሱ የራሳቸውን የማያስወስዱ መሆን አለባቸው ።

ከላይ በተጠቀሱት ቦታዎች ደርሰው የሚወጡ ወንጌላውያን የተፈጠሩ እንደሆን ባሁኑ ጊዜ ስብከተ ወንጌል በኢትዮጵያ መልኩን ይይዛል ። ቅዱስ ሲኖዶስ በሀገረ ስብከት ደረጃ ማሰልጠኛዎችን መሥርቶ ካህናት እንዲሰለጥኑ በማድረጉ ችግሮች እየተፈቱ መሆናቸውን እያጠራጥርም በአዲስ አበባ ም የካህናት ሞያ ማሻሻያ ፲ ጣቢያዎች ተቋቁመው ለ፫ ወር ከተማሩ በኋላ ሐምሌ ፲፭ ቀን ፲፱፻፸፯ ዓ/ም በጠቅላይ ቤተ ክህነት ስብከተ ወንጌል አዳራሽ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ ሰርቲፊኬታቸውን ሰጥተው ባደረጉት ቃለ ምዕዳን የማሰልጠኛው ጣቢያ ምንጊዜም መቋረጥ የለበትም መምሕራን ያስተምሩ ቀሳውስትም ይማሩ ሁሉም ይማር ይወቅ ይሰበክ ብለው በሰጡት መመሪያ መሠረት ካህናቱም ደስ ብሏቸው የተቀበሉት ስለሆነ በየቦታው ከተዘረጉት የማሰልጠኛ መዋቅሮች ለቤተ ክርስቲያናችን አኩሪ የሆኑ ተግባሮች ናቸው በተለይም በሰዋስወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርት ቤት ለ፬ ዓመት የሚቆዩ ምሑራን በከፍተኛ ደረጃ እውቀት ተምረው ስለሚወጡ እምብዙኀ መከራሆሙ ፈድፈደ ፍሥሐ ብዕሎሙ እንዳለው ሐዋርያው ችግርን ዘንግተን ማግኘትን ገንዘብ ማድረጋችን አያጠራጥርም ርትዕት ይእቲ ነው የተባለውና ።

ማሰልጠኛዎች ይበርክቱ ሁሉም ሰይፍ ዘክኢአፉሁ ይሁኑ ቀሳውስት ዲያቆናት መዘምራን አብረን እንዘምር እንቀድስ እንሰብክ ምእመናንም ለመማር ለአስተዋጽኦ ለማስቀደስ ለመቁረብ እንዘጋጅ የሰላም አምላክ ይርዳን ።

ሊቀ ኅሩያን መርሐ ጽድቅ ገብረ ሕይወት
የስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ
ኃላፊ ።

ሰባቱ ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን

ምሥጢራት በሁለት ይከፈላሉ በመንፈሳዊና በሥጋዊ ነገር ሁሉ ይነገራሉ በሥጋዊ ነገርም ቢሆን ሰው የልቡን ምሥጢር የሚነግረው ለሚወደው ልጅና በጣም ለሚአምናቸው ወዳጆቹ እንጂ እምነት ለማይጥልበት ተራ ሰው አይነግረውም እንደዚሁ መንፈሳውያት ምሥጢራትንም የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ፍጹም እምነት ላላቸው ለቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች አስተማሩ እንጂ ለተራ ሰው አልገለጹም ነበር (ማቴዎስ ፲፫ ቁ ፱ ።)

እንግዲህ ምሥራተ ቤተ ክርስቲያን ተብለው የሚቈጠሩትም ሰባት ናቸው ሁኔታውም በቅደም ተከተል እንመለከታለን ።

፩ኛ/ ምሥጢረ ጥምቀት

ጥምቀት ከውኃና ከመንፈስ ሁለተኛ መወለድን የምናገኝበት ረቂቅና አስደናቂ ምሥጢር መሆኑን እንገነዘባለን ከቶ ማንም ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ እንደማይችል ተጽፎአልና ።(ዮሐንስ ፫ ቁ ፭ ።)

ጥምቀትም ተራ አይደለም ራሱ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመሠረተውና በሥራ የገለጠው አማናዊ ምሥጢር መሆኑ ተገልጾአል ።

ወደ መንግሥተ ሰማያትም ለመግባት ያለ ጥምቀት በርከፋችንነት ማንም የማይችል መሆኑን ገልጾልናል ።

ስለዚህ ጥምቀት እምነው ለሚጠመቁ ሁሉ የሕይወታቸው ዋስትና መሆኑ አጠራጣሪ አይሆንም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ አስተምሩ በአብና በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥምቋቸው ሲል ያስተማረውም ስለዚህ ነው (ማቴዎስ ፳፰ ቁ ፲፱)

፪ኛ/ ምሥጢረ ሜሮን

ሜሮን መቅባትና መቀባት በቅዱሳን ሐዋርያት ዘመን እንደ ተጀመረ ታውቆአል ። ሕዝቡን አስተምረውና አሳምነው ባጠመቋቸው ጊዜ በአንብሮተ እድ ማለት እጃቸውን ከራሳቸው ላይ ሲጭኑባቸው መንፈስ ቅዱስ ይወርድላቸው እንደ ነበር ተገልጦአል (የሐ ሥራ ፰ ቁ ፲፯) ሐዋርያት ለስብከተ ወንጌል ይፋጠኑ ስለ ነበረ በተጠማቂዎቹ ሁሉ እጃቸውን ለመጫን ሲአዳርሳቸው ባለመቻሉ በአንብሮተ እድ ፈንታ ቅብዓ ሜሮን እንዲቀቡ ሥርዓት ሠርተዋል ።

ቅብዓ ሜሮንም ከጥምቀት አይለይም ። ጥምቀትና ሜሮን በአንድ የሚሰጡ መንፈሳዊና ምሥጢራዊ ስጦታ ናቸው ።

እንግዲህ ሐዋርያት ካጠመቋቸው ሰዎች ራስ ላይ እጃቸውን ሲጭኑባቸው መንፈስ ቅዱስ ይወርድላቸው እንደ ነበረ ተገልጦአል ። በቅብዕ በታተሙ ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደ ሚወርድላቸው ታውቆአል ።

፫ኛ/ ምሥጢረ ቁርባን

ምሥጢረ ቁርባን ማለት የክርስቶስ ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ ነው ።

ክርስቶስ በቸርነቱ ዓለምን ለማዳን በማይመረመር የባሕርይ ጥበቡ ረቂቅ ቃል በሥጋ ተገልጦ ሰው ሆና ወደ ዓለም መጥቶ ፴፫ ዓመት ከሦስት ወር በዚህ ዓለም ሲመላለስ ከኖረ በኋላ በፈቃዱ በመስቀል ላይ ሥጋውን ቆርሶ ደሙን አፍስሶ በኅብስትና በወይን መልክ ሥጋዬን ብሉ ደሜንም ጠጡ ብሎ ስለ ሕይወት እንደ ሰጠን ሲአስረዳ እኔ የምሰጠው ኅብስት ሥጋዬ ነው ሥጋዬን የበላ ደሜን የጠጣ ለርሱ የዘለዓለም ሕይወት አለው ሲል ራሱ አስተምሮናል ። (ዮሐንስ ፮ ቁ ፶፮) እንግዲህ ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ የነፍሳችን መድኃኒት መሆኑን አውቀን ከኃጢአት በንስሐ ታድሰን ልንቀበለው ይገባል ።

፬ኛ/ ምሥጢረ ክህነት

ክህነት የተገኘው ከጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ይኸውም ሞትን ድል አድርጎ ከተነሣ በኋላ ሐዋርያት በአንድነት ተሰብስበው ሳለ በላያቸው እፍ ብሎ ምንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ አላቸውና መንፈስ ቅዱስ ካሳደረባቸው በኋላ ለሥልጣነ ክህነቱ ከፍተኛ የማሠርና የመፍታት መንፈሳዊ ኃይልና ጸጋ እንዳለው ሲአስረዳ ኃጢአቱ የተዋችሁለት ቀረችለት የያዛችሁበትም ሰው ተያዘችበት በማለት የማሠርና የመፍታት ሥይጣንን እንደሰጣቸው ራሱ መስክሮአል ።(ዮሐንስ ፳ ቁ ፳፩)በሌላ በኩልም በምድር ያሠራችሁት በሰማይ የታሠረ በምድር የፈታችሁት በሰማይ የተፈታ ይሁን በማለት የሥል

www.ethiopianorthodox.org

ጣነ ክህነት አገልግሎት በምድር ብቻ ሳይሆን በሰማይም እንደሚጠቅም ቃሉ አስረድቶናል (ማቴዎስ ፲፰ ቁ ፲፰ ።)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣነ ክህነትን ለራሱ ገንዘብ አድርጎ ለተከታዮቹ ሐዋርያትም እንደ አስተላለፈ ተገልጦአል ። እሱም ቀድሶ ለሐዋርያት እንደ አቈረባቸው ሥርዓተ ሐዋርያት ይናገራል ሥልጣነ ክህነትም ተመሳሳይ የማይገኝለት መንፈሳዊ ጸጋና ክብር ነው ። ምክንያቱም ከራሱ ከኢየሱስ ክርስቶስ የተገኘ ነውና ።

በአንድ በኩልም የቤተ ክርስቲያን ምሥጢራት አገልግሎት ሁሉ የሚፈጸም በሥልጣነ ክህነት በመሆኑ ለመላእክት ያልተደረገ ለካህናት ተደረገ በማለት የሥልጣነ ክህነትን ክቡርነት አትናቴዎስ ሐዋርያዊ በጻፈው ድርሳን አብራርቷል ።

፭ኛ/ ምሥጢረ ንስሐ

ምሥጢረ ንስሐ ማለት ሰዎች ሁሉ በድፍረትም ሆነ በስሕተት ስለሠሩት ኃጢአት ተጸጽተውና አዝነው እግዚአብሔርን ይቅርታ በሚጠይቁ ጊዜ የሚአድርጉት የይቅርታ መንገድ ነው ኃጢአትነፍስን የሚያጠፋ ስለሆነ ሰውን ሳያፍርና ሳይፈራ ለመምረ ንስሐ ገልጦ ተናግሮ ሥርየት መቀበልና ዳግም ወደ ኃጢአት እንዳይመለስ ተጠንቅቆ መኖር እንደሚገባ ነው ። ወላዋይ በመሆን ግን አንድ ጊዜ ወደ ጽድቅ አንድ ጊዜ ወደ ኃጢአት የሚመላለስ ከሆነ ሥርየት ሊአገኝ አይችልም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሽተኛውን ከደዌ ኃጢአት በፈወሰው ጊዜ ዳግመኛ አትበድል ከዚህ የከፋ እንዳያገኝህ በማለት የሰጠው ማስጠንቀቂያ በቂ ምስክር ነው ።(ዮሐንስ ፭ ቁ ፲፭)።

፮ኛ/ ምሥጢረ ተክሊል

ምሥጢረ ተክሊል ማለት የሕጋዊ ጋብቻ ሥነ ሥርዓት አፈጻጸምን የሚአስረዳ ማለት ነው በመሠረቱ ድንግልና ያላቸው ባልና ሚስት በቃል ኪዳን ተሳስረውበቊርባንእንድሆነው በሞት እስከ አልተለያዩ በማንኛውም ምክንያት መለያየት ሳይኖርባቸው በአንድነት ጸንተው የሚኖሩበት ሕጋዊ ጋብቻ ነው

ሥርዓተ ተክሊልም የሚደርስ በቅድስት ቤ/ተ ክርስቲያን አማካይነት ሲሆን ካህናቱ ጸሎተ ተክሊል አድርሰው ስነ ሥርዓትን ካሚሉ በኋላ ሁለቱም የክርስቶስን ሥጋና ክቡር ደሙን ተቀብለው በሥጋውና በደሙ አማካይነት ከክርስቶስ ጋር አንድ ይሆናሉ ።

እንግዲህ ለዚህ ለተቀደሰ መንፈሳዊ ሕግ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊተባበሩትና ሊአስቡበት ይገባል የእውነተኞች ክርስቲያኖች ሁሉ ጋብቻ ከሕግ ውጭ ሊሆን አይገባምና ። እግዚአብሔር ከጥንት ጀምሮ በብሉይ ኪዳን ስንመለከተው ለቀደመው ሰው አዳም አንዲት ሔዋንን ፈጠረለት እንጂ ከሔዋን ሌላ ሁለተኛ ረዳት የምትሆነው ሴት እንዳልፈጠረለት እናነባለን ዘፍጥረት ፪ ቁ ፭ በሐዲስ ኪዳንም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያነኑ አጽንቶ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ። ምሽቱን ይከተላል ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ ሁለትም አይደሉም እግዚአብሔር አንድ ያደረገውን ሰው አይለየውም በማለት አስተምሮአል ። (ማቴዎስ ፲፱ ቁ ፮ ።)

እንግዲህ ሰዎች ሁሉ ከቅጣት የሚድኑ ሕግ በመጠበቃቸው እንጂ ከሕግ ውጭ የሆኑ ሁሉ ከቅጣት እንደ ማያመልጡ ተገልጧል ።

በክርስቶስ ክርስቲያን የተባሉ ሁሉ በሥርዓተ ተክሊል ተወስነው እስከ ሞታቸው ቊርባንን ከመቀበል ሳያቋርጡ እንደ ሚኖሩና ከሞት በኋላም ወደ ዘለዓለማዊ ሕይወት እንደ ሚሸጋገሩ ተጽፎአል ።

፯ኛ/ ምሥጢረ ቀንዲል

ምሥጢረ ቀንዲል ማለት በቅብዓ ቅዱስ የሚሠራ ሥርዓት ነው ይኸውም ሐዋርያው ያዕቆብ በመልእክቱ እንደ ገለጠው ከክርስቲያኖች ወገን የተአመመ ሰው ቢኖር የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ካህናትን ጠርቶ ይጸልዩለት ባለው መሠረት ሊጸልዩለት የሚገባው መጽሐፈ ቀንዲል ሲሆን በዘይት አማካይነት ጸሎት አድርሰው በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ይቀቡት እንደ ነበሩና ከበሽታውም እንደ ሚፈወስ ኃጢአቱም ይሠርይለት እንደ ነበረ ታውቆአል

(ያዕቅብ ፭ ቁ ፲፬) ምክንያቱም እምነው የሚጸልዩ ጸሎት በሽተኛውን ያድነዋልና እግዚአብሔር ጸሎታቸውን ሰምቶ ኅዘናቸውን ተቀብሎ በሕወተ ሥጋ ያስነሣዋልና ።

ቅዱሳን ሐዋርያትም የተጸለየበትን ዘይት እየቀቡ በሽተኞችን ይፈውሱ እንደ ነበረ ተጽፎአል ። (ማርቆስ ፮ ቁ ፲፫ ።)

ይህ መልክት የጸሎትን ጠቃሚነት ያስረዳል ። በፍቅርና በእምነት ጸንቶ አንዱ ለአንዱ የሚጸልየው ጸሎት ከሥጋም ሆነ ከነፍስ ደዌ እንደሚፈውስ በቂ ማስረጃ ነው ።የጻድቅ ሰው ጸሎት ኀዳጅዋን ተፈጽማለች ተብሏልና ።

መምህር ኪዳነ ማርያም አየለ

የመጀመሪያ ጉባኤ

ጉባኤ ማለት ተጋብአ ተሰበሰበ ካለው ግሥ የወጣ መሰል ንባብ ሲሆን ስብሰባ መሰብሰቢያ መገናኛ መከማቻ ስፍራ ማለት ነው ።

ለሁሉም እውነተኛ ሰብሳቢ ትክክለኛ ቦታ ያስፈልገዋል ሰብሳቢው እውነተኛ ዳኛ ቦታው ትክክለኛ ካልሆነ በመጀመሪያ ጉባኤ ላይ መለያየትና ክርክር ተፈጥሮ መጨረሻው ለአምልኮተጣኦት በር ከፋች ክህደትን መሥራች ስብሰባ ይሆናል እያይዞ የሊቃውንትን ስደትና የክርስቲያኖች ሕይወት በደመ ሰማዕት የሚመዘግብ እንድ ዐላዊ ይነሣልና አደባባዩ የመናፍቃን መሣፈሪያ ጉባኤውም የከሀድያን ስም መጠሪያ ሁኖ ይቀራል ፤ ለጥፋት ከተሰበሰበው ጉባኤ መጥቀስ ቢያስፈልግ ኦሪት ዘኁልቊ ምዕ ፲፮ ቊ ፩ እስከ መጨረሻው ያለው ይሆናል ይኸውም የነቢዩ የሙሴ ምስፍና ሥርዓት የካህኑ የአሮን መዋዕለ ክህነት ለዐይናቸው እንቅፋት የሆነባቸው ዳታንና አቤሮን ለጥፋት የሰበሰቡት ጉባኤ ነው ።

ስብሰባውም የቅንዓት እንጂ የቅንነት ፤ የክህደት እንጂ የሃይማኖት ስላልሆነ እንደ እሳት በሚነድ መቅሰፍት ተጐብኝቶ በምክረ ቆሬ ለተሰበሰበው የጉባኤ አባል ሁሉ የሞት ጽዋ ታድሎ ስብሰባው በከርሠ ምድር ተዘግቶ ውሣኔውን አግኝቷል ፤ መቸም ለ፲፬ ሽህ ሁለት መቶ አምሳ ሰው የጥፋት ምክንያት ሁኗልና ስብሰባው የሀመጽ ጉባኤ ተብሎ ተሰይሟል ። ሁለተኛ መጽሐፈ ሳሙኤል ቀዳማዊ ምዕ ፲ ቊ ፭ እስከ ፯ ፤ ከ፲—፲፪ ያለው ነው ይኸውም ሳሙኤል በሰጠው ምልክት መለከትና እንቢልታ ይዘው በገናና መሰንቆ እየደረደሩ ትንቢት እየተናገሩ«ባማ»ከተባለው ተራራ ሲወርዱ ሳኦል ያገኛቸው የመዝሙረ ነቢያት ጉባኤ ነው ፤ ለጊዜው በስውር ምሥጢር ተይዞ የነበረውን ነገረ መንግሥት ገልጾ የእስራኤልን ልቡና ከጭንቀት ያሳረፈ ሲሆን ፍጻሜው ግን ዘመነ ሥጋዌ ደርሶ ክርስቶስ በሥጋ ከዳዊት ይወለድና እስራኤል ዘነፍስን ከመከነ ኵነኔ ነጻ አውጥቶ ባሕርየ መለኮቱን የሚገልጽበት ጊዜ እንደቀረበ የሚያመለክት ትንቢታዊ ጉባኤ ነው ፤ ከዚህ የቀረው ዐይን ሊያየው ፣ ጆሮ ሊሰማው የማይፈልገውን አሳዛኝና አስቃቂ ጉባኤ በቀዳማዊ ሳሙኤል ምዕ ፲፱ ቊ ፳ እስከ መጨረሻው ያለውን አንብቦ መረዳት ይገባል ለጊዜው ከብዙ በጥቂቱ በብሉይ ኪዳን የነበረውን ጉባኤ ይህን ይመስል እንደ ነበረ ገልጸነዋል ፤ አሁን ግን በትምህርታዊ ጽሑፍ ለመግለጽ የምንፈልገው ከልደተ ክርስቶስ ወዲህ ያለውን ጉባኤ ስለሆነ የንባቡን መነሻ እስከ ትርጓሜ መድረሻ በመጽሔተ ልቡና መከታተል ያስፈልጋል «ወኮነ ጥንተ ጉባኤ እምልደተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በሠለስቱ ምእት እስራ ወሰመንቱ ዓመት በሰብእቱ ዓመተ መንግሥቱ ለቈስጠንጢኖስ ንጉሥ»

ትርጓሜው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተወለደ በ፫፻፳፰ ዓመተ ምህረት ቈስጠንጢኖስ በነገሠ በሰባት ዓመት መጀመሪያው ጉባኤ ሆነ ተሰበሰቡ ይላል ካልዕ ራዕዩ ለያዕቆብ ዘእልበረዳኢ ጥራዝ ሦስት ፪ኛ ዐምድ ይኸውም በጻድቁ ንጉሥ በቈስጠንጢኖስ ሰብሳቢነት ፫፻፲፰ ሊቃውንት ተሰብሰበው እለእስክንድሮስን አፈ ጉባኤ ሰይመው አርዮስን ተከራክረው ረተው ቤተ ክርስቲያናችን ወልድ ዋሕድ በማለት በተዋሕዶ ሃይማኖት ጸንታ ትኖር ዘንድ ሥርዓታቸውን ከውግዘታቸው ጋር ያስተላለፉበት ጉባኤ ኒቅያ ነው ።

ጉባኤውም ከመስከረም ፳ እስከ ህዳር ፱ ቀን ቆይቶ ነበር ቁም ነገሩ ሊቃውንቱ መርታታቸው መናፍቁ አርዮስ መረታቱ ነው እንጂ የቀኑ ርዝመት አልጎዳም ፣ ነገር ግን በዚያን ጊዜ ለነበረው ክርክርና መልስ አሰጣጥ እውነተኛውንና ሐሰተኛውን ለይቶ የሚያስረዳው ቃል በሃይማኖተ አበው የተጻፈ ስለሆነ ለሁሉም እሱ ይመስክር ። አሁን እንግዲህ ወደ ታላቁ ምልአተ ጉባኤ ገብተን ከሰውና ከመላእክት አእምሮ በላይ የሆነ ባሕርየ መለኮትን መርምረን እና ውቃለን ብለን በሐተታ ከመድከም ይልቅ ለጉባኤው መነሻ የሆነውን የትስብእትንና የመለኮትን ተዋሕዶ መግር ማጥናት ማወቅ ጠቃሚ ነውና ግእዙን ወደ አማርኛ መልሰው በመተርጎም ምሥጢሩን አራቀው ለማስተማርና ለማስረዳት ዕድልና ችሎታ ከተሰጣቸው መጻሕፍተ ብሉያትንና ሐዲሳትን ከሚያውቁ መምህራን ዘንድ ቀርበን አንድነቱን ሦስትነቱን ጨምረን እንማር እንወቅ እንረዳ ፤ ይህንን ያልተማረ ሰው ግን ጊዜ የወለዳቸው ዘመን የወደዳቸው መናፍቃን ለሚያመጡት ኃይለ ቃል መልስ መስጠት ይቅርና በዘጠኝ መጻሕፍተ ሊቃውንት ከተደረገው ጉባኤ አንዲት ቅንጣት ነገረ ሃይማኖት ማንሳት አይችልም ስለዚህ ወደ ትምህርቱ ጥናት እንመለስ ።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ የትስብእትና የመለኮት ተዋሕዶ እንዴት ነው ቢሉ አዳም ሥላሴ ያዘዙትን ትእዛዝ ቢያፈርስ ሞተ ሥጋ ሞተ ነፍስ ተፈርዶበት ሲኖር ከሥላሴ ምህረት አይለይምና ከሦስቱ አካላት አንድ አካል ወልድ ቅድመ ዓለም ከአብ እንበለ እም እንደተ ወለደ

www.ethiopianorthodox.org

በጥንተ ስሙ ለመጠራት ፩ሸ ከ፭፻ ዘመን ሲፈጸም ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ከእመቤታችን እንበለ ዘርእ ተወለደ፤ ሁለት ልደት ማለት ይህ ነው «ነአምን ክልኤተ ልደታተ» እንዳሉ ባስልዮስና ሳዊሮስ ፤ አምላክ ሰው ሆነ ሰው አምላክ ሆነ በተዋሕዶ ከበረ ከዚህ ላይ ይጠንቅቋል ።

የተወሐዱት ሥጋና ቃል ናቸው ወልድ በተለየ አካሉ ለለበሰው ሥጋ ክብር ሆነው ማለት ይገባል አብ መንፈስ ቅዱስ ክብር ሆኑት ማለት አይገባም «ከዊናሂ ሰብአ ኢወጽአ እመለኮተ ህላዌሁ አላ ባሕቲቶ ንሬኢ ከመ ያብእላ ለሥጋሁ ስብሐተ መለኮቱ» እንዳለ ቅዱስ ቄርሎስ ፤ አብ መንፈስ ቅዱስ ግን አልተዋሐዱትምና ክብር ሆኑት ሊሉት አይገባም የክብርም መገኛው በተዋሕዶ ነውና በመፍጠር በማዋሐድ ግን ሦስቱ አካላት አንድ ናቸው ክብር ለመሆን በመዋሐድ ግን መንፈስ ቅዱስና አብ ከወልድ ጋር አንድ አይሆኑም «ወሶበ ተራከበ እሳት ምስለ ሐፂን ያመውቆ እንዘ ቄሪር ፍጥረቱ ወይሬስዮ ከማሁ ፤ በእድ እንከ ፈድፋደ ኢያብእል ቃል ሥጋ ዚአሁ ኃይሉ ማህየዌ ደሚሮ ምስለ ሥጋሁ ወእንተ አሁ ዘእንበለ ሁሱት ወኢሚጠት ኮነ ሰብእ ቃል ኢሐ ዲጎ መለኮቶ አላ ምስለ ሥጋሁኒ» እንዳለ ቅዱስ ቄርሎስ ይኸውም በብርና በወርቅ ተዋሕዶ ይታወቃል፤ ወርቁ ለብሩ ጌጽ ሁኖት ይኖራል ሠሪ እንደ ነሀቢው ነው ሦስት አካላት እንደ ነሀቢው ናቸው ሥጋ እንደ ብር ቃል በተለየ አካሉ እንደወርቅ ነው ።

እደ ነሀቢው ሠራው አስጌጸው ይባላል እንጂ ክብር ጌጽ ሆነው አይባልም እንደዚህም ሁሉ መንፈስ ቅዱስና አብ ሥጋን ፈጠሩት ከቃል ጋራ አዋሐዱት ይባላል እንጂ ተወሐዱት ክብር ሆኑት ማለት አይገባም ወርቁ ግን ለብሩ ክብር ጌጽ ሆኖት ይኖራል ። እንደዚህም ሁሉ ለሥጋ ቃል በተለየ አካሉ ክብር ሆነው ማለት ይገባል «ወክብረ መለኮቱ ኢሰሰለ በእንተ ሐዲስ ሥርዓት በስብሐቲሁ አልአላ ለሥጋ እመሰ እምካልእ ተቀደሰ ኢይክል ይቄድስ ካልአነ ወይቄድስ እንከ መለኮቱ ቤተ ዚአሁ ሰብእ ኮነ እንዘ ኢየሀድግ መለኮቶ ወእንዘ ኢየገጽጽ እመለኮቱ ወእንዘ ኢይትዌሰክ በብእሰ ዚአሁ አብአሉ እግዚአብሔር ቃል ለሥጋ ዚአነ በትድምርት እንተ ኢትትነገር ወኢትትፈከር ወረሰዮ ቅዱስ ወማሕየዌ እንዳለ ቅዱስ ቄርሎስ ፤ ከዚህም መለኮቱ ቀብአ ለትስብእቱ አከበረው እንዳለ ይህንን ጠንቅቆ ማወቅ ይገባል ከዚህ በኋላ ፴ ዘመን በዚሁ ዓለም ኖረ ፫ ዓመት ከ፫ወር ወንጌልን አስተማረ ስለአዳም ስለ ልጆቹ በዕለተ ዓርብ ተሰቀለ ሞተ ተቀበረ ከዚህ ላይ ይጠንቅቋል መለኮት በሥጋ ሞተ ተቀበረ መለኮት በአካለ ነፍስ ወደ ሲኦል ወረደ ይባላል ይህ እንደ ምንው ቢሉ ከሥጋ ጋር በተዋሐደበት ስለተቀበረ ተቀበረ ይባላል ይህም በሰው ስም ይታወቃል እገሌ ሞተ ተቀበረ ይባላል ዕገሌ ወደፈጣሪው ሄደ ይባላል መለኮትም እንደሰው ነፍስና ሥጋ ነው ።

የሰው ስም ከተቀበረ ሥጋው ካልተቀበረ ነፍሱ እንዳልተለየ መለኮትም ከሥጋም ከነፍስም አልተለየም ይህን አስተውሎ ጠንቅቆ መመልከት ይገባል መለካውያን ንስጥሮሳውያን አንድ አካል ሁለት ባሕርይ ይላሉ የጸጋ ልጆችም እለዚህን ይመስላሉ ። ከተዋሐደ በኋላ በአምላክነቱ እንደ አብ እንደ መንፈስ ቅዱስ ያውቃል ፤ በሰውነቱ አያውቅም በአምላክነቱ በየማን አብ በዘባነ ኪሩብ ይቀመጣል በሰውነቱ ከእናቱ ይኖራል ብለው ሥግው ቃልን ከሁለት ይከፍሉታልና አንድ አካል ሁለት ባሕርይ ይላሉ ቅባቶችም እሊህን ይመስላሉ በተዋሐደ ጊዜ አካለ መንፈስ ቅዱስ ለሥጋ ክብር ሆነው ብለው ባሕርየ ቃልን ከባሕርየ ሥጋ ይለያሉና ቅዱስ ጳውሎስ እስመ አሐዱ ሞተ ቤዛ ኵሉ በዘወጽአ ሞተ ኵሉ ባለው፤ ዮሐንስ ወንጌላዊም ወውእቱ ቃል ሥጋ ኮነ ባለው ይረታሉ ይህን ጠንቅቆ ማወቅ ይገባል ይህን ያላወቀ ክርስቲያን አይባልም ሁሉ እውነት ይመስለዋልና አርዮስ ወልድ ፍጡር ይላል መቅደንዮስ መንፈስ ቅዱስ ሕፁጽ ይላል ርጉም ሰባልዮስ አንድ ገጽ ይላል መርቅያንም ዝርው ቃል ይላል ባለቤቱ ግን በደገኛ ሕጉ ወእንዘ ታጠቅዎሙ በሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ባለው፤ ዮሐንስም ቀዳሚሁ ቃል ወውእቱ ቃል ኀበ እግዚአብሔር ውእቱ ቃል ወከማሁ ቀዳሚሁ እምቀዲሙ ኀበ እግዚአብሔር ውእቱ ባለው ይረታሉ ፤ መጻሕፍት አምልተው አስፍተው የተናገሩት ሃይማኖት ይህ ነው ። ይህንን ያላወቀ ሰው ሰማያዊ ርስቱን አያገኝም ለምሳሌ በሥጋዊ ልደት የትውልድ ሐረግ ቆጥሮ ያልቀረበ ማንም ሰው በወገኖቹ የተያዘው ርስቱን ለመውረስ አይችልም ወይም መሬቱን አያገኝም፤ ሐረገ ልደቱን አጽመ ርስቱን ለይቶ ካወቀ ግን በልማደ ሀገሩ ሥርዓትና በሀገር ሽማግሌዎች አማካይነት ምድራዊ ርስቱን ያለምንም ችግር ለመውረስ ይችላል በዚሁ አንጻር የሥጋና የቃልን ተዋሕዶ ጠንቅቆ ያወቀ ማንም ክርስቲያን በመንፈስ ልደት ልጅነትን ተቀብሎ በፍጹም ሃይማኖቱ ሰባቱን ማዓርጋት ወርሶ ለመንግሥተ ሰማያት ባለቤት ለመሆን ይችላል ካለፈው ምሳሌ እንደተነገረው በሀገር እንዳሉ ሰዎች መላእክት እንደቅርብ ዘመድ ነቢያት ፤ ሐዋርያት እንደ ወንድም እንደ እኅት ጻድቃን ሰማዕታት ሥላሴ እንዳባት እንደናት ሁነው ዘለዓለማዊዋ ቦታውን ያወርሱታል እንግዲህ ሃይማኖት ይቀድማል ምግባር ይከተላል ። ትምህርታዊ

ጽሑፋችንም በዚህ መሥመር ላይ ይጠቃለላል ጉባኤው ግን ወደፊት ይቀጥላል ሁሉንም ለማየትና ለመስማት መልካም ጊዜ እንዲያጋጥመን በእመቤታችን በቅድስት ድንግል ማርያም አማላጅነት ፈጣሪያችን እግዚአብሔርን እንማጸናለን አነሳስቶ ላስጀመረን አስጀምሮ ላስፈጸመን ለአምላካችን ክብር ምስጋና ይግባው አሜን ።

አለቃ ኤልያስ ነቢየ ልዑል

www.ethiopianorthodox.org

የቤትና የቤተ ክርስቲያን ጸሎት ልዩነት

ጸሎት በማንኛውም ቦታ መጸለይና ፈጣሪን ማስታወስ ተገቢና አስፈላጊም ነው ከሕገ ኦሪት በፊት በዘመነ አበው ም ያዕቆብ «ዝየ ይትሐነጽ ቤት እግዚአብሔር» በዚህ የእግዚአብሔር ቤት ይታነጸል ካለም በኋላ ለሐውልት የተከልኩትይህም ድንጋይ የእግዚአብሔር ቤት ይሆናል ፣ በማለት የእግ አብሔር ቤተ ጸሎት የተለየ መሆኑን አስረድቷል ።

ከዚያም በኋላ በብሉይ ኪዳንም ዘመን የተወ ሰነ ቤተ ጸሎት የተለየ ቤተ መቅደስ እንደ ነበር በሰፊው ተገልጿል ። እንዲያውም የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር በሙሴ ላይ አድሮ በዘፈቀደ በማንኛ ውም ቦታ መሥዋዕት መሠዋት እንደማይገባ ሲገ ልጽ የሚቃጠለውን መሥዋእትህን በሚታይህሥፍራ ሁሉ እንዳታቀርብ ተጠንቀቅ ሲል በአምላካዊ ቃሉ በጥብቅ ያስጠነቅቃል (ዘዳግም ፲፪ ፤ ፲፫)

ዳዊትም ይህንን በዘዳግም የተመለከተውን ቃል በመመልከት «ተፈሣሕኩ እስመ ይቤሉኒ ቤተ እግዚአብሔር ነሐውር » ወደ እግዚአብሔር ቤት እንሂድ ባሉኝ ጊዜ ደስ አለኝ ብሏል (መዝ ፲፻፳፩ ፩፻፳፪/ቍጥር ፩ ።)

ቅዱስ ዳዊት ስለ ቤተ ጸሎትና ስለ ቤተ እግዚ አብሔር ያለው ፍቅር በዚህ ሳይወሰን ወደ እግዚአብ ሔር ሂዶ መጸለይ ምን ያህል ክብርና ጸጋን እንደ ሚያስጥ እንዲሁም ምን ያህል ዋጋ እንደሚያስጥ ሲያብራራ የሚከተለውን ጽፎ እናገኛለን ። ከብዙ ወርቅ ብር ይልቅ በአደባባዮችህ አንዲት ቀን ትሻ ላለች በኃጥአን ድንኳኖች ከመቀመጥም ይልቅ በእግዚአብሔር ቤት እኖር ዘንድ መረጥሁ ብሏል (መዝ ፹፫ ፤ ፹፬/ ቍጥር ፲ ።)

ይህ ቃል የብሉይ ኪዳን ሲሆን በዘመነ ሐዲ ስም ስለ ጸሎት ያለው ይዘት የመሥዋዕት ሥርዓት ይለያይ እንጂ በሥርዓተ ጸሎት በኩል ከዚያ የተለየ አይደለም ።

ቤተ ክርስቲያን የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋ የሚፈተትባት ክቡር ደሙም የሚፈስ ባት/ የክርስቶስ ቤት የክርስቶስ ማደሪያ ናት ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ሰው ፍቅር ሲል የመጀመሪያው ሰው አዳም በሠራው ኃጢአ ትና በፈጸመው በደል ከእግዚአብሔር ተለይቶና ጠፍቶ ስለ ነበር እሱን ለማዳን በ፭ሺህ፭፻፴፫ ዓ/ዓ ከ፫ ወር መጋቢት ፳፯ ቀን ይህ ነገ የሚሰቀል ሥጋዬ ነው ይህም ነገ የሚፈሰው ደሜ ነው ብሎ ለደቀ መዛሙርቱ ነገር ኅብስቱን ቆርሶ ባርኮ አግናዊ ሥጋውን አድርጎ ጽዋውንም ባርኮ አግናዊ ደሙን አድርጎ ከሰጣቸው በኋላ በነገታው መጋቢት ፳፯ ቀን በመልእክተ መስቀል ተሰቅሎ ሥጋውን ቈርሶ ደሙን አፍስሶ ከዋጀችና በወርቅ ደሙም ዋጅቶ ከመሠረታት ጀምሮ ሥርዓተ ጸሎት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲሆንና በዚሁ ቅዱስ ቦታ እንዲፈጸም አድርጎአል ።

ደቀ መዛሙርቱም ጌታ ካረገ በኋላ በምሴተ ሐሙስ ያሳያቸውን ሥርዓተ ቍርባንና የጸሎቱን ሥነ ሥርዓት በመከተል በየሀገረ ስብከታቸው ሕዝቡን አስተምረው አሳምነውና አጥምቀው የክርስቶስ አባ ሎች ሲያሰኟቸው በተወሰነና ንጹሕ በሆነ ቦታ ያቈ ርቧቸው ነበር ።

እንዲያውም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፊል ጵስዮስ በተባለው ሀገር ቤተ ክርስቲያን ሠርቶ ሥር ዓተ ቅዳሴ እንዳሳያቸውና የጸሎቱንም ሥነ ሥርዓት እንዳስተማራቸው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በሰፊው ያስረዳል ።

እንግዲህ በቤት ሁኖ መጸለይና ወደ ቤተ እግዚ አብሔር ቤት ሂዶ መጸለይ ልዩነት ካልኖረው ጴጥ ሮስና ዮሐንስ ከቤታቸው ተነሥተው ለምን ወደ እግዚአብሔር ቤት ሊጸልዩ ሂዱ አቀበቱን ሳይወጡ ቁልቁለቱን ሳይወርዱ ከቤታቸው ውስጥ ሁነው አይጸልዩም ነበር? ታድያ በቤት ሁኖ ከመጸለይ ወደ ቤተ እግዚአብሔር /ቤተ ክርስቲያን/ ሂዶ መጸለይ እንደሚበልጥ ይህ ራሱ ዋና አስረጅ ነው ።

አንዳንድ ሰዎች /አንትሙሰ ቤተ ክርስቲ ያኑ ለእግዚአብሔር/ .የእግዚአብሔር ቤተ መቅ ደስ እናንተ ናችሁ የሚለውን ንባብ ይዘው ቤተ መቅ ደስ የተባልን እኛ ነን በቤታችን ሁነን ብንጸልይም ከዚያ የተለየ አይደለም ይላሉ ። ግን ይህ አነጋገር ከ እ ው ነ ት የ ራ ቀ በመጻሕፍትም ያልጸደቀ የመናፍቃን ባህል ነው እርግጥ በክርስቶስ ያመኑ ምእመናን ቤተ መቅደስ እንደ ሚባል እናውቃለን ነገር ግን ከእነ ቅዱስ ጴጥሮስ ከእነ ቅዱስ ዮሐንስ በላይ ማን ሊመሰክር ነው ።

ጴጥሮስና ዮሐንስ ወደ ቤተ እግዚአብሔር እየሄዱ ይጸልዩ እንደ ነበር እንዲህ ሲል ተጽፎ ይገ ኛል ጴጥሮስና ዮሐንስ በጸሎት ጊዜ በዘጠኝ ሰዓት ወደ ቤተ መቅደስ ይወጡ ነበር ይላል(የሐዋርያ ሥራ ፫ ፤ ፩ ።)

ታድያ ዓለሙን ሁሉ ዙረው ወንጌልን ያስተ ማሩ ሐዋርያት ከቤታቸው እየወጡ ወደ ቤተ እግዚ አብሔር ሂደው መጸለያቸው የክርስቶስ ቤተ መቅደስ ያልሆኑ ሁነው ነው? እንግዲያስ እነ ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ እግዚአብሔር ቤት እየሄዱ ሲጸልዩ ከኖሩ በቤት ሁኖ ከመጸለይ ወደ ቤተ እግዚአብሔር ሂዶ መጸለይ እንደ ሚበልጥ ይህ ዓረፍተ ነገር ራሱ ስለ ሚያረጋግ ጥልን የአባቶቻችንን ዐሠረ ሃይማኖት መከተል ግድ ይኖርብናል ።

ይህ ብቻ ሳይሆን በሌላም በኩል በበዓል ቀን ቤት ሁኖ ከመጸለይ ወደ ቤተ ክርስቲያን እየሄዱ መጸለ ይና ፈጣሪን ማስታወስ እንደ ሚበልጥ መጻሕፍት ይመሰክራሉ ።

ለምሳሌ አንድ የቤተ ክርስቲያን ሊቅ ስለዚሁ ነገር ሲገልጽ እመ ይጼሊ ሰብእ በቤቱ ሠናየ ገብረ ከመ ኢይጸራእ ስብሐተ እግዚአብሔር የፈጣሪውን ምስጋና እንዳይታጐልበት በቤቱ ሁኖ የሚጸልይ ሰው በጎ አደረገ ፤ ነገር ግን በቤት ሁኖ የሚጸልየው ጸሎት ወደ ቤተ እግዚአብሔር ሂዶ እንደሚጸልየው ጸሎት አይሆንም ብሏል መጽሐፈ ምሥጢር ።

አዎ ምንም እንኳን ክርስቲያኖች ክርስቶስን በማመናቸው አንትሙ ቤተ መቅደሱ ለእግዚአ ብሔር «የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እናንተ ናችሁ ቢባልም ቤተ ክርስቲያንም ምእመናን ሁሉ ተሰብስ በው ስለ ሚጸልዩባትና ሥጋውንና ደሙን ስለሚቀ በሉባት ፪ኛ ቤተ ክርስቲያን ናት ።

ስለዚህ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሂዶ መጸለይ አያ ስፈልግም እኛ ራሳችን ቤተ ክርስቲያንም ነን እያሉ ራሳቸው ተሳስተው ሌላውንም የሚያሳስቱ እንዳያስ ቷችሁ መጠንቀቅ ያስፈልጋል ።

ጠቢቡ ሰሎሞን የሞቱ ዝምቦች የተቀመመውን የዘይት ሽቱ ያገሙታል ። እንዲሁም ትንሽ ስንፍና ጥበብንና ክብርን ያጠፋል (መክ ፲ ፤ ፩) ሲል እንደ ተናገረ ሁሉ ሰነፎች በስንፍናቸው የሚፈጥሯትን ዘዴ ተከትላችሁ ከእግዚአብሔር እንዳትለዩ ማሰብና ማስተዋል ተገቢ ነው እንደዚሁም በቤት ሁኖ ከሚ ጸለየው ጸሎት በቤተ ክርስቲያን ሁኖ የሚጸለየውና የሚፈጸመው ጸሎት መብለጡን ማወቅ ክርስቲያናዊ ተግባር ነው እንላለን ።

ከነፈ ርግብ ማርቆ ስ

www.ethiopianorthodox.org

የመስቀል በዓል ትዝታ ፤

የደመራና የመስቀል በዓል አከባበር ትዝታ በሰው ሕይወት ውስጥ ልዩ ሥፍራ እንዳለው የታወቀ ነው ። መጀመሪያ የትዝታ መልኩ ምን ዓይነት ነው? ያልን እንደሆነ ሰዎች በዐይናቸው ያዩትንም ሆነ በጆሮአቸው የሰሙትን ከመጻሕፍት ያነበቡትን በአእምሮአቸው ከቀረጹና በልባቸው ከሳሉ በኋላ ሲያስታውሱት ትዝ የሚላቸው ነገር ሁሉ ትዝታ ይባላል። እንዲህ ያለው ትዝታ የመከራም የደስታም ቢሆን ጊዜውም ቢያልፍ ቢርቅም በአእምሮ ስለሚቀረጽና በልብ ስለሚሳል ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፈ ትዝታው አይጠፋም ።

ይህም የመስቀልን በዓል ትዝታ ያሳስበናል ምንም እንኳን በአሪት ዘመን በእንጨት የተሰቀለ የተረገመ ቢሆንም በሮማውያንም ዘንድ ቢሆን የኃጢአተኞች መቀጣጫ ሆኖ ቆይቶ ነበር ። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስንም አይሁድ በዚሁ መሠረት የሚሰቀልበትን መስቀል አሸክሙት ባሸከሙትም መስቀል ላይ ሰቀሉት በዚሁ መስቀል ላይ ስለ ዓለም ኃጢአት ክቡር ደሙ ፈሰሰበት ደርቆ የነበረውም የሰው ልጆች ሕይወት በደሙ ፈሳሽነት በቅሉና ለብቦ የሰላም ፍሬ አፈራ ።

ይህም በመሆኑ ክቡር ደሙ የፈሰሰበት መስቀል በሽተኞችን ይፈውስ ጀመር ። ይህን የመሳሰለውን ተአምራት በየጊዜው ሲፈጽም ስላዩ አይሁድ ቅናት አደረባቸው ። የተቀበረበትም ሥፍራ እንዳይታወቅ በማለት ቀበሩት ይህም በመሆኑ ሥፍራው ለጊዜው ሊታወቅ አልቻለም በዚያን ጊዜ የነበሩት ክርስቲያኖችም መስቀሉ በመሬት ቢቀበርም የመስቀሉ ፍቅር በሕይወታቸው ውስጥ ተቀብሮ ነበር ። ትዝታው በአእምሮአቸው ተቀርጾና በልባቸው ተስሎ ስለነበር ሁል ጊዜ ከማሰብ አርፈው አያውቁም ። ምንም እንኳ በዚያን ዘመን ምእመናን መስቀሉ የተቀበረበትን ሥፍራ ፈልገው ለማግኘት የሰውና የገንዘብ ኃይል ቢያንሳቸውም ወደ እግዚአብሔር መጸለዩን አላቋረጠውም ነበር ።

በጠቅላላው በዚያን ዘመን የነበሩት ምእመናን ሁሉ ስለ መስቀሉ ትዝታ በአእምሮአቸው ይወጣና ይወርድ እንደነበር በዚሁ በመስቀል ምክንያት ከአይሁድ ዘንድ ልዩ ልዩ ሥቃይ ይፈጸምባቸው እንደነበር የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይናገራል ። እግዚአብሔር ግን የሕዝቡን ኃዘን ሰምቶ ምርጥ ዕቃ የሆነችውንና የመስቀል ትዝታ በአእምሮዋ ይወጣና ይወርድ የነበረችው ቅድስት እሌኒን አስነሣ እሷም መስቀሉ የተቀበረበትን ለመፈለግ ወደ ኢየሩሳሌም ወጣች በመጀመሪያ አዋቂዎችን አስጠራች የተቀበረበትን ቦታ እንዲነግሩዋት ጠየቀች ቦታውንም ነገሩዋት ከነገሩዋትም መካከል ሽማግሌው ኪራኮስ ይገኝበታል ። እውነቱንም ለማወቅ ደመራ አስደመረች እጣንም አስጨሰች ደመራውንም እንዲቃጠል አስደረገች ቁፋሮም አስጀመረች መስቀሉ በተገኘ ጊዜ ችቦ እንዲበራ አስደረገች ።

መስቀል ኃይላችን ነው

በዚያን ዘመን እንዳሁኑ ጊዜ መገናኛ ስላልነበረ ሰዎች ወደ ሩቅ አገር ችግራቸውንም ሆነ ኀዘናቸውን የሚያስተላልፉት ከተራራ ላይ ሆነው በሚያሰሙት ጩኸት ነበር ። ደስታም የሆነ እንደሆን ደግሞ በተራራ ላይ ችቦ ለኩሶ በማብራት ነበር ። በዚሁ ልማድ መሠረት ቅድስት እሌኒም በመስቀሉ መገኘት ልጇዋን እንዲደሰትና ሕዝበ ክርስቲያንም ሁሉ የደስታው ተካፋዮች እንዲሆኑ በተራራው ላይ ችቦ እንዲበራ አደረገች ። የችቦውም ብርሃን ልጇዋ ቈስጠንጢኖስ እስካለበት ድረስ በየተራራው እየተቀጣጠለ በመድረሱ ደስታው ታላቅ ሆነ ይህም በመሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንትም ቅድስት እሌኒ የሰራችውን ሥራ መሠረት በማድረግ የደመራና የመስቀል በዓል ችቦ እየበራ የሚከበረው ከዚህ የተነሣ መሆኑን ይገልጻል ።

የመስቀል በዓል ትዝታ በዚህ ብቻ አላቆመም ቈስጠንጢኖስ ከዕለታት በአንደኛው ቀን በዙፋን ላይ ተቀምጦ ሳለ ራእይ አየ ራእዩም በጸፍጸፈ ሰማይ የመስቀል ምልክት ነበር ። በዚህ መስቀል ጠላቶች ህን ድል ታደርጋለህ ሲለው ነው ። ቀጥሎም በክርስቲያኖች ዘንድ መልካም መታሰቢያ ሆኖለት እንዲኖርና ለራሱም የደህንነት ምልክት እንዲሆንለት የተሰቀለበትን መስቀል ማለት ለኀሰም ሁሉ ቤዛ ሆኖ የተሰጠው መስቀል በሰማይ ላይ እንደ ፀሐይ ሲያበራ አሳየው ።

ቈስጠንጢኖስም ከዚያን ቀን ጀምሮ ለሠራዊቱ መቃወሚያ የሚሆን ሰንደቅ ዓላማ አስቀርጾ በጽርእ ቋንቋ የኢየሱስ ክርስቶስ ስም የሚጀምርበትን ፊደል ጽፎ የመስቀል ምልክት አደረገበት ይህም ሰንደቅ ዓላማ «ላባሩም» የሚል ስያሜ አሰየመለት በየጦሩ መሣሪያ በየፈረሱና በየበቅሎው እቃ ሁሉ የመስቀል ምልክት አስቀረጸበት ። በዚህ ሁኔታ ጠላቶቹን ድል አደረገ ። በየዓመቱም የመስቀል በዓል ደመራውን ችቦ እያስበራ የመስቀልን በዓል ያከብር ነበር ። ሠራዊቱንም እያስለፈና ግብር እያበላ በሕዝብ ዘንድ ተወዳጅነትን አግኝቶ ኖሮአል ።

የደመራም ሆነ የመስቀል በዓል አከባበር በየሀገሩ ያከብር ጀምር ሥርጭቱም በሕዝቡ ዘንድ ተወዳጅነትን በማግኘቱ ከጊዜ ወደ ጊዜ እያስተላለፈ ሄዶ ወደ ሀገራችንም ወደ ኢትዮጵያ የበዓሉ አከባበር በአራተኛው መቶ ዓመት መጀመሪያ ላይ ተጀምሮ በጣም እየተስፋፋና እየገነነ የሄደው ግን በአጼ ዳዊት ዘመነ መንግሥት ግማደ መስቀሉ ወደ ኢትዮጵያ ከገባ ወዲህ ነው ። በሕዝቡና በነገሥታቱ ሕይወት ውስጥ የመስቀሉ ፍቅርና ትዝታ ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ መጥቶ በዓሉ በታላቅ ክብርና ሞገስ የሚከበረው መስከረም ፲፮ ቀንና ፲፯ ነው ። የምናከብረውም መስቀሉ ያለበትን ቦታ የታወቀበትና ቅዳሴ ቤቱ የተከበረበት ዕለት ስለሆነ ነው ።

አለቃ ነቢየ ልዑል ዮሐንስ ።

www.ethiopianorthodox.org

ልማድ የሚያስከትለው ጉዳት

በልማድ መርዝነት የተበከሉትንና የተመረዙትን በዝርዝር ለመተንተን ባይቻልም ከብዙ በጥቂቱ ማስታወስ በቂ ነው ።

ይህንንም ስንል ለሰው የኑሮ ዋስትና ባለው ኢኮኖሚ ላይ የደረሰውም ሆነ የሚደርሰው ጉዳት በአንዳንድ ቸልተኝነት ባጠቃቸው ወላጆች ምክንያት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መሄዱ ብዙዎቹን ሳይሆን ጥቂቶቹን ያሳዘነና ያሳሰበ መሆኑን በመመልከት ነው ። የልማድን አመጣጥና አመሠራረት ጠለቅ ብለን የመረመርን እንደሆነ መሠረቱ በግድ ለሽነት የሚኖሩ ዕለታውያን ወላጆች ናቸው ብንል ከእውነት አንርቅም ምክንያቱም ልጅን በጡት እህልን በጥቅምት /በእሸት/ የሚለውን የአበው አነጋገር ካለመገንዘባቸው የተነሣ ልጆቻቸውን የመጥፎ ልማድ ተገዥዎች አድርገዋቸው ይኖራሉናነው።ይኸውም አንዳንድ ወላጆች ከቤት ወደ ውጭ በሚወጡበት ጊዜ ልጆቻቸው እንዳያለቅሱ የሚጫወቱበት ፍራንክ ሰጥተዋቸው ሲሄዱ ሞግዚቶቻቸው ደግሞ ታቅፈው ወስደው ከሱቅ በልጆቹ እጅ ከረሜላም ሆነ ሌላ ነገር ገዝተው ይመለሳሉ ። ሕጻናቱም ከረሜላውንና ማስቲካውን በማስታወስ ወላጆቻቸውን ሲያዩ እጃቸውን ወደ ሱቁ እየዘረጉ አሁንም አሁንም ሲያለቅሱ ልማድ የሚያመጣውን ጠንቅ አርቆ ባለማስተዋልና ዕለታዊ ሥራቸውን ብቻ በመመልከት በመቆጣት ፈንታ በዚህ መጥፎ ልማድ ያባብሏቸዋል ።

ከዚህ የተነሣ ልጆች በዚህ ልማዳዊ ስሕተት ካደጉ በኋላ የናታቸውን ቦርሳ የአባታቸውን ኪስ መበርበር ይጀምራሉ ሲያጡም መጽሐፋቸውንና ደብተራቸውን እንዲሁም የለበሱትን ሳይቀር አውደብተራቸውን ... ሊቀው እስከ መሸጥ ይደርሳሉ ሲጠየቁም ከዴስክ ላይ አድርገነው ለእረፍት ወጥተን ብንመለስ አጣነው ይላሉ ኧረ ስንቱ ይቀጥላል ቁማር ሲጫወቱና ሲጋራ ኩስታሪ ሲሰበስቡ ውለው ለምሳ ሲገቡ ምን ተማራችሁ እስኪ ደብተራችሁ የታለ እስከብሬቶአችሁ አሳዩን ሳይባሉ ይኸው ምሳችሁ ይባላል ።

ከክፍል ወደ ክፍል መዛወሩንና ከደረጃ ወደ ደረጃ ማደጉን ከሕጻንነታቸው ጀምረው በመጥፎ ልማድ ላሳድጉአቸው እንተወውና ሌብነቱና ስሕተቱ ደረጃ በደረጃ እያደገ ሲሄድ በየአዳባባዩ የደከመውን ሲገፉ የበረታውን ሲሸሹ በየአውቶብስ ውስጥ እየገቡ ኪስ ሲያወጡ ሰዓት ሲበጥሱና ኅብረተሰቡን ሲያስለቅሱ መኖራቸውን ለማመንና ለመረዳት ቢያስፈልግ በየወሩ በ፲፰ እና በ፴ እየታተመ የሚወጣውን አብዮታዊ ፓሊስ ጋዜጣን መመልከት በቂ ምስክር ከመሆኑም በላይ ጠቃሚ ትምህርት የሚሰጥ መሆኑ መረጃ ይሆናል ።

ይህም ብቻ አይደለም በርእሱ እንደጠቀስነው ሁሉ ልማድ በሚያስከትለው ጠንቅ ተመርዘው የሚኖሩ የቤተ ሰብ ኃላፊዎች አሉ ፤ በእነርሱ ምክንያት ለመከራ የተገኙ ቤተ ሰቦቻቸው የባቄላን የሽምብራ መሸመቻ የደብተርና የእርሳስ መግዣ አጥተው ዘመድ ወዳጁን ያለፈ ያገደመውን የገንዘብ ያለህ እያሉ ሲለምኑ እነ ሐሳብ ጭልጥና እነ ማን ጉዳዩ ግን በጦር ሜዳ ድልን እንደተቀዳጀ አርበኛ በየመጠጥ ቤት ሲፎክሩና ሲያቅራሩ ከመታየታቸውም በላይ ከበር መልስ አብራ ቅዳ ሲሉ ማምሸታቸውንና የቤታቸው መስመር ጠፍቶባቸው በየመንገዱና በየጉድባው ወድቀው ሲያላዝኑ ይታያሉ አንባብያን ሆይ እዚህ ላይ ልንመረምረውና ልንረዳው የሚገባን ነገር ቢኖር እነ ሐሳብ የለህ ራሳቸውን በራሳቸው የገደሉት በቤተሰቦቻቸውም ሕይወት ላይ የፈረዱት ልማድ ባስከተለው ጠንቅ መሣሪያ እንጂ ከተፈጥሮ ባገኙት አለመሆኑን ነው ። ታዲያ የልማድን ጎጂነትና አጥቂነት የምንከተለውና /የምንጠነቀቀው ምን በማድረግ ነው ?ልጆቻችንን በሚገባ ማሳደግ ሲሆን እራሳችንንም ጭምር በመቆጣጠር ይሆናል ።

የጫሩት እሳት መልሶ ያቃጥላል እንዲሉ ወላጆች ሁሉ በመጥፎ ልማድ ያሳደጓቸው ልጆቻቸው በራሳቸውም ሆነ በሌላው ላይ ያደረሱት ጥፋት ሲያዩ እናት ምነው በማኅጸኔ ውሃ ሁኖ በቀረ እኔም በሞትኩ፥አባትም እሱን ከመውለድ መካን ሆኜ በቀረሁ ማለታቸውን የሰማው ሁሉ ምንኛ ይታዘባቸውመቼም ነገሩ ፈዝ ነው እናት ከቦርሳዋ አባትም ከኪሱ ያስቀመጡት ሲጠፋ አስረው ቢገርፉ ይህ ጠንቅነት ያለው ልማድ ስንኳንስ እነርሱን ሌላውንም ባልጐዳ ነበር ከዚህም ባሻገር የልማድን ጉዳት መለስ ብለን ብናስተውለው ብዙዎቹ ከአምልኮተ እግዚአብሔር ርቀው የአምልኮ ባዕድ ተገዢ መሆናቸውን እናረጋግጣለን ይኸውም በየዓመቱና በየወሩ በዐላትን እየቈጠሩ እግዚአብሔር በቸርነቱ እንድንጠቀምባቸው የሰጠንን እንስሳት የጸጉራቸውን ህብረ መልክ በመምረጥ ነጭ ፤ ዳለቻ፥ ቡሐ በግ የቀይ ገብስማ ፤ ጥቁር፥ ገብስማ ፤ ዶሮ ፤ እያሉ በገንዘባቸው ከመጫወታቸውም በላይ በዚህ ምክንያት ቤተ ሰቦቻቸውን የሚያስርቡና የሚያራቁቱ ህብረተ ሰዎች እንዳሉ እሙን ነው ታዲያ ይህ ሁሉ ሲደረግ አይቶና ሰምቶ ቸል ማለቱ ልማድ ሲቆይ እምነት መሆኑን አለማወቅ ይመስላል ይኸውም ሊታወቅ ብዙዎቹ ይህን ለምን ታደርጋላችሁ ተብለው ሲጠየቁ የሚሰጡት መልስ ከአባቴ ከእናቴ የወረስኩት ነው እኔም ይህን ባላደርግ ልጆቼ ይታመማሉ ከብቶቼ ያልቃሉ እኔንም ያስጋኛል የሚል ከእውነት የራቀ ሀሰትን የተነናጸፈ ሁኖ እናገኘዋለን ። ያም ሆነ ይህ መጥፎ ልማድ በሥጋዊም ሆነ በመንፈሳዊ ረገድ በሰው ልጆች ሕይወት ላይ የቱን ያህል ጠንቅ እንደመጣ ስናወሳ ወላጆችንና መምህራንን ከወቀሳው ነጻ አለማድረጋችን ይታወሳል ። ምክንያቱም አበው ሲተርቱ ሳይቃጠል በቅጠል ያሉትን ትምህርት አብነት በማድረግ ወላጆች ልጆቻቸውን ከጡት ጀምረው ሠርተው ፤ ቀጥተው ፤ መምህራንም ተማሪዎቻቸውን በምክር በትምህርት ኮትኩተው ቢያሳድጉ ይህ ሁሉ ከመጀመርያ ጀምሮ በየመልኩ የተዘረዘረው የልማድ በሽታ ማንንም ባልበከለና ባልመረዘም ነበር አሁንም ጠቅላላውን አፈጻጸም ሁሉ ለወላጆችና ለመምህራን ብቻ ትቶ ማለፉ ማንንም ከወቀሳ አያድንም ይሁን እንጂ በልዩ ልዩ ክፍል ኃላፊነት ያለው ሁሉ በየአካባቢው ማስተማርና መቆጣጠር ግዴታው መሆኑን አውቆ ለዚህ መጥፎ ልማድ ለማስወገድ በርትቶ ማስተማር ያስፈልጋል ልማደኞችም እኮ ሲበዙ እናቴ እንቁላል ሠርቄ ባመጣሁልሽ ጊዜ ምነው በቀጣሽኝ ያለውን እያስታወሱ ባድራጎታቸው ይጸጸታሉ ። ወገኖቻቸውንም ይታዘባሉ ።

ምክንያቱም እኛንም ቢቀጡን ለዚህ መጥፎ ተግባር ባልተጋበዝንም ነበር እያሉ ቢሆንም ሳለፈው ከረምት ቤት አይሠራምና ለሚመጣ በጥብቅ የምናስበው ፩ኛ በስካር ተመርዘው በብዙ ድካም የተገነባ ትዳራቸውን ለማፍረስ የታረቁ ፤ ፪ኛ በችግር ተምረው ያፈሩትን እውቀት ለርካሽ ልማድ በመለወጥ ላይ ያሉ ፤ ፫ኛ በክርስቶስ ክርስቲያን ተብለው ለአምልኮ ባዕድ የሚገዙ ወገኖች ሁሉ ልማድ የሚያስከትለው ጉዳት በሚል ርእስ የተዘጋጀውን ምክር አዘል ጽሑፍ በማንበብ ራሳቸውን በራሳቸው እንዲመክሩና እንዲገሥጹ አደራችን ጥብቅ መሆኑን ነው ከዚህ በላይ ለተሰጠው ምክር ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ከዚህ በታች ተዘርዝረዋልና አንብቦ መረዳት ጠቃሚ ነው ። መጽ ምሳሌ ፳፥፩—መጨረሻ መጽ ምሳ ፤ ፳ ዘጸአ ፳፥፩—መጨረሻ ኤፌ ፮፥፩—መጨረሻ ከዚህም በላይ ለቸርነቱ ወሰን የሌለውና ይቅርታ የባህርዩ የሆነ ሕያው እግዚአብሔር ክፉና በጎ ለይተው የሚያውቁበት አእምሮ ይሰጣቸው ዘንድ የሁላችንም ጸሎት ነው ።

ቀኝ ጌታ ያሬድ ሞላ ሰባኬ ወንጌል

www.ethiopianorthodox.org

«ጠባቆችን እሰጣችኋለሁ»

ትንቢተ ኤርምያስ ፫ ፲፭

መንጋዎች ከሌሉ እረኞች አይኖሩም እረኞችም ከሌሉ መንጋዎች የመኖር ዋስትና ሊኖራቸው አይችልም ከመንጋዎች ይልቅ ከጠባቆች የሚፈለገው አገልግሎት እጅግ በጣም የላቀ ይሆናል ።

መንጋዎች የለመለመ ሣር ነጭተው ፣ ቅጠል በጥሰው ፣ ውሀ ተጎንጭተው እንዲጠግቡ ፣ እንዲራቡና እንዲሰቡ እረኞች በንቃትና በትጋት ይጠብቋቸዋል ፤ አውሬ እንዳይበላቸው ሌባ እንዳይሠርቃቸው ወድቀው እንዳይሰበሩ ገደል ገብተው ሕይወታቸውን እንዳያጡ ብርቱ ጥንቃቄ ያደርጉላቸዋል ፣ ከአቅማቸው በላይ የሆነ ተጻራሪ ነገር ቢገጥማቸው እንኳን ሕይወታቸውን አሳልፈው ከመስጠት ወደ ኋላ አያፈገፍጉም ።

ይህንን የሚያደርጉት እውነተኞች ጠባቆች ሲሆኑ በእነርሱ አንጻር ደግሞ ስለመንጎቻቸው የማያስቡ ሰነፎች እረኞች መኖራቸውን መዘንጋት የለብንም ፣ ሰነፎች እረኞች ስለመንጋዎቻቸው ትክክለኛ የሆነ አስተሳሰብ የላቸውም መንጋዎቹን አውሬ ቢበላቸው ሌባ ቢሠርቃቸው ጉድጓድ ገብተው ፤ በገደል ተንከባለው ሕይወታቸውን ቢያጡ ደንታ አይኖራቸውም ፤ በምግብም በኩል ወደለመለመ ሣርና ቅጠል ወደጠራ ውሀ አያሠማሯቸውም ፤ ከመንጋዎቹ የሚገኘውን ጥቅም ይፈልጋሉ እንጂ ለመንጋዎቹ የሚያስፈልጋቸውን አያዘጋጁላቸውም ።

በቅዱሳት መጻሕፍት እረኞች በመምህራንና በመሪዎች መንጋዎች በምእመናን እየተመሰሉ ተጽፈዋል እግዚአብሔር አምላክ በዘመነ ኦሪት ለአስተማሪነትና ለመሪነት ሥልጣን እንዲኖራቸው አድርጎ ብዙዎቹን የመረጣቸው ከበግና ከላም እረኝነት መሆኑ የታወቀ ነው ።

እንደዚህ ካለ ዝቅተኛ ሥራ ሳሉ ለከፍተኛ ተግባር የተመረጡትም መሪዎችና አስተማሪዎች ለሚመሩአቸውና ለሚያስተምሯቸው ሕዝቦች ሕይወተ ሥጋቸውን አሳልፈው ለሞት ለመስጠት የተዘጋጁ እንደነበሩ ከቅዱሳት መጻሕፍት እንረዳለን ።

ለማስረጃ ያህል ጥቂቶቹን ቀጥለን እንመልከታቸው ነቢዩ ሙሴ የአማቱን የዩቶር የምድያም ካህን በጎችን ይጠብቅ ነበር ከዕለታት አንድ ቀን በጎቹን በኮሬብ ተራራ አሠማርቶ ሲያበላ እግዚአብሔር በእሳት ነበልባል ተገልጦ እኔ የአባቶችህ የአብርሃም የይስሐቅ የያዕቆብ አምላክ ነኝ ብሎ አምላክነቱን ከገለጸለት በኋላ ወደፈርኦን እልክሃለሁ ሕዝቤን እስራኤልን ከግብጽ ምድር ታወጣለህ በማለት ለብዙ ዘመናት በባርነት ቀንበር ሥር ወድቀው የነበሩትን እስራኤልን ከባርነት ነጻ እንዲያወጣቸው አድርጎታል ሕዝቡም በሙሴ መሪነት በእግዚአብሔር ቸርነት ከግብጻውያን የባርነት ቀንበር ከተላቀቁ በኋላ ሙሴ ሕዝቡን የሚያስተዳድርበት ሕግ ከእግዚአብሔር ለመቀበል ወደሲና ተራራ ቢወጣ ሕዝቡ የጥጃ ምስል አቁመው በመስገድ አምላካቸውን እግዚአብሔርን በደሉ ።

እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ተቆጥቶ ሕዝቡ በድለውኛልና አጠፋቸዋለሁ አንተን ግን ከዚህ በበለጠ ሕዝብ ላይ እሾምሃለሁ ሲል ለሙሴ ነገረው ነቢዩ ሙሴም እውነተኛ ጠባቂ በመሆኑና ስለሕዝቡ የሚያዝንና የሚራራ ስለሆነ ሕዝቡን ከምታጠፋቸው ይልቅ እኔን ከባለሟልነትህ ፋቀኝ በማለት ሕይወቱን ስለሚጠብቃቸው ሕዝቦች አሳልፎ ለመስጠት ዝግጁ መሆኑን ገልጾ ወደ ፈጣሪው ለመነ ፤ እግዚአብሔር አምላክም የሙሴን ልመና ሰምቶ ሕዝቡን ይቅር ብሏቸዋል «ዘጸ ፫·፭ ፣ ፴፪ ፣ ፱»

ነቢዩ ዳዊትም ሕዝቡን እንዲመራ የተመረጠው የአባቱን የዕሤይን በጎች እየጠበቀ ሳለ ነበር ፤ ስለ አመራረጡም ራሱ ሲገልጽ እኔ ከወንድሞቼ ይልቅ ታናሽ ነበርኩ በአባቴ በዕሤይ ቤትም ደቦል ሕፃን ነበርኩኝ የአባቴን በጎች እጠብቅ ነበር እጆቼም መሰንቆ ይመቱ ነበር ፣ ጣቶቼም በገናውን እያስማሙ ይደረድሩ ነበር ለጌታዬ የእኔን ነገር ማን ነገረው እርሱ እግዚአብሔር አዋቂ ነው ሰማኝ መልአኩንም ልኮ አዳነኝ የአባቴን በጎች ከምጠብቅበትም መርጦ ወሰደኝ ወንድሞቼ አዋቆች ያማሩና የተወደዱ ነበሩ ነገር ግን እግዚአብሔር በእነርሱ አድሮ ለመመስገን አልወደደም» ብሏል መዝ ፩፻፶፩

በእግዚአብሔር ፈቃድ ከበግ ጠባቂነት ለሕዝብ ጠባቂነት የተመረጠው ነቢዩ ዳዊት በደስታም ሆነ በመከራ ከሕዝቡ ጎን አልተለየም ነበር አንድ ጊዜ ፈጣሪውን እግዚአብሔርን አስቀየመና ነቢዩ ጋድ ወደ እርሱ ሂዶ ስለሠራው በደል ሦስት መከራዎች የታዘዙበት መሆናቸውን ገልጾ ከሦስቱ አንደኛውን ምረጥ አለው ።

የታዘዙትም መቅሠፍቶች እነዚህ ነበሩ ።

፩/ የሦስት ዓመታት ረኃብ በሀገርህ ይምጣብህን?

፪/ ወይስ ጠላቶችህ እያሳደዱ ሦስት ወራት ከእነርሱ ትሸሽን ?

፫/ ወይስ ሦስት ቀናት ቸነፈር በሀገርህ ላይ ይሁን አለው ነቢዩ ጋድ ይህንን ለዳዊት በነገረው ጊዜ ደነገጠና እጅግ በጣም ተጨንቄአለሁ በሰው እጅ ከመውደቅ በእግዚአብሔር እጅ መውደቅ ይሻለኛል ምሕረቱ ብዙ ነውና በማለት ቸነፈሩን መረጠ፤ ወዲያው ሰባ ሽህ ሕዝብ አለቀ ነቢዩ ዳዊት የሚቀሥፈውን መልአክ ባየ ጊዜ ስለ ሕዝቡ በጣም አዘነና እኔ እግዚአብሔርን በድያለሁ ፣ ክፉ ሥራም ሠርቻለሁ እነዚህ በጎች ምን አደረጉ እጅህ በእኔና በአባቴ ቤት ላይ እንድትሆን እለምንሃለሁ በማለት ወደ ፈጣሪው በመጸለይ መቅሠፍቱን እንዲቆም አድርጓል ። ፪ኛ ሳሙ ፳፬·፲፪—፲፮ ።

ከደቂቀ ነቢያት አንዱ አሞጽ ከላም ጠባቂነት ተመርጦ ሕዝበ እስራኤልን በመምከርና በማስተማር ከገቢረ ኃጢአት ወደ ገቢረ ጽድቅ እንዲመለሱ አድርጓል ይኸውም ነቢይ ስለመመረጡና ይሠራው ስለነበረው ተግባር ሲናገር «እኔ ላም ጠባቂና ወርካ ለቃሚ ነኝ እንጂ ነቢይ የነቢይ ልጅም አይደለሁም እግዚአብሔርም በጎቹን ከመጠበቅ ወሰደኝ ሒድ ለሕዝቤም ለእስራኤል ትንቢት ተናገር አለኝ ብሏል አሞጽ ፯ ፲፬ ።

እንዲሁም ነቢዩ ዘካርያስ «እግዚአብሔር እንዲህ አለኝ የሰነፍን እረኛ ዕቃ ውሰድ እነሆ በሀገሩ ውስጥ እረኛ አይፈልግም የተሠበረውንም አይጠግንም የራበውንም አይቀልብም ነገር ግን የሰባውን ሥጋ ይበላል ሰኰናውንም ይቀለጣጥማል ይልና መንጋውን ለሚተው ለሰነፍ እረኛ ወዮለት ሰይፍ በክንዱና በቀኝ ዓይኑ ላይ ይሆናል ፣ ክንዱም አጥብቃ ትደርቃለች ቀኝ ዓይኑም ፈጽማ ትጨልማለች በማለት ተናግሯል ዘካ ፲፩· ፲፩·፮ ።

ለማስረጃ ያህል ጥቂቶቹን ጠቅሰን ተናገርን እንጂ ስለሕዝቦቻቸው ራሳቸውን ለሞት አሳልፈው የሰጡ መሪዎችና አስተማሪዎች ቍጥራቸው ብዙ ነው ።

ጠባቂዎችን እሰጣችኋለሁ ብሎ ነቢዩ ኤርምያስ እንደተናገረው ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ለወገኖቻቸው እንደራሳቸው አድርገው የሚያስቡና የሚጠነቀቁ መንፈሳውያን ጠባቂዎችን እያገኘች ናት ።

በተለይ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ ሆነው ከተሠየሙ ወዲህ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ምእመናንን በንቃትና በትጋት የሚያስተምሩና የሚመሩ ብፁዓን አባቶችን ስላገኘች የነቢዩ ቃለ ትንቢት ትርጉሙን አግኝቷል ለማለት ያስደፍራል ።

አገልግሎት የሚፈለገው ከጠባቂዎች ብቻ ሳይሆን ከተጠባቂዎችም ጭምር ነውና የእግዚአብሔርን ቃል ከመምህራን የተማሩ ምእመናን ሁሉ ተገቢውን አገልግሎት ለእግዚአብሔር የማቅረብ መንፈሳዊ ግዴታ አለባቸው ።

ሐዋርያው ጳውሎስ «ብዙ ጊዜ በእርሷ ላይ የሚወርደውን ዝናም የምትጠጣ መሬት ለሚያርሱአት ገበሬዎች ደግሞ የሚጠቅሙ አዝርዕቶችንና አትክልቶችን ታበቅላለች በረከትን ግን ከእግዚአብሔር ታገኛለች ይህንን ትታ እሾህንና አሜከላን ብታበቅል የተጣላች ትሆናለች ለመርገምም ትቀርባለች መጨረሻዋም በእሳት መቃጠል ነው» በማለት እንደተናገረው ፣ ምእመናን ከመምህራን የሚነገራቸውን ትምህርት አዳምጠው እግዚአብሔርን በማመን ጸንተው መልካም ሥራ መሥራት አለባቸው ።

የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው በጎ ሥራ ካልሠሩ ግን የመጨረሻው ዋጋቸው ፍዳ ይሆናል በነቢዩ በኤርምያስ አድሮ ጠባቆችን እሰጣችኋለሁ ብሎ የተናገረ አምላክ አሁን ጠባቂዎች ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖትን ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳትንና ኤጲስ ቆጶሳትን እንዲሁም ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያንን ሰጥቶናል ።

ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክና ከብፁዓን አባቶች የሚሰጠውን ትምህርት አዳምጦ በመልካም ሥራ ላይ ማዋሉ ግን የሰማዕያኑ ምእመናን ፋንታ ነው ።

ቄስ ልሣነ ወርቅ በዛብህ

www.ethiopianorthodox.org

ቅዱሳንና ገዳማት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፣

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳንና ገዳማት ለኢ.ትዮጵያ ኅብረተ ሰብእ የሃይማኖት ፣ የባህል ፣ የሥነ ፤ ጽሕፈት ፣ የዜማ ፣ የሥነ ምግባር ፣ የቋንቋ ፣ የሀገር ፍቅር የታሪክ ዕድገትና ብልጽግና ለአያሌ ዘመናት ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል ። ዝነኛ ከሆኑትም ቅዱሳን አባቶች አንዱ አባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ ናቸው ።

የኢትዮጵያዊው ሊቅ የአባ ጊዮርጊስ ታሪክ ባጭሩ ።

አባ ጊዮርጊስ ኢትዮጵያዊው ሊቅ የተወለዱበት ቦታ ለደሞልዛ ይባል በነበረው ዛሬ ወሎ በተባለው ክፍለ ሀገር ውስጥ በሚገኝ ምድረ አምሐራ በሚባለው አሁን ቦረና በተባለው አገር ውስጥ በከሰላ ገፈርሳ ወረዳ ቦተርና ወለቃ በሚባሉ ወንዞች መካከል ባለች ልዩ ስሟ ሽግላ ይባላል ። አባታቸው ሕዝበ ጽዮን እናታቸው እምነ ጽዮን ይባላሉ ትውልዳቸውም ከትግራይና ከአምሐራ ቤተ ሰብእ ነው ።

ሁለቱም እንደ ዘካርያስና እንደ ኤልሳቤጥ በሕግ የተወሰኑ የእግዚአብሔርንም ሕጉን ትእዛዙን የሚጠብቁ የበቁ ደጋጎች ነበሩ ። ልጅ አልነበራቸውም ስለዚህ ሽግላ ደብረ ማኅው በምትባለው ቤተ ክርስቲያን በሊቀ መላእክት ዑራኤል በመማጸን እግዚአብሔርን በመለመን ልጅ እንዲሰጣቸው እየወደቁ እየተነሱ ሲጸልዩ ይኖሩ ነበር ። የለመኑትን የማይነሣ የነገሩትን የማይረሳ እግዚአብሔር ልመናቸውን ሰምቶ በ፩ሺህ ፻፶፯ ዓመተ ምሕረት በሰይፈ አርዕድ ዘመነ መንግሥት እግዚአብሔር ሊቀ መላእክት ዑራኤልን ልኮ ወንድ ልጅ እንዲወልዱ ስሙንም በሊቀ ሰማዕታት ጊዮርጊስ ስም ጊዮርጊስእን ዲሉት ለአባታቸው ለሕዝበ ጽዮን ነገራቸው በእንክሮ በተደሞ ፫ ቀን አድረው በ፫ኛው ቀን ጥቅምት ፫ ቀን አባ ጊዮርጊስ ተፀነሱ በዚህ ዓመተ ምሕረት ሐምሌ ፯ ቀን ማክሰኞ ተወለዱ አድገው ለትምህርት ሲደርሱ አባታቸው ሕዝበ ጽዮን ሐይቅ እስጢፋኖስ ከሚባለው ገዳም ሠረቀ ብርሃን ለሚባሉ መምህር ያስተምሩልኝ ብለው ሰጧቸው ። ፊደል ማጥናት ተስኗቸው ፯ ዓመት ከኖሩ በኋላ መምህሩ አምጥተው ፊደል ማጥናት ስለተሳነው በቤተ መንግሥት ሥራ እሲዘው ብለው ሰጡዋቸው አባታቸውም ሕዝበ ጽዮን ፩ ጊዜ ብዕንት አድርጌ ለእግዚአብሔር ስጥቼዋለሁና አልተቀበልም ከዚያው ቤተ እግዚአብሔርን ይርዳ ብለው መለሱአቸው በሐይቅ ገዳም በቀን በቀን ፱ - ፱ ቅርጫት እህል እየፈጩ ከእመቤታችን ሥዕል ሥር አንድ አንድ ሽህ እየሰገዱ ሲኖሩ የገዳሙ መነኮሳት አባ ጊዮርጊስን ይህ ፍጥረት ምንድ ነው ሰው ነውን ወይስ ሌላ እያሉ ያደንቁ ነበር ።

አባ ጊዮርጊስም ከእመቤታችን ሥዕል ሥር እየወደቁ እየተነሱ እመቤቴ ሆይ የዚህ ገዳም መነኮሳት ይህ ምን ፍጥረት ነው እያሉ ይዘባበቱብኛልና ከልጅሽ ከወለድሽው አማልደሽ ትምህርቱን እንዲገልጽልኝ አድርጊልኝ ያለዚያ ግን በሞት እንዲወስደኝ አለምንሻለሁ እያሉ ሲያለቅሱ እመቤታችን ተገልጣ አይዞህ አታልቅስ ትምህርትህ ተከልክሎብህ አይደለም እስከ ጊዜው ድረስ ነው እንጂ አሁንም እስከ ፯ ቀን ድረስ በዚሁ ቤተክርስቲያን እንዳለህ ሁነህ ጠብቅ አለቻቸው በ፯ኛው ቀን እንደተለመደው በሥዕልዋ ሥር እየሰገዱ ሳሉ እመቤታችን ዑራኤል መልአኩን ጽዋዐ እሳት አሲይዛ መጥታ እንደእዝራ ሱቱኤል አጠጣው አለችው ከዚህ በኋላ ምሥጢረ ሰማይ ወምድር ገለጸላቸው በስሟ ድርሰት መድ ስ ጀመሩ

አባ ጊዮርጊስ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ሊቀ መላእክት ዑራኤልን ጽዋዐ እሳት አስይዛ መጥታ እንደ እዝራ ሱቱኤል አጠጣቻቸውና ድርሰት መድረስ ከጀመሩ በኋላ የደረሱት ድርሰት ያስተማሩትን ትምሕርት ያደረጉት ተእምራት ብዙ ነው ።

/ በወሎ ክፍለ ሀገር በአምባሰል አውራጃ ሀይቅ ገዳም ባለችው እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በተገለጠችበት ሥዕለ ማርያም ፊት ቆመው ሲጸልዩ ተገልጾላቸው ፤

፩ኛ/ ኆኅተ ብርሃን የምትባል መጽሐፍ በስሟ ደርሰዋል ።

፪ኛ/ መጽሐፈ አርጋኖን

፫ኛ/ እንዚራ ስብሐት

፬ኛ/ ሕይወተ ማርያም

፭ኛ/ መጽሐፈ ብርሃን

፮ኛ/ መጽሐፈ ምሥጢር

፯ኛ/ መጽሐፈ ሰማዕታት

፰ኛ/ ውዳሴ አምላክ የሚባለውን በሰማኒያ አንድ መጻሕፍት ያለውን የሃይማኖት ምሥጢር አጠቃሎ ይዞ የሚገኘውን ደርሰዋል። ይኸውም በተደረሰ ጊዜ በዘመናቸው የነበሩ ንጉሥ ዐፄ ይስሐቅ ፭ ጸሐፊዎች ሰጥተዋቸው እዝራ ሱቱኤል መጻሕፍተ ብሉያትን በቃል ለጸሐፊዎች እየነገረ እንዳጻፈ እንደ እዝራ ሱቱኤል በቃል ለያንዳንዱ እየነገሩ ከጧት እስከ ማታ ሲጽፉ ውለው ማታ ጥራዙን ባገናኙትና ባናበቡት ጊዜ ሳይለያዩ ንባቡ ከተናባቢው ጥራዝ ከጥራዙ እየተገናኘ በ፳ ቀን ፈጽመውታል ንጉሡ አፄ ይስሐቅ ይህ መጽሐፈ ምሥጢር ከሃይማኖተ አበው የማያንስ ሲሆን በ፳ ቀን አባ ጊዮርጊስ በቃል እየደረሱ ፭ ጸሐፊዎች እየጻፉ ተፈጽሞ ስለደረሳቸው ደስ ብሏቸው የሐንስ አፈወርቅ ወቄርሎስ አፈ በረከት ተንሥኡ በመዋዕሊነ ዮሐንስ አፈወርቅና ቄርሎስ አፈ በረከት በዘመናችን ተነሡ ብለው አባ ጊዮርጊስን ቄርሎስ ዐምደ ሃይማኖት ዘኢትዮጵያ የሚል ስያሜ ሰጥተዋቸዋል ። ይህንንም መጽሐፈ ምሥጢር ከባሕር ወዲያ ያሉ ክርስቲያኖች ሁሉ እየጻፉ ወስደውታል ዐፄ ይስሐቅም አባ ጊዮርጊስ የደረሱትን መጽሐፈ አርጋኖን መጀመሪያ በወርቅ ቀለም አጽፈው ሲጸልዩበት ኖረዋል ።

፱ኛ/ መዓዛ ቅዳሴ

፲ኛ/ ውዳሴ መስቀል

፲፩ኛ/ ተአምኖ ቅዱሳን

የሚባሉ ደርሰዋል ከነዚህም ቀጥሎ የነቢያትና የሐዋርያት የጻድቃንና የሰማዕታት የመላእክትና የሊቃነ መላእክት ውዳሴ ምሥጋና የሚባለውን መጽሐፍ ደርሰዋል ።

፲፪ኛ/ የዜማን ድርሰት ድጓን ቅዱስ ያሬድ በመንፈስ ቅዱስ ተገልጾለት በደረሰው ጊዜ ሳዊሮስ ፣ መንበራ ፣ እስክንድር የሚባሉትን አራቱን ሊቃውንት አስተምረዋል ሳዊሮስ ፣ ስንድሮስን ፣ ስንድሮስ በልዳዶስን ፣ በልዳዶስ ኬፋን ፣ ኬፋ ገብሩን ፣ ገብሩ ፣ አባ ጌራን ፣ አባ ጌራ በወሎ ክፍለ ሀገር በሚገኝ በአምባሰል አውራጃ በሐይቅ ገዳም አጠገብ ባለ በደብረ እግዚአብሔር አባ ጊዮርጊስን አስተምረዋል ። አባ ጊዮርጊስ ልሳነ እፍረት መራሒ ዘቤተ ልሔምን ልሳነ እፍረት አባ ዘቃለአብን አባ ዘቃለ አብ ቃለ ዓዋዲን ቃለ ዓዋዲ ሕንጻ ሃይማኖትን ፣ ሕንጻ ሃይማኖት ወልደ መለኮትን ፣ ወልደ መለኮት ሠርፀ ማርያምን ፣ ሠርፀ ማርያም ክንፈ ሚካኤልን ክንፈ ሚካኤል ዘወልደ ማርያምን ዘወልደ ማርያም ደርሶን ፣ ደርሶ መርሻን ፣ መርሻ አምሳሉን ፣ አምሳሉ ጥበቡን አስተምረዋል ።

በዚሁ ሁኔታ አባ ጊዮርጊስ ከቅዱስ ያሬድ ስምንተኛው ሁነው ስለ ተማሩ የቤተ ልሔሙን ድጓ ምስክር መሠረት እሳቸው ናቸው እንዲሁም ቁም ዜማ ማስተማር ብቻ ሳይሆን ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንና የዜማውን አደራረስ ወስነው ደንግገው አሁንም ቤተ ክርስቲያን የምትገለገለው በዚያው መሠረት ነው ።

ይኸውም ይታወቅ ዘንድ በደረሱት የሃይማኖት ጸሎት ድርሰት ውስጥ ማኅሌታይ ዘይዛዋዕ በውዳሴ እግዝእቱ ድንግል ማርያም ወመዘምር ለቅድስት አቅሌስያ ክርስቲያናዊ ለባሴ ጥምቀት ሱታፌ ትምህርታዊ ለእለ ተሰምዩ ክርስቲያን በአንጾኪያ ቀዲሙ ይላል ። ትርጓሜውም እመ ቤቱ ድንግል ማርያምን የሚያመሰግን ማኅሌታዊ በቅድስት ቤተ ክርስቲያን የሚዘመር መዘምር በጥምቀተ ክርስትና በልጅነት የከበረ ክርስቲያናዊ በአንጾኪያ መጀመሪያ ክርስቲያን የተባሉ የትምህርት ተባባሪያቸው የምሆን እኔ የሚል ነው ።

፲፪ኛ/ ጸሎት ዘበአተ ቤት ሰው ወደ ቤት ሲገባ ከደጃፉ ቁሞ የሚጸልየውን ጸሎት ደርሰዋል ።

፲፫ኛ/ ጸሎተ ማዕድ ማዕድ በሚሠራበት ጊዜ የሚጸለየውን ጸሎት ጸሎተ ድርሰት ደርሰዋል ።

ሐተታ ከምሉዕ በከፊሉ ከብዙው በጥቂቱ ተጻፈ እንጂ የአባ ጊዮርጊስ ድርሰት ስፍር ቍጥር የለውም ሶበሰ ተጽሕፈ ዙሉ በበሐዱ ኢምኢያገመሮ ዓለም ጥቀ መጻሕፍቲሁ ዘተጽሕፈ የተጻፈው መጽሐፍ እያንዳንዱ ቢጻፍ ዓለም ስንኳን ባልወሰነውም ነበር እንዳለው (ዮሐ ም ፳፩ ቍ ፳፭) ይህንንም የሚያደርስ ከርሳቸው ቀጥለው የተነሡ ማኅሌተ ጽጌን የደረሱት አባ ጽጌ ድንግል በደረሱት ማኅሌተ ጽጌ ውስጥ በገነተ ፍቅርኪ ማርያም አስካለ ትእምርት ተረክበ ወጽጌ ስብሐትኪ ፍድፉድ እስከ በኅቤሁ ተመክዐበ ። ዘዘዚአሁ ጣዕመ ጽግዮ ኀንባበ ወዘዘዚአሁ ጼናሁ ዘይሰልብ አልባበ ልሳነ ዕፍረት ጊዮርጊስ መዓዛ ወሀበ ብለዋል ። ትርጓሜውም ማርያም በፍቅርሽ ገነት የፍቅር ምልክት አስካል ተገኘ ብዙ የሚሆን የምሥጋናሽ አበባም ከርሱ እጥፍ ድርብ እስኪሆን ድረስ ጣዕሙ ልዩ ልዩ የሚሆንና ሽታው ልዩ ልዩ የሚሆን አበባን አብቦ ልሳነ እፍረት ጊዮርጊስ መዓዛን ሰጠ ማለት ነው ። የወንጌል ትምህርትና ማናቸውም ጸዋትወ ትምህርት የኢትዮጵያን ሰዎች ያስተማሩ ከቤተ መንግሥቱ ጀምሮ ነው ። ወኮነ መምህሮሙ ለደቂቀ ዳዊት ፰ቱ ወእኀቶሙ እሌኒ ይላል ። የዐፄ ዳዊት ልጆች ፰ቱን ቴዎድሮስ ይስሐቅ እስክንድር እንድርያስ ዘርዓ ያዕቆብ ወዘተ

እነዚህንና እኅታቸውን እሌኒን አስተምረው ለፍጹም ትምህርት እንዳደረሷቸው ድርሰት ለመድረስ ያበቋቸው እኒህ አባ ጊዮርጊስ ናቸው ። ይላል ገድላቸው ።

www.ethiopianorthodox.org

ዓፄ ዳዊትም አባ ጊዮርጊስን ትምህርታቸውን እንደ እነ ቅዱስ ጳውሎስ ምሉእ ፍጹም መሆኑን አይተው ልጃቸውን እሌኒን ሊያጋቧቸው ብለው ከባ ለሟሎቻቸው ጋር ተማከሩ ። ተማክረውም አልቀ ሩም ቢጠይቋቸው አባ ጊዮርጊስ ለማግባት ፈቃደኛ ስላልሆኑ በግዴታ አስገድደው ሊያጋቧቸው ሲሉ ፤ አባ ጊዮርጊስ ወደ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም አመልክተው ክልጅዋ ከወዳጅዋ ከጌታችን ከፈጣሪያችን ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ዘንድ አሳዝዛ ሊቀ መላእክት ኡራኤል ወንጌላዊ ዮሐ ንስ ወልደ ነጎድጓድን ካለበት ይዞ ሄዶ ለአባ ጊዮ ርጊስ ጠባቂ ባልደረባ አድርጎ ሰጥቷቸው ባለ በዘ መናቸው ወንጌላዊ ዮሐንስ ጠባቂ ባልደረባ ሆናቸው እስከ ፍጻሜ ዘመናቸው በድንግልና በንጽሕና በቅድ ስና ተጠብቀው ኑረዋል ።

በትምህርት በሃይማኖት በእግዚአብሔር ስም የተደረገላቸው ታምር አለ ፤

፩ኛ/ ስብከተ ወንጌል ሄደው ቤተ መንግሥቱና ንጉሡ ዐፄ ዳዊት ከአሉበት ርቀቱ የ፫ና የ፬ ቀን በሚ ሆን ርቀት በረሀ ውስጥ ሳሉ ደብዳቤ ጽፈው ለንጉሡ ለዐፄ ዳዊት የሚያደርስላቸው ሰው ቢያጡ አር ምሚ ወተፈጸሚ ብሎ ነፋሳትንና ባሕርን ጸጥ የሚ ያደርግ የባሕርይ ገዥ የሚሆን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ እንደመሆናቸው መጠን ጸልየው በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አዝዘው ደብዳቤውን በአ ·የር ላለው ነፋስ ቢሰጡት ነፋሱ ደብዳቤውን ተቀ ብሎ ለንጉሡ ለዐፄ ዳዊት አድርሶላቸዋል ። (ማር- ም ፬ ፡ ቊ ፴፱ ና ፵)ክብር ይግባውና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በርሱ አምኖ ሥራ የሚሠራ ሁሉ እንዲያረግለት ሲያስረዳ ውነት እውነት እላች ኋለሁ በእኔ የሚያምን እኔ የምአደርገውን እርሱም ያደርጋል እኔ ከማደርገው ይልቅ የሚበልጥ ታም ራትን ያደርጋል ብሏል ። (ዮሐ ም ፲፬ ፡ ቊ - ፲፪) ።

፪ኛ/ ታምራት በገፈርሳና በጫቀታ መካከል ያለውን የወለቃን ፈሳሽ ወንዝ ድልድይ ሲሻገሩ ጋኔን ሰይጣን ሰዎችን ሲያጠፋ በአንድ ወገን ሲሰ ብረው በጸጋ እውቀው ከአሉበት ደመና ጠቅሰው በደመና ተጭነው ከድልድዩ ደርሰው ድልድዩን ከማፍረስ አድነው እንደ ሚልክ ቁልዝማዊ በትእ ምርተ መስቀል አማትበው ጋኔኑን ይዘው ፬ ሜትር የሚሆን ፬ት ማዕዘን ድንጋይ አሸክመው ከወለቃ ወንዝ ወደ አንባው ወንዝ ወደ አንባው ገዳም ወደ ደብረ ባሕርይ አውጥተው ጋኔኑን በማናቸው ሰው አይጋ እንዳያደርስ አውግዘው ሰው ወደሌለበት በረሃ ከሰደዱት በኋላ ያንን ጋኔኑን አሸክመው ያመጡ ትን ፬ት ማዕዘን ድንጋይ ከፍ ካለ ቦታ ላይ ተሸካሚ አድርገውለት ተሰቅሎ ሲደወል ከሩቅ እየተሰማ ለመነኮሳቱና ለሕዝቡ ለጸሎትና ለቅዳሴ ለሥራ መሰብሰቢያና መገናኛ ሆኖ እስከ አሁን ድረስ ለተ አምራት ሲታይ ይኖራል ከድልድዩም ባንድ ወገን ሰይጣን የሰበረው በዚያ ለሚሻገር ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ ለታምራት ሲታይ ይኖራል ።

ይህ ታምራት ሳመነው ሁሉ እንዲደረግለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ክብር ይግባውና ሐዋ ርያት እኛ ጋኔን ማውጣት የተሳነን ስለምንነው ብለው በጠየቁት ጊዜ የሃይማኖታችሁ ጉድለት ነው የሰናፍጭ ቅንጣት ያህል ሃይማኖት ብትኖራችሁ ይህን ተራራ ከዚህ ወደዚያ ተነሥተህ ሂድ ብትሉት ይሄዳል የሚሳናችሁም የለም ብሏቸዋል ።(ማቴ ም- ፲፯ ፡ ፳ ም ፡ ፳፩ ፡ ቊ፡ ፳፩) ዳግመኛም ፸ አርድዕት ወደ እርሱ ተመልሰው እነሆ አጋንንት በስምህ ይታ ዘዙልናል ቢሉት እነሆ እኔ ሥልጣንን ሰጥቻች ኋለሁ እባቡን ትረግጡ ዘንድ ጊንጡንም የጠላትንም ጉልበት ሁሉ የሚጎዳችሁ የለም ብሏቸዋል ። (ሉቃ ፲ ፤ ፲፯—፳)። ቅዱስ ጳውሎስም የዚህን ዓለምስ ተውና መላእክትን ስንኳን እንድንገዛ አታውቁምን ? ብለ ዋል ።(፩ኛ ቆሮ ም - ፮ ፡ ቊ ፫ ራእይ ፡ ፫ ፡ ፳፩ ፡ ዳን ኤል ፯ ፡ ቊ ፡ ፳፪) ።

ስለ ቀዳሚት ሰንበትና ስለ እሑድ ሰንበት ማክበር በመጽሐፈ ምሥጢር ስለደረሱት ድርሰት

ዛሬ ቦረና ከሚባለው ከምድረ አምሐራ በደራ በኩል ገርማ የተባለውን ወንዝ ተሻግረው ወደ ሸዋ ሲሄዱ የአቡነ ተክለ ሃይማኖት ዐጽም ካለበት ደብረ ሊባኖስ ገዳም ቤተ ክርስቲያን ለመሳለም ሲገቡ የገዳሙ መነኮሳት ቀዳሚት ሰንበትን ሽረው በቀዳ ሚት ሰንበት እንጨት እየቆረጡና እየፈለጡ ደን ጊያ እየሰበሩና እየጠረቡ ጭቃ እየረገጡ ቤተ ክር ስቲያን ሲያንጹ አግኝተዋቸዋል ። ተው እንዳይሉ አቸው ቀደም ብሎ ቤተ ኤዎስጣቴዎስ የተባሉት ከገርማ ወንዝ ወዲያ ከጎጃም ክፍለ ሀገር እስከ ትግ ራይና እስከ ኤርትራ ያሉት ፪ቱን ቀዳሚት ሰንበት ንና እሑድ ሰንበትን ሲያከብሩ ከገርማ ወንዝ ወዲህ በሸዋ ያሉ ቤተ ተክለ ሃይማኖት የተባሉት ቀዳሚት ሰንበትን እየሠሩ እሑድ ሰንበትን ብቻ በማክበራ ቸው ስለተለያዩ አዝነው ተመልሰው ሂደው ሁለቱን ቀዳሚት ሰንበትንና እሑድ ሰንበትን ማክበር እን ዲገባ አሪትንና ነቢያትን ልሽራቸው አልመጣሁም ልፈጽማቸው ነው እንጂ እውነት እላችኋለሁ ሰማ ይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ የውጣ አንዲቱ ወይም ከጽፈትዋ አንዲቱ ከኦሪት አታልፍም ሁሉ እስኪሆን ድረስ አንዲቱንም ከነዚህ ከጥቃቅን ትእዛዛት የሻረ ለሰውም እንዲሁ ያስተማረ በመንግሥተ ሰማያት ታናሽ ይባላል ። አታንስም ብሎ የሚያስ ተምርና የሚያደርግ ግን በመንግሥተ ሰማ ያት ታላቅ ይባላል ።(ማቴ - ም - ፭ ቊ - ፲፯—፳) ያለውን የጌታን ቃል መሠረት በማድረግ ከብሉያትና ከሐዲሳት ፤ ከሲኖዶስና ከዲድስቅልያ እየጠቀሱ ብዙ ድርሰት ደርሰዋል ።

ዋልድባ አቡነ ሳሙኤል ዘንድ ስለ መድረሳቸው ፤

ዐፄ ይስሐቅ አባ ጊዮርጊስን የደብረ ዳሞ ገዳም መምህር አድርገው ሹመዋቸው ፰ ባለ በቅሎዎች ፰ ፈረሰኞች ተከትለዋቸው ሲሄዱ ዋልድባ ገዳም አቅራቢያ ሲደርሱ አቡነ ሳሙኤልን ሳላያቸው አል ሄድም ብለው ወደ ገዳሙ ገቡ ። ሲገናኙ አቡነ ሳሙ ኤል የበቅሎችንና የፈረሰኞቹን ብዛት አይተው ምንም የበቁ ቢሆኑ ስለአልተገለጸላቸው አባ ጊዮርጊስን ይህማ ሥጋዊ ይባላል እንጂ መንፈሳዊ ይባላል ? ፤ ብለው ትል ብለዋቸዋል ። አባ ጊዮርጊስ ግን አቡነ ሳሙኤል አለማወቃቸውን ስላወቁ ቅር አላላቸውም ደስ ብሎአቸው ወደ ደብረ ዳሞ ሄዱ በዚያው ዘመን አቡነ ሳሙኤል አርፈዋል ። አባ ጊዮርጊስም ከደብረ ዋልድባ ሄደው ከአቡነ ሣሙኤል ፊት ቁመው ሳሙ ኤል ዘገዳመ ዋሊ መነኮስ ፍጹም ምዑዝ ምንዙስናሁ ንጹሕ ድንግልናሁ አካለ አንበሳ ግሩም ይሜጥን በእደ.ሁ እያሉ በስማቸው ድርሰት ደርሰውላቸዋል ።

ስለ ተዋሕዶ ሃይማኖት

አባ ጊዮርጊስ እንደቅዱስ ጳውሎስ የብሉይና የሐዲስ ትርጓሜ ባለቤት ስለሆኑ ከመናፍቁ ጋር እየተከራከሩ መናፍቁ የሚረታበትን ከመጻሕፍት እየጠቀሱ መናፍቁ የሚረታበትን መልስ እየሰጡ በመጽሐፈ ምሥጢር ውስጥ ብዙ ድርሰት ደርሰዋል ።

አባ ጊዮርጊስም በእንዲህ ያለ ዕድልና ሀብት እንደ ነቢያት ነቢይ እንደ ሐዋርያት ሐዋርያ እንደ ሰማዕታት እንደ ሊቃውንት ሊቅ እንደጻድቃን ጻድቅ ሁነው ተልእኮቸውን ፈጽመው እንደ ቅዱስ ያሬድም ለኢትዮጵያ የትምህርት ቅርስ አዘጋጅተው አቆይተዋል ።

ስማቸውንም ጠርቶ ዝክር ለዘከረ ከፈጣሪ ያቸው የምሕረት ቃል ኪዳን ተቀብለው በተወለዱ በ፰ ዓመታቸው ሐምሌ ፯ ቀን ዓርፈዋል ።

ይኸው በመጨረሻው ከፈጣሪያቸው ቃል ኪዳን የተቀበሉት አጽማቸው ባረፈበት ቦታ ከተወለዱ በት ከደብረ ማህው የ፫ ሰዓት መንገድ ርቀት በሚ ሆን ገዳሙና ቤተ ክርስቲያኑ ያለበት የቦታው አቀ ማመጥ በገደል የተከበበ እንደ ደብረ ዳሞ ያለ ነው የሚወጣው በእንጨት መሰላል ሲሆን በመጨረሻ በእንጨት ሳንቃ የሚዘጋ ዘገዳመ ጋስጫ በሚባል ነው ከአንባው ሥር በስተምሥራቅ በኩል የሚገኘው የገደል ሕንጻ ቤተ ክርስቲያን ጥንት አባ በጸሎተ ሚካኤል የነበሩበት አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፲ ዓመ ታት የረዱበት የጥንት ገዳም ነው ። ያን ጊዜ አም ባው የነገሥታቱ ነበር ስሙም ምድረ ጊሽ ምድረ ሰወን ይባል ነበር ። በኋላ ግን ዐፄ ይስሐቅ አንባ ውን ለአባ ጊዮርጊስ ሰጥተዋቸው ከአንባው ላይ በምሥራቅ በኩል ገደሉን ቀርጸው ቤተ ክርስቲያን አንጸዋል ። ዛሬ ቦረና የሚባለው ከምድረ አምሐራ ወደ ሸዋ መጥተው ዛሬ መናገሻ በሚባለው አገር ውስጥ ለዐፄ ይስሐቅ ቤተ ክርስቲያን ባርከው ሲመለሱ ቅብሩኒ ኀበ ሐነጽኩ ለልየ ውኅበ ተክዕወ ደሙ ለበጸሎተ ሚካኤል አቡነ እኔ ባነጽኩት የአባቴ የአባ በጸሎት ሚካኤል ደም በፈሰሰበት ቤተ ክርስ ቲያን ቅበሩኝ ብለው አርፈዋል ።

ዛሬ ገዳሙ ባለበት ራ[illegible]ው ባነጹበት ቤተ ክር ስቲያን ቀብረዋቸዋል ። ከ[illegible] በኋላ ደብረ ባሕርይ ተብላለች ዛሬ ጋስጫ ትባላለች ። ይህንኑም ሲያስ ረዳ እምዘሎን ካልእቲሃ ለዘአፈድፈደት ግርማ ደብረ ባሕርይ ሰመይዋ ስማ በማለት የአባ ጊዮርጊስ ድርሰት መልክዕ ሲነገር ይኖራል ። ቃል ኪዳኑም እስመ ሐሩረ ፀሐይ ይጸንዕ ላዕሌሃ መሐር ሊተ እለ ይመጽኡ ለስዒመ መርጡልየ ዋዕየ ፀሐይ ይጸናበ ታልና ቤተ ክርስቲያኔን ለመሳለም የሚመጡትን ማርልኝ ብለው ወደ እግዚአብሔር አመልክተው ይህችን ቤተ ክርስቲያን ለመሳለም የሚመጡትን በስምህ ዝክር የሚዘክሩትን ፤ ምጽዋት የሚሰጡ ትን ፤ እንግዳ የሚቀበሉትን ሁሉ ምሬልሃለሁ የሚል ነው የአባ ጊዮርጊስ በረከት ይደርብን አሜን ።

ቀሲስ ከፍያለው መራሒ ።

www.ethiopianorthodox.org

ድልዋን

ድልዋን ምንድን ነው? ድልዋን የሚለው ቃል ተደለወ ተዘጋጀ ከሚለው ሰዋሰወ ግሥ የተገኘ ሆኖ ለብዙ ቊጥር ወንዶች ሲሆን ድልዋን ይላል ትርጉሙ ለብዙ ቊጥር ወንዶች ማለት ነው ለብዙ ሴቶች የተዘጋጁ ወይም ዝግጅዎች ማለት ነው ለብዙ ሴቶች ከሆነ ግን ድልዋት ብሎ ይገኛል በቃሉ መጨረሻ «ን» እና «ት» በማለት ይለያያል እንጂ ትርጉሙ አንድ ነው ።

እንግዲህ በዚህ ዓይነት የርእሱን ቃል አመሠራረት ከተመለከትን ዘንዳ ፍሬ ሐሳቡን እንመልከት እንደሚታወቀው ሁሉ ከቤተ ክርስቲያናችን የጸሎት ክፍል አንዱ ካህናት በቤተ ክርስቲያን የሚያደርሱት የድልዋን ፍትሐተ ጸሎት ነው ።

ይኸውም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደብረ ዘይት ለሐዋርያት ድ ል ዋ ኒ ከ ሙ ሀልዉ እናንተም ደግሞ የሰው ልጅ በማታስቡት ሰዓት ይመጣልና ተዘጋጅ ታችሁ ኑሩ ሲል ባዘዛቸው መሠረት ነው(ማቴ ፳፬ ቊ ፵፬ ። ሉቃ ፲፪ ቊ ፵፱።)

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ይህን አምላካዊ ትእዛዝ ለመፈጸም ለሚዘጋጁት ካህናትም ሆኑ ምእመናን ሥርዓቱን በሁለት መንገድ ክፍላ ትፈጽምላቸዋለች ። ፩ኛ ፡በሞት ተለይተው ሥጋቸው በመካነ መቃብር ላረፈው ሙታን ሆኖ ከ፩ እስከ ፵ ቀን ባለው ጊዜ ሲሆን ፪ኛው በመካነ ንስሐ ለሚገኙ ሕያዋን ከ፩-፲፪ ቀን ባለው ጊዜ

ውስጥ ነው ።

የጸሎቱም ዓይነት መዝሙረ ዳዊት መጽሐፈ ግንዘት ውዳሴ ማርያም ኪዳን ሥርዓተ ቅዳሴ መዋ ሥዕትና የመሳሰሉትን ጸሎታት በማድረስ ነው ።

ሆኖም ጸሎቱን ማድረስ ብቻ ሳይሆን የድልዋኑ ጸሎተ ፍትሐት በሚደርስበት ወቅት ብዙ ዝግጅት እንደሚደረግ የታወቀ ነው ። ይኸውም ለችግረኞች የገንዘብ የልብስ የእህል ርዳታ ምጽዋት ይሰጣል የሙት ተዝካር /መታሰቢያ ተደርጎ ለቤተ ክርስቲያን መገበርያ በማቅረብ ቊርባን በማስቈረብ እህል ውሃ በማዘጋጀት የተራቡትን በማብላት የተጠሙትን በማጠጣት ብዙ ትሩፋቶችና መንፈሳዊ ችሮታዎች ያደርጋሉ ።

በተለይ በሕይወቱ ሳለ የቁም ተዝካር በማድረግ ድልዋን የሚያደርግ ሰው ከፍተኛ ጥንቃቄና ጥልቅ ምሥጢር ባለው ሁኔታ እንደሚፈጽመው የተረጋገጠ ነው ።

ምክንያቱም ቅዱስ ጳውሎስ «ወበጎቤየሰ ምውት ዓለም ወአነሂ ምውት በኀቤሁ ዓለሙ በኔ ዘንድ ዓለም ምውት ነው እኔም በዓለሙ ዘንድ ምውት ነኝ(ገላ፮ ቊ፲፬።)ሲል እንደተናገረ ሁሉ ድልዋን ማለት በቁሙ ስለሆነ ባለድልዋኑ አስቀድሞ ያለውን ሀብቱን ንብረቱን አስተናብሮ ለቤተሰቡ የሚገባውን ለቤተሰብ ሰጥቶ ለቤተ እግዚአብሔር የሚገባውን ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቶ ነው ።

ሌላም በአካባቢው ከሚኖርበት ክፍል ያስቀየመው የከሰሰው የወቀሰውና የነቀፈው ቢኖር ይቅርታ ጠይቆ ታርቆ የወሰደውን መልሶ የቀማውን ክሶ ከወቀሳ ከሰሳሳ ድኖ ኃጢአቱን ለመምህረ ንስሐው ተናዝዞ ጣጣውን ሁሉ ጨርሶ ለሥጋው ወደሙ ከበቃ በኋላ ነው ።

በዚህ ሁኔታ የድልዋኑ ሥርዓተ ጸሎት የተፈጸመለት ሰው ከዚያ በኋላ ከክፉ ነገ ርቆ በፍጹም እምነትና ፍቅር ጸንቶ በሰላም በትዕግሥት ከመኖር በስተቀር በምንም ዓይነት በማናቸውም ነገር ገብቶ ሊጣላ ወይም ሊያስቀይም አይችልም ።

ምክንያቱም ሙቶ የተቀበረ ሰው እንደገና ሥጋዊ ሕይወት ተመልሶ ሊቀየምና ሊያስቀይም እንደማይችል ሁሉ እርሱም በቁሙ ሳለ ተዝካር ወጥቶለት በንስሐ ተዘጋጅቶ የተቀመጠ ነውና ነው ።

እንግዲህ እበው ይህን ሥርዓት የደነገጉትን ዋና ዓላማ ስንመረምር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምሳሌ ብውዓን አግብርት እ ለ ይ ረ ክ ቦ ሙ እ ግ ዚ እ ሙ እንዘከመዝ ይገብሩ ወይትግሁ ጌታቸ ውበመጣ ጊዜ ይህን በማድረግ ሲተጉ የሚያገኛቸው አገልጋዮች ብፁዓን ናቸው እውነት እላችኋለሁ ታጥቆ በማዕድ ያስቀጣቸውዋል ። ቀርቦም ያገለግላቸዋል ።(ሉቃ ፲፪ ቊ ፴፭ ፴፯)ባለው የተስፋ ቃል ኪዳን መሠረት ሰው ሁሉ ልቡናውን በሃይማኖት አጽንቶ ሥነ ምግባሩን አሳምሮ በንቃትና በትጋት ሥራውን ሲሠራ ከተገኘ ክብርን የሚያጎናጽፍ መሆኑን በማስገንዘብ ፍቅርን በኅብረተሰቡ ዘንድ ለመመሥረትና ለማስፋፋት እንደሆነ እንረዳዋለን ።

ይሁን እንጂ የድልዋን ጥቅም ከሞቱት ይልቅ በሕይወት ላሉት የበለጠ ክብርና ጸጋ የሚያስገኝ መሆኑ የታመነበት ሲሆን እርእያውን የምንከተለው ስንቶቻችን ነን ።

አንድ ጠቃሚ ባህል ለማኅበራዊ ኑሮ ሕይወት አስፈላጊ መሆኑ ከተረጋገጠ መልክና እድገታዊ ተሐድሶ እየተሰጠው ለተውልድ እንዲተላለፍ ማድረግ ከዓለማዊ ግብር መለየትና ከኃጢአት መራቅ ኃላፊነቱ ለተወሰኑ ሰዎች ብቻ ሳይሆን የሉም መሆን ይኖርበታል በተለይም በሐዋርያነት በመምህርነት /በአበንስሐነት/ ደረጃ ለሚገኙ አባቶቻችን አጥብቆ ይመለከታቸዋል ምክንያቱም ከላይ እንደተገለጸው በመጀመሪያ ትእዛዙን ከጌታ የተቀበሉት ሐዋርያት ሲሆኑ በእነሱም እግር የተተኩት የንስሐ አባቶች ካህናት መምህራን ስለሆኑ ነው ።

ነገር ያለምክንያት አይሆንምና ይህን ታሪካዊ መልእክት ለማስተላለፍ የተነሳንበት መሠረታዊ ዓላማ መልአከ ገነት ገ/ሕይወት ተስፋይ ባለፈው ግንቦት ፰ ቀን ፸፯ ዓ/ም ድልዋ ናቸውን በፈጸሙበት ወቅት ጋዜጠኞች እንዲገኙላቸው ለመምሪያ ችን ባሳሰቡት መሠረት ሁለት ጋዜጠኞች በቦታው ተገኝተው ያጠናቀሩት ዜና ምሳሌነት ያለው ሆኖ ስለአገኘነው ታሪኩን በማዘጋጀት ለአንባብያን ለማቅረብ ስለፈለግን ነው ።

መልአከ ገነት ገብረ ሕይወት ተስፋይ

መልአከገነትገ/ሕይወት ተስፋይነዋሪነታቸለው በአዲስ አበባ በገነተ ጽጌ ቅ/ጊዮርጊስ አጠገብ ባዚው መ/ት/ቤት ሆኖ አገልግሎት የሚሰጡበትም በ ሁ ቤተ ክርስቲያን ሲሆን ድልዋኑ የተፈጸመላቸው በደብረ ከዋክብት ዝቋላ ገዳም ነው ።

በሥነ ሥርዓቱም ወቅት በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት የኢትዮጵያ ፓትርያርክ ፈቃድ የተላኩት ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ሊቀ ጳጳስ ከገነተ ጽጌ ቅ/ ጊዮርጊስ የተውጣጡ ካህናት ከልብሰ ተክህኖ ጋር መዘምራን እንዲሁም ከአዲስ አበባ የሄዱት የንስሐ ልጆቻቸውና በርከት ያሉ ሌሎች እንግዶችም ተገኝተዋል ።

የድልዋኑ ጸሎተ ፍትሐት ቀደም ብሎ ሚያዝያ ፳፫ ቀን ተጀምሮ ለ፲፪ ቀናት ያህል በገዳሙ መነኮሳት አማካይነት ሲከናወን የሰነበተ ሲሆን በ፲፪ኛው ግንቦት ፰ ቀን ፸፯ ዓ/ም እሑድ በጻድቁ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ወርኃዊ በዓል መታሰቢያ በሚከበርበት ዕለት ሥርዓተ ማኅሌቱ በደመቀ ሁኔታ ሲካሄድ አድሮ ከጥዋቱ ልክ በ፲፪ ሰዓት በብፁዕ አቡነ ሚካኤል መሪነት ሥርዓተ ቅዳሴው ተፈጽመዋል ። በዚሁም ጊዜ በመልአከ ገነት ገብረ ሕይወት አሳሳቢነት ገዳሙን ለማየት ከጻድቁ በረከት ለመቀበል ከአዲስ አበባ የሄዱት በርከት ያሉ ምእመናንና ምእመናት ሥጋው ደሙ ተቀብለዋል ።

ሥርዓተ ቅዳሴው እንደተፈጸመ ከገነተ ጽጌ ቅ/ ጊዮርጊስ ፲፬ ለባስያን የወንበር ማርያም ልብሰ ተክህኖ ከለበሱ ካህናትና መዘምራን ጋር ከረዳ ተክለ ሃይማኖት ከ፲፭ በላይ ካህናትና መዘምራን ፤ ኪንዳ ጊዮርጊስ ካናቱ በሞላ ከዓውደ ምሕረቱ ወጥተው ብዙ ሕዝብ በተሰበሰበበት የድልዋኑ መፈጸሚያ ጸሎት ሥርዓተ መሥዋዕቱ ተከናውኗል ።

በመጨረሻም ብፁዕነታቸው በዓውደ ምሕረቱ ለተሰበሰበው ሕዝብ ድልዋን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ስለገዳሙ ታሪካዊነትና ታላቅነት ትምህርት አዘል ቃለ ምዕዳን አስምተዋል ።

ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ስለዝግጅቱ ሁኔታ ከጠቀሱት ኃይለ ቃል ከዚህ ተገኝቼ በራሴ እንድሰጥ ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ [illegible] እንዲህ ያለ ስራ ዝግጅት ያለው አልመሰለኝም ነበር እ[illegible] ግን ከዚህ ወጥቼ እንደተመለከትኩት በዚህ [illegible] ይህን ሥርዓት [illegible] ርት ስለአገኘንበት መምጣቱ [illegible] ስለዚህ ሁሉንም አስተባብረው [illegible] አምላክ ገብረ መንፈስ ቅዱስ በረከቱን [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

በማለት መልአከ ገነት ገብረ ሕይወትን አመስግነዋ ቸዋል ። ከዚያም በመያያዝ ብፁዕነታቸው ቡራኬ ሰጥተው የሥነ ሥርዓቱ ፍጻሜ ሁኗል ።

ከዚህ በኋላ ከዚያ የነበረው ሕዝብ በሙሉ ለመ ታሰቢያ የተዘጋጀውን ጠበል ጠዲቅ ምሳ ተጋብዟል በዚህም ጊዜ ከሊቃውንት ብዙ ቅኔዎች ንግግሮች ብዙ ትምህርታዊ አስተያየቶችና ወረቦች ተሰምተ ዋል ።

በመጨረሻም መልአከ ገነት ገ/ሕይወት ተስፋይ ስለ ዝግጅቱ ዓላማ ጥያቄ አቅርበንላቸው እንደሚከ ተለው መልስ ሰጥተውናል ።

ጥያቄ ፣

መልአከ ገነት በአሁኑ ዕድሜዎ ድልዋን ለማድ ረግና የድልዋኑ ሥርዓተ ጸሎቱም በዝቋላ ገዳም እንዲፈጸምለዎት ያሰቡበት ምክንያት ምን እንደሆነ ቢያስረዱን ።

መልስ ፣

ስለተደረገልኝ ጥያቄ በቅድሚያ አያመሰግንኩ ዓላማው ፩ኛ የክርስትና ስሜ በጻድቁ አባታችን በአ ቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ የተጠራ እንደመሆኑመጠን ከሕፃንነቴ ጀምሮ በሳቸው አማላጅነትና ረድኤት ስለምታመን ብዙ ቦታ አቋርጬ መጥቼ በዚሁ ገዳም ሥርዓተ ምንኩስና የተፈጸመልኝ ስለሆነና አሁንም መካነ መቃብሬ በዚሁ እንዲሆን ቦታውን አዘጋጅቼ ቢተኩፉ በመጠባበቅ ላይ ስለሆንኩ ።

፪ኛ ድልዋን መንፈሳዊ ሕይወትን የሚያድስ የፍቅር ፤ የሰላምና የኅርኅራኄ ምንጭ በመሆኑ ለበ ለጠ ታሪካዊ ሥራ ስለሚያዘጋጅ በንስሐ አባትነት ለማስተምራቸው ምዕመናን ሥርዓቱን በተግባር ለማሳየት ፫ኛ በዚሁ ምክንያት ወዳጆቼም ሆኑ የን ስሐ ልጆቼን በማስተባበር ገዳሙን በማሳየትና በአካ ባቢው ያለውን አስደናቂ የተፈጥሮ ውበት ጻድቁ አባታችን ይጸለዩበት የነበረው የባሕርን ጠበል በማ ስጎብኘትና ታሪኩን በማሳወቅ ርዳታቸውን እንዲ ለግሱ ትምህርታዊ ቅስቀሳ ለማድረግ ነው ሲሉ በአ ጭሩ መልሳቸውን ደምደምዋል ።

ከዚህም የተነሣ ገዳሙን ለማየት ዕድል ከገጠ ማቸው ምእመናን ብዙ የገቢ ምንጭ ርዳታ ለገዳሙ እንዳስገኙለት በዓይናችን ተመልክተናል ። ይህም ብቻ ሳይሆን ከራሳቸው ገንዘብ ቀድሞ ለገዳሙ አገል ግሎት የሚውል የወፍጮ ድንጋይ መዘገ ብር ፪፻፶ /ሁለት መቶ ኀምሳ ብር/ ባንድ ጊዜ ከመስጠታቸ ውም በላይ በየጊዜው ከገዳሙ መነኮሳትና ላዕካነ ውም በላይ በየጊዜው ከገዳሙ መነኮሳትና ላዕካነ

የጸሎት መጻሕፍት በመስጠት እንዲሁም መነኮሳቱ ለገዳሙ ሥራ ጉዳይ አዲስ አበባ በመጡበት ወቅት ሁሉ ስንቅና ማረፊያ በመሆን አንድ ቀን እንኳ ሳይ ሰለቹ የችግራቸው ደራሽ ሆነው እንደኖሩ ከአበምኔ ቱም ሆነ ከመነኮሳቱ ተገልጾልናል ። በተጨማሪም በብር ፫፻ /ሦስት መቶ ብር/ የተገዛ ምንጣፍ ለገዳሙ አበርክተዋል ከዚህ ሌላም ፪፻ /ሁለት መቶ ብር/ ለገዳሙ መርጃ ለግሰዋል ።

መልአከ ገነት ገብረ ሕይወት ያደረጉት ርዳታ በዚህ የተወሰነ አይደለም ቀደም ብሎ የንስሐ ልጆ ቻቸውን በማስተማርና ገንዘብ በማዋጣት ለብዙ ገዳ ማትና አድባራት ጥንታዊ የቤተ ክርስቲያን ትምህ ርት ለሚያስተምሩ መምህራንና ተማሪዎቻቸው ብዙ ርዳታ ማድረጋቸውና በአጠቃላይ እስከ አሁን በኖሩ ባቸው ዘመናት ሁሉ ሕይወታቸውን በቁም ነገር በፍቅረ ቢጸና በፍቅረ እግዚአብሔር የገነቡ አባት መሆናቸውን በዕለቱ ከተነበበው ሕይወት ታሪካቸው ለመገንዘብ ችለናል ። የሕይወት ታሪካቸውውም ባጭሩ እንደሚከተለው ነው ።

መልአከ ገነት ገ ሕይወት ተስፋይ በትግራይ ክ/ሀገር በሁለት አውላሎ አውራጃ አጽቢ ወረዳ ደብረ ትጉሃን ኪዳነ ምሕረት በተባለው አጥቢያ ከአባታቸው ከአፈ መምህር ተስፋይ በርሄ ከእናታቸ እሙት ብሥራት ገ መድኅን በ፲፱፻፳፰ ዓ ም ተወለዱ ዕድሜያቸው ለትምህርት እንደደረሰ በቤተ ክርስቲ ያናችን ሥርዓት መሠረት ከመ ት ቤት ገብተው ከሊቀ መዘምራን አረጋዊ ፊለቀ ለዲቁና የሚያበቃ ቸውን ትምህርት ከአጠናቀቁ በኋላ በ፲፱፻፵፩ ዓ ም ከብፁዕ አቡነ ማርቆስ መዓርገ ዲቁናን ተቀብለዋል ።

ከዚያም የተወለዱበትን ደብር እያገለገሉ ትም ህርታቸውን በመቀጠል ከተጠቀሱት መምህር ምዕ ራፍና ጾመ ድጓን ተምረዋል ። ከዚህ በኋላም ከፍተኛ የቤተ ክርስቲያን ትምህርት ለመማር በመንፈሳዊ ቅንዓት ተነሳስተው ከተወለዱበት አገር ወጥተው በየቦታው በመዘዋወር ፩ኛ ቅኔ ከመርጌታ ናሁሠናይ ይልማ ተምረዋል ፪ኛ ቅኔውን ለማጠናከር የቅኔና የመጽሐፍ መምህር ከነበሩ መምህር ገ/ሕይወት ዘንድ ሲማሩ ከቆዩ በኋላ አቋቋም ለመማር ፍላጎት ስለአደረባቸው ከዚያ ተነስተው ወደላስታ አውራጃ መጥተው ዳውንት ከተባለው ቦታ ከመምህር ደምሴ ዘንድ አቋቋም ሲማሩ ቆይተዋል ።

ከዚህ በኋላ ልቡናቸው በድንግልና መንኮሰው በምናኔ ለመኖር ስለአዘነበለ በዚሁ ቆርጠው ወደ ሸዋ ክ/ሀገር ጉዞአቸውን በመቀጠል ወደ ዝቋላ ገዳም ገብተው ጥቅምት ፭ ቀን ፲፱፻፶፯ ዓ/ም በጻድቁ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ዓመታዊ ንግሥ ቀን ሥርዓተ ምንኩስናን ፈጽመዋል ።

በዚህም ገዳሙን ሲረዱና ሲያገለግሉ ከቆዩ በኋላ የትምህርት ፍላጎታቸውን ለመከታተል ባቅ ራቢያቸው ከሚገኘው ደብረ ዘይት ቅ/ሩፋኤል ከአ ለቃ የማነ ብርሃን ቅዳሴ ተምረዋል፡፡ቅዳሴውን እን ደተማሩ ከብፁዕ አቡነ ሉቃስ የቅስና መዓርግ ተቀብ ለው በዚህም እያገለገሉ ቆይተው በ፲፱፻፶፰ ዓ/ም ወደ አዲስ አበባ መጥተው በገነተ ጽጌ ቅ/ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ከካህናቱ ጋር በመተዋወቅ በነጻ ማገል ገል ጀመሩ ሆኖም የደብሩ አስተዳደር ቅን አገልግሎ ታቸውን ግብረ ገብነታቸውን ተመልክቶ በቅስና መዓርግ በደመወዝ ተመድበው እንዲያገለግሉ ስለ ፈቀዱላቸው በአጠገቡ መ/ት/ቤት በዓት አጽንተው እስከ ፲፱፻፷፰ በትጋትና በቅንነት አገልግለዋል በዚ ህም የአገልግሎታቸው ዘመን ሰላም ፍቅርና መግባ ባት የተመላበትን መንፈሳዊና ማኅበራዊ አገልግ ሎት ከማበርከታቸው የተነሣ ብዙ ወዳጆችና የንስሐ ልጆች በማፍራታቸው እነርሱን በፍቅርና በትሕትና በማስተባበር አባታዊ ምክርና ትምህርተ ወንጌል በመስጠት እያጽናኑ ከነሱ በሚያገኙት ርዳታና ከራሳቸውም ባላቸው ገንዘብ የተራቡትን ማብላት የተጠሙትን በማጠጣት የታረዙትን በማልበስ የታ መሙትን በማሳከም ለተቸገሩት በመርዳት ያረጁ ትን አብያተ ክርስቲያናትን በማሳደስ ብዙ ትሩፋት ፈጽመዋል ።

በዚህ መሠረት በሳቸው ርዳታ የቆርቆሮ ክዳንና እድሳት የተደረገላቸው አብያተ ክርስቲያን ዝርዝር ቀጥሎ የመተለከቱት ናቸው በሁለት አውላሎ አው ራጃ ።

፩/ ደብረ ገነት ሥላሴ አጽቢ
፪/ ደብረ ሥላሴ
፫/ ጽራዕ ሥላሴ
፬/ አፍቀራ ሚካኤል
፭/ ተጋሀነ ማኅበር በኩር
፮/ ተጋሀነ ኪዳነ ምሕረት
፯/ ቀንጨበት ኢየሱስ
፰/ ከበአት አቡነ ተክለ ሃይማኖት
፱/ ጸባዓይና መድኃኔ ዓለም
፲/ ቤተ ቂርቆስ መድኃኔ ዓለም
፲፩/ ማይበለሶ መድኃኔ ዓለም
፲፪/ አገቦ ማርያም
፲፫/ በልሖ ጰራቅሊጦስ
፲፬/ አሶት ማርያም
፲፭/ ውራኬት ቂርቆስ
፲፮/ በሊጋ ቅ/ሚካኤል
፲፯/ ደብረ ሰላም ቅ/ሚካኤል
፲፰/ ዓውደ ዓጸድ አቡነ ሊባኖስ
፲፱/ ለቀ ቂርቆስ
፳/ አትራት አቡነ ገሪማ
፳፩/ ጉንደት ቅዱስ ገብርኤል
፳፪/ ሣምራ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ
፳፫/ አፈንጅዎ ሚናስ
፳፬/ ዓላምታ ቅ/ጊዮርጊስ
፳፭/ አበናዐ እንዳ መስቀል
፳፮/ ጸበላ ማርያም
፳፯/ ድንግለት ቅ/ጴጥሮስ
፳፰/ ቤተ ዮሐንስ
፳፱/ ቤተ ደናግል አቡነ ተክለ ሃይማኖት
፴/ ሠሣን ፬ቱ እንስሳ
፴፩/ ይመርምረ ቅ/ሚካኤል እነዚህ የተዘረዘ ሩት አብያተ ክርስቲያናት እድሳትና የቆርቆሮ ክዳን በማስለበስ በፈጸሙት ትሩፋት ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ አስጠርተው በማመስገን የቁምስና መዓርግ ሰጥተው መልአከ ገነት ብለው አጽቢ ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደርነት ሹመዋቸዋል ።

በዚሁም ለደብሩ ብዙ [illegible] እድገት ያስ ገኙለት ከመሆናቸውም [illegible] ባለው መንግሥታዊና የልማት [illegible] በመሳተፍ በአውራ ጃው ለተሠራው መለስተኛ [illegible] ደረጃ ት/ቤት ማሠ ሪያ ብር 500 /አምስት መቶ ብር/ ርዳታ አድርገዋል፡፡

ከዚህም ሌላ በዐድዋ አውራጃ ለአቡነ ሣሙ ኤል ገዳም ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ ማሠሪያ ብር ፭፻ /አምስት መቶ ብር/የመቀሌ ከሣቴ ብርሃን መ/ት/ቤት ብር ፻/መቶ ብር/ርዳታ ለግሡዋል ሌላም ባሉበት የገ ነተ ጽጌ ቅ/ጊዮርጊስ ለጸሉት የሚያገለግል ከበሳ አድራጊዎች ገንዘብ በማዋጣት ፲፪ መዝሙረ ዳዊት ገዝተው አበርክተዋል ። በተጨማሪ ካህናቱ በጠየ ቁአቸው መሠረት የጥምቀት ልብስ ማሰፊያ ፪፻ ብር ርዳታ ለግሰዋል ።

በዚህ [illegible] የመልአከ ገነት ትልቁ ዓላማቸው ዛሬ ባሉበት መ/ት/ቤት ሰ፰ ዓመት ያህል ከመምህ ራኑ ጋር ሲኖሩ [illegible] የዓመት በዓል ከብረ ቅዱሳን ፍስክ በሆነ [illegible] የልደት ትንሣ ኤና ነሐሴ ኪዳነ ምሕረት [illegible] በአገልግሎት ያደሩት ካህናትና በአካባቢው የሚገኙት ችግረኞች የሚገድፉት በቤታቸው ነው ። ይኸውም የንስሐ ልጆቻቸውን በማስተባበርና ሁኔታውን [illegible] ቤትና ተስፋ የሌለው ሁሉ ረክቶ ተደስቶ [illegible] ፈጣሪውን በማመስገንና ምእመናንን በመመረቅ ይውላል ።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም የተነሣ በምእመናን የንስሐ ልጆቻቸው በኢየሩሳሌም መታሰቢያ ድርጅት ተፈቅዶላቸው በ፲፱፻፸፫ ዓ ም ቅ ሀገር ኢየሩሳሌምን ተሳልመውና ቅዱሳት መካናትን ጎብኝተው ሲመለሱ ችለዋል ።

በአጠቃላይ መልአክ ገነት እንደ አባትነታቸው መጠን ገንዘብም ሆነ እህል ውሃ በማናቸውም ቀን እንኳ ሲመጣላቸው ለብቻ መብላት የማያውቁና ለነገ የማይሉ ያገኙትን ተካፍሎ መብላት የተለየ ስጦታቸው መሆኑ የተመሰከረላቸው ናቸው ።

እንግዲህ ታሪካቸው በመጠኑ ይህ ሲሆን አሁንም ድልዋኑ የሥራቸው መፈጸሚያ ሳይሆን ወደ ፊትም እስከ ሕይወታቸው ፍጻሜ ድረስ የተለመደ መንፈሳዊና ማኅበራዊ አገልግሎታቸውን በበለጠ እንደሚቀጥሉ እያረጋገጡ ናቸው ። አስተያየት በዮሐንስ ወንጌል ም/፲ ቍ ፲፩ እንደተጻፈው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የራሴን በጎች አውቃለሁ ፤ የራሴም በጎች ያውቁኛል ። ሲል እንደተናገረው ኃላፊነት ባለበት በነፍሳት እረኝነት ተሠማርተው ነባብያን በጎችን በትክክል በመጠበቅ እንዲህ ያለውን አስደሳች ዜና የሚሰጥ ተግባር መፈጸማቸው በንስሐ አባትነት ለሚያገለግሉ መነኮሳትና ቀሳውስት ትልቅ አርአያነት ያለው ስለሆነ ይበርቱበት በማለት ማዕዶት መጽሔታትን መልእክቱን ያስተላልፋል ።

ከመሪጌታ ጥላሁን ለመታሰቢያቸው የተበረከቱ ገባኤ ቃናና መወድስ ቅኔዎች

ውሉደነዌ ስስዕት ወፍቀረ ንዋይ ከልኤቱ ኀበ ገብረ ሕይወት ኢቀርቡ ወኢኀደሩ በቤቱ

መወድስ

ካህናተ ዝቋላ ቅድስት ወገነተ ጽጌ ሐዋርያቲሁ
ለቃል አንክሩ ልዕልናሁ
ለገብረ ሕይወት ሊቆሙ ግሩመ ግሩማን ግርማሁ
እስመ እንዘቦ ብርተ ኃይል ኤልያስ ወሙሴ ሊቃውን
ምስሌሁ አስኬማ መላእክት መንፈስ ቅዱስ በአምሳለ ርግብ ።
ወረደ ወአዕረፈ በላዕሌሁ ።

ለዓለም

ወረዱ፣ እምላዕለ ደብር ከመ ይንግሩ ዜናሁ
ጸሐፍተ ዜና ሐዋርያት እለርእዩ ስብሐቲሁ
አምጣነ ከሠተ ሎሙ ወአስተርአዮሙ ናሁ
በደብረ ዝቋላ ደብረ ታቦር ምሥጢረ መለኮት
አስኬማሁ ።

ከሊቀ ጠበብት ባይነሣኝ ሣህሉ የተሰጠ መወድስ ቅኔ
መልአከ ገነት ክቡር ትሩፈ ምክባር ኂሩቶ ንዜኑ
ንህነ ለዘየአምን
እስመ ለርሑባን ሲሳይ ወለዕሩቃን ከዳን
ባሕቱ ኢይትከሃል ነጊረ ዕበዩ በኵሉ መካን
አምጣነ ይቤ ቃለ መጽሐፍ እክለከ ዝሩ ውስተ
ክርሠ አበው ጻድቃን ።

ለዓለም

ርኢነሂ በዓይንነ እለሰማዕነ በዕዝን ለደብረ
ከዋክብት ክዋኔሃ በጽግም ወበይምን
አምጣነ ለዓለም ትነብር እንበለ ኃዘን

እንዘ ገብረ ሕይወት መሠረታ ወመልአከ ገነት ዓምደ ብርሃን ።

መልአክ ምሕረት ዓምደ ብርሃን ገ/ጻድቅ

ቅዱስ ሐርቤ

ጻድቁ ቅዱስ ሐርቤ

ቅዱስ ሀርቤ በኢትዮጵያ ከነገሡ ከነገደ ዛጔ ነገሥታት ውስጥ ፲፩ኛ ንጉሥ ነው ፤ መናገሻ ከተማውና ተወልዶ ያደገበትም በላስታ አውራጃ ቡግና ወረዳ ውስጥ ሮሃ ከምትባል ከተማ ነው ። በዚህችም ከተማ ከርሱ በፊት ፤

፩/ መራ ተክለ ሃይማኖት ፭/ ግርማ ስዩም
፪/ ጠጠውድም ፮/ መይራሪ
፫/ ዛን ስዩም ፯/ ቅዱስ ይምርሐ
፬/ ሐርበይ

የሚባሉ ደጋግ ነገሥታት ነግሠውባታል ቅዱስ ሐርቤ ከነዚህ ውስጥ የንጉሥ ዛን ሥዩም ልጅ ነው አባቱ ዛን ሥዩም ከመንገሡ በፊት የዋግሹም ሁኖ ሲያስተዳድር ዑጽፍተ ወርቅ የምትባል ሴት አግብቶ ይህን ስመ ጥሩውን ጻድቅ ሐርቤን የካቲት ፲፯/፩ሺ፺፫ ዓ/ም ወለደ ፤ ሕጻኑም በመልካም እንክብካቤ አድጎ ዘጠኝ ዓመት ሲሆነው በቤተ መንግሥቱ ውስጥ መምህር ተቀጥሮለት በሚገባ ንባብና ዳዊት ከቃል ትምህርት ጋር ተማረ ቀጥሎም ፤ ወደ ብልባላ ጊዮርጊስ ሂዶ ከመምህር ሰይፈ ያሬድ ዘንድ ቅኔና ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንን በሚገባ ከጽሕፈት ሙያ ጋር ተማረ ። ከዚያም ወደ ደብረ ሮሀ ተመልሶ ሥርዓተ መንግሥት እየተማረ እንደቆየ ቤተ ክርስቲያንንም ዲያቆን በመሆን አገልግሎአል ።

ቅዱስ ሐርቤ ፳፫ ዓመት ሲሆነው መርኬዛ የምትባል ሴት በሥርዓተ ተክሊልና በሥጋ ወደሙ አግብቶ በ፩ሺ፩፻፳ ዓ/ም ከአባቱ ከንጉሥ ዛን ስዩም ቀጥሎ ነገሠ ፤ ስመ መንግሥቱንም ገ/ማርያም ብሎ ሰየመ እንደነገሠም ከአባቶቹ ሲያያዝ የመጣውን ሥርዓትና ወግ ጠብቆ የሚኖር ሁኖአል ። ቅዱስ ሐርቤ ብዙውን ጊዜ ወደመንፈሳዊ ዓለም ያደላ ነበር የቅዱስ ሚካኤልን ዝክረ በዓል በዓመት ሁለት ጊዜ በከፍተኛ ሥነ ሥርዓት ይዘክር ነበር እንዲሁም በስሙ ቤተ ክርስቲያንን ተክሎ ይማጸንበት ነበር እመቤታችን ከልጅዋ ቃል ኪዳን የተቀበለችበትን የካቲት ፲፮ ቀን ይዘክር ነበር በየአውራጃው ብዙ ቤተ ክርስቲያን እንዲተከል አድርጓል ።

የተማሩ ሊቃውንትንም እያሰባሰበ በየቤተ ክርስቲያኑ እንዲያስተምሩ አድርጓአል ። ብዙ ደቀ መዛሙርት እንዲያፈሩ የዘወትር ተግባሩ አድርጎት ነበር የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖትም በመላ ኢትዮጵያ እንዲስፋፋና እየአንዳንዱ ሕዝብ የቅዱሳት መጻሕፍትን ትርጓሜ አውቆ ከመጥፎ ነገር እንዲጠበቅ ምኞቱ ነበር ። በዚህም ሐሳብ ላይ ሳለ የኢትዮጵያ ጳጳስ የነበሩት አቡነ አትናቴዎስ ፴ ዓመት በጵጵስናቸው መርተው ወደ ሀገራቸው ግብጽ ሲሄዱ በምትካቸው አባ ሚካኤል የሚባሉ ጳጳስ ከእስክንድርያ ወደ ኢትዮጵያ ተሹመው መጡ ንጉሡም በክብር ተቀበላቸው ጳጳሱም እንደመጡ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ተቀምጠው ቋንቋ የማያውቁና ዐቅመ ደካማ ከመሆናቸውም የተነሣ አካባቢውን ሕዝብ ከማስተማር በቀር ተዘዋውረው ለማስተማር የማይችሉ ሆነ ቅዱስ ሐርቤም ጉዳዩ አሳዝኖት አባቴ ሆይ የኢትዮጵያ ሕዝብ ብዙ ነው ስፋቱም ያኑ ያህል ነው እርስዎ ከእስክንድርያ የመጡት የኢትዮጵያን ምድር እየዞሩ እንዲባርኩና እንዲያስተምሩ ነው ። ነገር ግን ብቻዎን የኢትዮጵያ ሕዝብ እየተዘዋወሩ ለማስተማር ስለማይችሉ ባይሆን ከርስዎ ጋር ተጨማሪ የሚሆኑ ሰባት ጳጳሳት ከእስክንድርያ እንዲላኩለዎት ይጠይቁ የማይቻል ከሆነ ግን ከኢትዮጵያውያን ሊቃውንት መካከል ፯ ቆሞሳት ይመረጡና ተሾመው በኢትዮጵያ ምድር የሚገኘውን ሕዝብ የሃይማኖት ትምህርት እንዲያደርሱ ያድርጉ ብሎ ጥያቄ አቀረበላቸው ጳጳሱ አቡነ ሚካኤልም ንጉሥ ሆይ ሐሳብህ መልካም ነበር ።

www.ethiopianorthodox.org

ነገር ግን ከእስክንድርያ ተጨማሪ ጳጳሳት
ለማስመጣት አይቻልም ከዚህም ከኢትዮጵያውያን
መነኮሳት ውስጥ መርጦ ጳጳሳት እኔ ለመሾም ከበ
ላይ አይፈቀድልኝም ምክንያቱም በ፲፱፻፳፰ ዓ/ም ላይ
ተነሥተው የነበሩት ፲፱፻፲፰ ሊቃውንት በፍትሐ
ነገሥት ኢትዮጵያውያን ከመካከላቸው ለመንፈሳዊ
አገልግሎት ችሎታ ያላቸው ሊቃውንቶቻቸውን
መርጠው ሊሾሙ አይችሉም የሚል ውሳኔ
አለ ስለዚህ ጉዳዩ ላይፈጸም ከንቱ ድካም ይሆንብ
ኛል አሉት ፤ ንጉሡ ቅዱስ ገ/ማርያም ግን አባቴ
ሆይ ቢሆን ሆነ ባይሆን ጉዳዩን በኋላ እናስብበታለ
ንና ሆነ ብለው ይጻፉ አላቸው ።

ጳጳሱም የንጉሡን ቃል ለማክበር ሲሉ ለእስ
ክንድርያው ፓትርያርክ አባ ገብርኤልና ለግብጹ
ንጉሥ ከሊፋ አልሀፊዝ ቢቻል ከእስክንድርያ ፯
ጳጳሳት ተሹመው ይላኩልኝ ባይቻል ከኢትዮጵያ
ውያን ውስጥ ሰባት ቆሞሳት ተመርጠው ለእኔ
ረዳት እንዲሆኑ ጳጳስ ሁነው እንዲሾሙልኝ እጠ
ይቃለሁ የሚል ደብዳቤ ጻፉ ፓትርያርኩና ከሊፋም
ይህ ደብዳቤ እንደደረሳቸው ጉዳዩን ተመልክተው
ተቆጡ የቁጣ ቃል የተጻፈበት መልእክት መልሱ
መጣላቸው ።

ደብዳቤውም እንዲህ የሚል ነበር ለኢት
ዮጵያ ሊቀ ጳጳስ አባ ሚካኤል አንተ ራስህ ለኢ
ትዮጵያ ትበቃለህ ብለን ልከንሀል ማሾምም ሆነ
መሾምም ሥልጣን የለህም የተወሰነልህን ዘመን
በሥርዓት ጨርሰህ በሰላም መመለስ ነው እንጂ ።
ብዚህ ጉዳይ የሚያገባህ የለም የሚልና የመሳሰሉ
ትን የሚያሳዝን ጽሑፍ ጽፈው ላኩላቸው ፤ ጉዳዩ
ንም ንጉሡ ቅዱስ ገ/ማርያም ሰማው ፤ በዚህም ጉዳይ
ገ/ማርያም ተቆጣ ለዚህ መልስ አጻፋውን ለእስክንድ
ርያው ፓትርያርክ ለአባ ገብርኤልና ለግብጹ
ንጉሥ ከሊፋ አል ሀፊዝ በደብዳቤ እንደዚህ የሚል
ጻፉ የኢትዮጵያው ንጉሥ የቅዱስ ሐርቤ ቃል
ለእስክንድርያ ፓትርያርክ ለአባ ገብርኤል ለግ
ብጽ ንጉሥ ከሊፋ አልሀፊዝ ሰላም ለናንተ ይሁን።

ኢትዮጵያ ሀገሯና ሕዝቧ ብዙ ስለሆነ የተ
ላኩልን ጳጳስ ብቻቸውን የኢትዮጵያን ሕዝብ በሃ
ይማኖት ለማነጽ የማይችሉ መሆኑን አምኜ ቢቻል
ከእስክንድርያ ተጨማሪ ጳጳሳት ይላኩልን ያለበለ
ዚያ ከኢትዮጵያውያን ውስጥ የተማሩና በመንፈሳ
ዊነታቸው የታወቁ ተሹመው ለተላኩት ጳጳስ ረዳት
እንዲደረግላቸው የሚለው ቁም ነገሩ ጥያቄ ለእናንተ
የሚያስከፋ ከሆነ እኔም ወደ ግብጽ የሚመጣላች
ሁን የኢትዮጵያ ዐባይ ለናንተ ለግብጻውያን ጥቅም
በመሆኑ አስከፍቶኛልና የዐባይን ወንዝ መገደቤን
እወቁት ብሎ የቁጣ ደብዳቤ ወደግብጽ ላከ ።

የንጉሡ ደብዳቤም ግብጽ ደርሶ ጳጳሱና የግ
ብጹ ንጉሥ ከሊፋ አልሀፊዝ በንባብ ሰምተውት
ደነገጡ በጉዳዩም ከተወያዩ በኋላ አሳሳቢ መሆኑን
ተመልክተው ለኢትዮጵያ ንጉሥ ለቅዱስ ገብረ
ማርያም እኛ ኢትዮጵያውያንን ለመጨቆን ሳይሆን
፲፱፻፲፰ ሊቃውንት በፍትሐ ነገሥት ኢትዮጵያውያን
ከመካከላቸው ጳጳስ መርጠው መሾምም ማሾምም
አይችሉም የሚል ውሳኔ ስለአለብን ነው እንጂ
ሌላ አይደለም ከዚህ እንዳንልክላችሁ በእስክንድ
ርያ ቤ/ክርስቲያን ሥርዓት ለአንድ ሀገር አንድ
ሊቀ ጳጳስ እንዲሾም ነው የሚያዘው ነገር ግን
ንጉሡ አንተ ከምታዝን የላክነው ሊቀ ጳጳስ በው
ስጡ ጳጳሳት ማድረጉን ትቶ ቆሞስ እያለ ከሊቃው
ንት እስከ ሰባት ኤጲስ ቆጶሳት እንዲሾም ፈቅ
ደናል የሚል መልስ ጽፈው ላኩ ደብዳቤውም ለቅ
ዱስ ገ/ማርያም እንደደረሰ አስነብቦ ከሰማ በኋላ
ከቁጣው ታግሶ ለጊዜው ቀስ በቀስ ከፍጻሜ ለማ
ድረስ ፯ ቆሞሳት ከኢትዮጵያ አውራጃ እንዲመረጡ
ሁኖ አባ አብርሃም ፡ አባ ሲኖዳ ፡ አባ ኤዎስ
ጣቴዎስ ፡ አባ ዘፈረ ዲዮስቆሮስ ፡ አባ አርከ ድን
ግል ፡ አባ ብንያም አባ ተክሥተ ብርሃን ፡ አባ
ዘመደ ፊልጶስ የሚባሉ ቆሞሳት ተመርጠው የኢ
ትዮጵያን ክፍላተ ሀገር ተከፋፍለው እንዲያስተ
ምሩ ተደረገ ።

ጥቂት ቆይቶም ቅዱስ ገ/ማርያም ለጳጳሱ አባቴ
ሆይ ባይሆን የኤጲስ ቆጶስነት ማዕረግ ይጨመርላ
ቸው ምክንያቱም በየሀገረ ስብከታቸው ካስተማሩት
ሕዝብ መካከል ለተማሩት ሊቃውንት ቅስና ዲቁና
ለመስጠት እንዲችሉ ነው ብሎ ሊቀ ጳጳሱን ስለአግ
ባባቸው ፈቃደኛ ሁነው ሰባቱን ቆሞሳት ኤጲስ
ቆጶስ ብለው አባሚካኤል ሹመዋቸዋል ። እነሱም
በተሰጣቸው ሥልጣን ዲያቆናትን ቀሳውስትን በየሀ
ገረ ስብከታቸው ይሾሙ ጀመር ይህም ጉዳይ በእስክ
ንድርያ ስለሰማ ፓትርያርኩ አባ ገብርኤል ተቆጥቶ
አባ ሚካኤልን ለመቆጣት ጥሪ አደረገላቸው ።

አባ ሚካኤልም የፓትርያርኩን ጥሪ የጠብ
መሆኑን አውቀውት የሆነ ይሁን ብለው የኢትዮጵ
ያውያን ተወላጅ የሆኑትን ሰባት ኤጲስ ቆጶሳትን
ሢመተ ሊቀ ጵጵስና ሹመዋቸው ወደ ሀገራቸው ተነ
ሥተው ሄደዋል ። ሊቀ ጳጳሱ ግብጽ እንደደረሱ
ከፓትርያርኩ ጋር ሳይገናኙ በድንገት ካይሮ ከተማ
ላይ ዐረፉ የእስክንድርያው ፓትርያርክ አባ ሚካኤል
ከሞቱ በኋላ አባ ሚካኤል በኢትዮጵያ ላይ ጳጳሳት
ሹመው እንደተመለሱ በመሞታቸው አዘነ ፤ ምክን
ቱም ጳጳሱ በሕይወታቸው ቢሆኑ የሾሙአ
ቸውን ጳጳሳት እንዲሽሩና እንዲያግዱ መልሶ
ለመላክ ነበር ፡ ግን የፓትርያርኩ አሳብ
ሳይሳካ ቀረና በመካከል የግብጽ ንጉሥ ሰምቶ
ጳጳሳት ከኢትዮጵያውያን መካከል እንዲሾም
ለምን አደረክ ብሎ ተቆጥቶ የእስክንድርያውን ፓትር
ያርክ አሠረው ፤ ጉዳዩን ግን ንጉሡ ጠበቅ ብሎ አል
መረመረውም ነበር በዚህም ምክንያት በእስክንድር
ያውስጥ ብጥብጥ ተነሣ ጉዳዩም ፓትርያርኩ ያለ አግ
ባብ ስለታሠረባቸው ነው ይህን ነገርም ተመርምሮ
ከፍጻሜ ሳይደርስ በእስር ቤት እንዳለ ፓትርያርኩ
አባ ገብርኤል በድንገት ዐረፈ የኢትዮጵያውያን
ጳጳሳትም እስከ ንጉሥ ሐርቤ(ገብረ ማርያም) ዘመነ
መንግሥት ፍጻሜ ድረስ የጵጵስና ማዕረጋቸውን
ይዘው በየሀገረ ስብከታቸው ብዙ መንፈሳዊ ትሩ
ፋት ሠርተዋል ። በዚህ ሁናቴ ንጉሥ ገብረ ማርያም
/ቅዱስ ሀርቤ/ ኢትዮጵያን በመንፈሳዊና በሥጋዊ
አጣምሮ በመምራቱ ታላቅ ስመ ጥሩ ንጉሥ ሁኖ
ስለተገኘ ዓለም በመልካም ዝና ታሪኩን የሚያስታ
ውሰው ሁኖአል ።

ንጉሡ ቅዱስ ሐርቤ (ገ/ ማርያም) ፴፮
ዘመን ኢትዮጵያን ከመራ በኋላ ከአብራኩ ለወ
ጣው ልጁ ለነአኩቶ ለ አ ብ የመንግሥቱን
ሥልጣን ከማውረስ ቅድሚያ ለወንድሙ ለቅ
ዱስ ላሊበላ መስጠት እንደሚገባው ከእግዚአብ
ሔር ስለተገለጸለት የመንግሥቱን ሥልጣን ለወን
ድሙ ለቅዱስ ላሊበላ አስረክቦ ከፈጣሪው ክብር
ለማግኘት ከሰው ተለይቶ በጾም በጸሎት በስግደት
ከቆየ በኋላ ከእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ተቀብሎ
የካቲት ፲፯ ቀን ፩ሺ፩፻፳፬ ዓ/ም በሮሐ ቤተ መንግ
ሥት ውስጥ ዐረፈ ።

የቀብሩም ሥነ ሥርዓት ንጉሥ ላሊበላ በተገ
ኘበት በክብር በሥነ ሥርዓት በሕይወቱ ባሠራው
በቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተቀበረ
አሁን ዛሬ ቅዱስ ገ/ማርያም የተቀበረበት በጥንት
ስሙ የሚካኤል ቤተ ክርስቲያን መሆኑ ቀርቶ ቅዱስ
ሐርቤ እየተባለ የሚጠራ ቤተ ክርስቲያን ሁኖአል ።
የቅዱስ ሐርቤ ቤተ ክርስቲያን አዋሳኝ አረማ ማርያ
ምና ዛራባ ጊዮርጊስ ናቸው ።

ቅዱስ ሐርቤ ስመ መንግሥቱ ገብረ ማርያም
ይባል እንጂ የሀገሬው ሕዝብ ጻድቁ ቅዱስ ሐርቤ
እያለ ነው የሚጠራው ፤ ቅዱስ ሐርቤ ታሪካዊ ቦታ
ለሚጎበኝ ሰው ከቅዱስ ላሊበላ ከተማ ተነሥቶ እስከ
ዓይና ቡግና ከተማ ድረስ መኪና ገብቶ አል ከዓይና
ከተማ ቅዱስ ሐርቤ ድረስ በእግር ፪ሰዓት ተኩል
ያስኬዳል ስለዚህ በመንገድም በኩል ችግር የለም
የቅዱስ ሐርቤ በዓለ ዕረፍት የካቲት ፲፯ ቀን በየዓ
መቱና በየወሩም ነው የቦታውን አፈር ቢቀቡት ለታ
መመ ሰው መድኃኒት ነው ከቦታው ያለውም ጸበል
በፈዋሽነቱ የታወቀ ነው ። ጠቅላላ የቅዱስ ሐርቤ
ደብር በቡግና ወረዳ ከሚገኙት አድባራትና ገዳማት
የአንደኛነትን ደረጃ የያዘ ታላቅ ስመ ጥሩ ደብር ነው

ቅዱስ ሐርቤ በዘመኑ የሠራው የቅድስና ሥራ
ብዙ ነው ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን የስመ ጥሩን ጻድቅ
የቅድስና ሥራ ተመልክታ ቅዱስ የሚያሰኘውን
የክብር ስም ሰጥታ ገድል ጽፋለታለች በዓለ ዕረፍቱ
ንም የካቲት ፲፯ ቀን በየዓመቱና በየወሩም ቢጋለና
በደመቀ ሁኔታ ታከብረዋለች ።

ይህ ከዚህ በላይ የተዘረዘረው ታሪክ ከገድሉ
ጥንታዊ የግዕዝ ጽሑፍውስጥ ባጭሩ የወጣ ነው ።

አባ ገብረ መስቀል ዘገነተ ማርያም

www.ethiopianorthodox.org

የቅ/ገብርኤል ተአምር በአሳይታ

በወሎ ክፍለ ሀገር በአዋሳ አውራጃ በአሳይታ ከተማ የተተከለው የደብረ ምጥማቅ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ቀዳሽ ዲያቆን ሊቀድስ ወደ ቤተ መቅደስ ሲገባ ክበሩ ላይ በእባብ ተነድፎ መሞቱን ከደብሩ አስተዳዳሪ የተላለፈልን ዜና ገለጸ ።

ዜናው በመቀጠል ሲያስረዳ ዲያቆኑ አንዳንድ አስተማማኝ ያልሆኑ ሁኔታዎችን ሳያሟላና እርማት ሳይወስድ እንዳይቀድስ የደብሩ አስተዳዳሪ መምህር ግርማ ጽዮን አረጋዊ አባታዊ ምክርና መመሪያ በመስጠት ቢተባበሩትም የአስተዳዳሪውን ምክር እየተቃወመ በእምቢተኝነት ለመቀደስ ሲገባ ከየት እንደመጣ ሳይታወቅ ድንገት እባቡ ከመንበሩ ላይ ተወርውሮ ከነደፈው በኋላ ሕይወቱን ለማትረፍ ወደሐኪም በአፋጣኝ ሁኔታ ሲወሰድ ከመንገድ (በጉዞ) ላይ እንዳለ ዲያቆኑ ነፍሱ ከሥጋው የተለየች መሆኑን ዜናው ጨምሮ ገልጿል ።

ስለ ቤተ ክርስቲያኑም የአተካከል ሁኔታ ዜናው ሲያስረዳ ይህ አሳይታ ከተማ የሚገኘው የደብረ ምጥማቅ ቅ/ ገብርኤል ቤ/ ክርስቲያን የአካባቢው ምእመናን በቤተ ክርስቲያን ርቀት ምክንያት ብዙ ችግር ያለባቸው መሆኑን በማመን አስተዳዳሪው በዚያ ከተማና በአካባቢው ለነበረው አብዮታዊ ጦር የንስሐ አባት በመሆናቸው ወታደሩንና ሕዝቡን በማስተባበር የግፈኛው አሊሚራህ መኖሪያ ቤት ታድሶና ተባርኮ ታቦቱ ለጥቂት ጊዜ ገብቶ መቆየቱን እውስተው ታቦቱ ስእለት ሰሚና ገባሬ ተአምር በመሆኑ የአካባቢውን ምእመናንና ወታደሩን በገንዘብ አስተዋጽኦ አስተባብረው ዐዲስ ቤተ ክርስቲያን በመሥራት ጽላተ ሕጉ ገብቶ መንፈሳዊ አገልግሎቱም ሁሉ በተሟላ ሁኔታ በመካሄድላይ ያለመሆኑን ሪፖርቱ አብራርቶ ገልጿል ።

የዜናው አቅራቢ ቀለመወርቅ ካሣሁን ።

የጨንቻ መድኃኔ ዓለም ካህናት ማሠልኛ ተቋም

በጋሞ ጎፋ ሀገረ ስብከት በጋሞ አውራጃ የሚገኘው የካህናት ማሠልጠኛ ተቋም በዘንድሮ ዓመት ያሠለጠናቸው ካህናት መጋቢት ፴/፲፱፻፸፮ ዓ/ም ሲያስመርቅ ብፁዕ አቡነ ዘካርያስ የሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ በአውራጃው የሚገኙ ታላላቅ አዛውንትና ሌሎች በበዓሉ ሥነ ሥርዓት ላይ እንደተገኙ የት/ቤቱ ጽ/ቤት ገልጾአል ።

ጽ/ቤቱ ሐተታውን በመቀጠል ሲያብራራ በዓመቱ ውስጥ የስድስትና የሦስት ወር ኮርሱን የተካፈሉ ሃያ ሦስት ካህናት መሆናቸውን አውስቶ ኮርሰኞቹም በምረቃው በዓል ላይ ልዩ ልዩ ያሬዳዊ ዜማዎችና ትምህርት ነክ የሆኑ ዝግጅቶችም እንዳሳዩ ገልጾአል

ለኮርሰኞቹ ካህናት የተሰጡ የትምህርት ዓይነቶች ሲያትትም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቅዳሴ ቃለ ዓዋዲ የስብከት ዘዴ ትምህርተ አበነፍስ የቤ/ክርስቲያን ታሪክ የመዝገብ አያያዝ ግዕዝ ተግባረእድ ሒሳብ መዝሙርና ለቤ/ክርስቲያን አገልግሎት የሚጠቅሙ ሁሉ መምህራኑ በትጋትና በንቃት እያዘጋጁ የሰጡአቸው መሆኑን በሰፊው አትቶ በመግለጽ ትምህርቶቹም በሀና ለ በተለዩ ክፍሎች በቅደም ተከተል መስጠታቸውን አክሎ አመልክቶአል ።

ከዚሁ ቀደም ብሎ በዚሁ ማሠልጠኛ ተቋም እየሠለጠኑ የተመረቁ ካህናት ባሁኑ ጊዜ በየአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናቸው እየተገኙ ሰብከው /አስተምረው ቀድሰው አቍርበው ምእመናንን በትጋት እንደሚጠብቁ የት/ቤቱ ጽ/ቤት አስታውሶ ባሁኑ ጊዜ ሠልጥነው የተመረቁት ደግሞ በዚሁ ተመሳሳይ ተልእኮአቸውን እንደሚወጡ የት/ቤቱ ጽ/ቤት በሙሉ ተስፋ አረጋግጦአል ።

በምረቃ በዓል ላይ ብፁዕ አቡነ ዘካርያስ የሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ በዓሉን በጸሎት ከከፈቱ በኋላ ስለበዓሉ የተዘጋጀው ጸሎተ ወንጌል እንደተከናወነ ብፁዕነታቸው ምክር አስምተዋል፡፡እናንተ ካህናት በተማራችሁት ትምህርት መሠረት ፩ኛ/ ቤተ ክርስቲያንን ጠንክራችሁ እንድታገለግሉ ፪ኛ/ ለሰበካ ጉባኤና ለቤ/ክርስቲያን ልማት ዕድገት እንድትተጉ በማለት ከፍተኛ ትምህርትና መመሪያ ሰጥተዋል ።

ቀደም ሲል ግን የት/ቤቱ አስተዳዳሪ መሪጌታ ዳንኤል ዓለሙ ንግግር አድርገዋል ። ከንግግራቸውም ውስጥ ምንም እንኳ ባለፉት ዓመታት ባልኖርም ከታሪኩ በመነሣት የት/ቤቱን የሕይወት ታሪክ በመጠኑም ቢሆን ለመግለጽ እሞክራለሁ ። ይኸውም ይህ የጨንቻ መድኃኔዓለም ካህናት ማሠልጠኛ ተቋም በዚህ ሀገረ ስብከት ጥረትና በበጎ አድራጊዎች ትብብር ከተቋቋመ ከ፲፱፻፷፮ ዓ/ም ጀምሮ እስካሁን ድረስ ካህናትን እያሰለጠነ በየክፍሉ ያስማራቸው ቍጥር በርካታ ነው ።

እነዚህም ካህናት የማዕረግ ደረጃቸው በሦስት የተከፈለ ነው ። ፩ኛው ክፍል ዲያቆናት ፪ኛው ቀሳውስት ፫ኛው ደግሞ መዘምራን ናቸው ። ከ፲፱፻፷፩ ዓ/ም ጀምሮ በ፪ና በ፫ እንዲሁም በ፬ወር ኮርስ ትምህርት ይሠለጥኑ እንደ ነበረ ይታመናል ።

ከ፲፱፻፸፭ ዓ/ም ጀምሮ ግን ካህናት ለ፪ኛ ጊዜ ማለት በ፮ ወር ኮርስ ትምህርት እንዲሠለጥኑ ከከፍተኛ የቤ/ክርስቲያን መሪዎች በተሰጠው መመሪያ መሠረት በዛሬ ዕለት የሚመረቁት ካህናት ከጥቅምት ፩/፲፱፸፮ ዓ/ም ጀምሮ እስከ መጋቢት ፴/፲፱፻፸፮ ዓ/ም ድረስ ሲሠለጥኑ የቆዩት ካህናት የ፪ኛውን የስድስት ወር ሰልጣኞች መሆናቸውን ነው ካሉ በኋላ በዚህ ሁኔታ ወደፊትም ቢሆን የት/ቤቱ ዓላማ ካህናት አሰልጥኖ የሐዋርያዊ ግዴታቸውን እንዲፈጽሙ የሚያደርገውን ጥረት ምን ጊዜም ባለሚቋረጥ ካህናትን እያስተማረና እያጠናከረ የላከ መሆኑንእስረድተዋል።

ከዚህም በማያያዝ ምክር አዘል መምሪያ ሲሰጡ አንድ ተማሪ ትጋቱ የሚላከው ት/ቤት ውስጥ በሚያደርገው ጥናት ብቻ ሳይሆን የተማረውን ትምህርት ሌሎችንም አስተምሮ በተግባር ሲያስመሰክር ነው ። በመሆኑም እያንዳንዱ ሐዋርያ በያለበት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ትምህርቱን ለምእመናን ሌት ተቀን ማስተማር በትጋትም መሥራት የት/ቤቱንም የሥራ ፍሬ እንዲታወቅ ማድረግ አለበት ። ስለዚህ እናንተም ይህን የመሰለ መንፈሳዊ ተልእኮ እንድታፋጥኑ አደራ ተጥሎባችኋል ።

ማንኛውም ሐዋርያ መመሪያውና መሣሪያው መጽሐፍ ቅዱስ መሆን እንዳለበት መዘንጋት አይገባውም እንካ ይህች መጽሐፍ ብላት ተብሎ እንደተጻፈ መጽሐፍ ቅዱስን እንደ እንጀራ እንድትበሉትእንደውኃ እድትጠጡት ያስፈልጋል ። እንዲህ ከሆነበምእመናን ፊት ቀርባችሁ የምትሰጡት ትምህርት ሁሉ በጣም ተቀባይነት ይኖረዋል ። ራሳችሁ ተመስግናችሁ ት/ቤቱንም ልታስመሰግኑት ትችላላችሁ ።

በተረፈ በምትሄዱበት ሁሉ በአካሄዳችሁ ፤ በአለባበሳችሁ በኑሮአችሁ በአነጋገራችሁ በመልካም አባትነት ያሸበረቀ እንዲሆን ይገባል ። ከነዚህ ሁሉ ጉድለት ቢታይባችሁ ግን የሚመለከታችሁ ሁሉ ሊሰነካከል ይችላልና ተጠንቀቃችሁ ሥሩ» የሚል ይገኝበታል ። ከዚህም በኋላ የምስክር ወረቀት በብፁዕ አቡነ ዘካርያስ እጅ ለተመራቂዎቹ ተሰጥቶ እንዳበቃ በዓሉ በጸሎተ ቡራኬ ተፈጽሞአል ሲል ዜና ሰጭው ሐተታውን ደምድሞአል ።

www.ethiopianorthodox.org